

ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

นายณัฏฐภัทร์ คຸ້มถนอม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2557

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECT OF ORGANIZING NON-FORMAL
EDUCATION ACTIVITIES TO ENHANCE
SELF-DISCIPLINE OF YOUTH

Mr. Natkaphat Koomthanom

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Non-Formal Education

Department of Lifelong Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2014

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อ
การสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน
โดย นายณัจักษณ์ คุ้มถนอม
สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร. อาชัญญา รัตนอุบล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. บัญชา ชลาภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีรฉัตร สุปัญญา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. อาชัญญา รัตนอุบล)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. เกียรติวรรณ อมาตยกุล)

ณัชภัทร์ คุ่มถนอม : ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน (EFFECT OF ORGANIZING NON-FORMAL EDUCATION ACTIVITIES TO ENHANCE SELF-DISCIPLINE OF YOUTH) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร. อาชัญญา รัตนอุบล, 150 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียน ที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีวินัยในตนเองของเยาวชน และเพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจี โดยใช้การเรียนรู้โดยชี้นำตนเองและการทำสัญญาแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมดมีจำนวน 90 คน โดยแบ่งเป็นการศึกษาระดับการมีวินัยในตนเองจำนวน 60 คน และจำนวนกลุ่มทดลอง 15 คน และจำนวนกลุ่มควบคุม 15 คน ตามลำดับ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน และแผนการจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียน

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนเพศชาย จำนวน 60 คน เพศหญิง จำนวน 30 คน ส่วนใหญ่เรียนอยู่ระดับชั้นป. 4 – ม.6 ผลการวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน จำนวน 60 คน พบว่า เยาวชนมีระดับความมีวินัยในตนเองด้านตรงต่อเวลาระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต= 2.90, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.10) ด้านการวางแผนการทำงานระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต= 2.94, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.13) ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต= 2.87, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.09) ด้านการรู้จักประเมินตนเองระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต= 2.75, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.11) ด้านความเสมอต้นเสมอปลายระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต= 2.72, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.11) และด้านความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต= 3.31, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.06)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเอง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน โดยกลุ่มแรกคือกลุ่มทดลอง มีเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองจำนวน 15 คน การจัดทดลองเป็นเวลา 12 วัน รวมทั้งสิ้น 72 ชั่วโมง และกลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มควบคุม เยาวชนที่เข้าร่วมในการจัดกิจกรรม 15 คน สำหรับกลุ่มนี้ ไม่ได้เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเอง และกลุ่มควบคุม ใช้เวลาเท่ากับกลุ่มทดลอง โดยมีการวัดระดับความมีวินัยก่อนและหลัง โดยก่อนการจัดกิจกรรมกลุ่มควบคุมมีระดับความมีวินัยในตนเองระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต= 3.04, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.14) และหลังการจัดกิจกรรมมีระดับความมีวินัยในตนเองระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต= 3.05, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน=0.03) ก่อนการจัดกิจกรรมกลุ่มทดลองมีระดับความมีวินัยในตนเองระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต= 2.67, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.05) และหลังการทดลองมีระดับความมีวินัยในตนเองในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต= 4.45, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน=0.26) จากการจัดกิจกรรมนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบภายหลังจากการทดลองพบว่า เยาวชนกลุ่มทดลองที่ได้ฝึกกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองมีระดับการมีวินัยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเลขคณิต=4.54, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน =0.26) จากผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เยาวชนที่ได้รับการฝึกกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียนมีระดับการมีวินัยในตนเองสูงขึ้น การเปรียบเทียบผลของการมีวินัยในตนเองของเยาวชนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียน กับเยาวชนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกปกติ พบด้านที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 4 ด้านคือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($t = 20.75, \text{Sig.} = .001$) ด้านตรงต่อเวลา ($t = 18.45, \text{Sig.} = .004$) ด้านการรู้จักประเมินตนเอง ($t = 9.40, \text{Sig.} = .004$) และด้านการวางแผนในการทำงาน ($t = 10.41, \text{Sig.} = .019$) สำหรับด้านที่ไม่พบความแตกต่างคือ ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ภาควิชา การศึกษาตลอดชีวิต ปลายมือชื่อนิสิต .....

สาขาวิชา การศึกษาอกระบบโรงเรียน ปลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก .....

ปีการศึกษา 2557

5583384527 : MAJOR NON-FORMAL EDUCATION

KEYWORDS: ORGANIZING NON-FORMAL EDUCATION ACTIVITIES/SELF-DISCIPLINE/YOUTH

NATKAPHAT KOOMTHANOM: EFFECT OF ORGANIZING NON-FORMAL EDUCATION ACTIVITIES TO ENHANCE SELF-DISCIPLINE OF YOUTH. ADVISOR: ASSOC. PROF. DR. ARCHANYA RATANA-UBOL, 150 pp.

This research studied the effects of organizing non-formal education activities to enhance self-discipline of youth. Its objectives were to examine the level of youth's self-discipline and to compare the results of organizing non-formal education activities affecting youth's self-discipline level. The researcher designed non-formal education activities according to andragogy theory by using self-directed learning and learning contract method in creating youth's self-discipline. This is a quasi-experimental design with the total sample group consisting of 90 youths: an initial group of 60 youths whose levels of youth's self-discipline were examined, an experimental group of 15 youths, and a control group of 15 youths. The research instruments included a self-discipline test for youth and a lesson plan of organizing non-formal education activities.

The findings from the sample group of 90 youths (60 male and 30 female) revealed that the majority were between fourth grade (elementary school) and twelfth grade (high school). Results from examining self-discipline of 60 youths found that they had medium level of self-discipline in the following aspects: punctuality (Mean=2.90, S.D.=0.10), planning (Mean=2.94, S.D.=0.13), following regulations (Mean=2.87, S.D.=0.09), self-assessment (Mean=2.75, S.D.=0.11), regularity (Mean=2.72, S.D.=0.11), and honesty (Mean=3.31, S.D.=0.06).

As a result, the researcher organized non-formal education activities in order to enhance self-discipline of youths; two groups of 15 youths were formed, a total of 30 youths. The first group was the experimental group composed of 15 youths who participated in non-formal education activities for 12 days, a total of 72 hours. The second group was the control group of 15 youths who did not participate in the organized non-formal education activities to enhance self-discipline; and the control group spent the same amount of time as the experimental group. There was a test of the level of self-discipline for both groups before and after activities so that the results could be compared as to which group had higher level of self-discipline. Before the organized activities, the control group had a medium level of self-discipline (Mean= 3.04, S.D.=0.14) and after the organized activities the level of self-discipline remained at medium (Mean=3.05, S.D.=0.03). Before the organized activities, the experimental group had a medium level of self-discipline (Mean=2.67, S.D.=0.05) and after the experiment, they had the highest level of self-discipline (Mean=4.45, S.D.=0.26). A comparison of the results of the organized activities revealed that youths in the experimental group, who participated in non-formal education activities enhancing self-discipline, had in overall aspects the highest level of self-discipline (Mean=4.54, S.D.=0.26). The result revealed that youths trained in non-formal education activities enhancing self-discipline had increased their level of self-discipline. A comparison between the experimental group and the control group showed that they differed in four aspects that were statistically significant at 0.05 level, i.e. honesty ($t = 20.75$, Sig.=.001), punctuality ($t = 18.45$, Sig.=.004), self-assessment ($t = 9.40$, Sig.=.004), and planning ($t = 10.41$, Sig.=.019). There were two aspects, however, that were not statistically significant, namely, regularity and following regulations.

Department: Lifelong Education
 Field of Study: Non-Formal Education
 Academic Year: 2014

Student's Signature .....

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีและขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้การดูแลเป็นอย่างดี ตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คือ รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล กรรมการภายนอก รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล และท่านประธานในการสอบวิทยานิพนธ์นี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัตร สุปัญญา รวมไปถึงคณาจารย์ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ภัทธพล มหาจันทร์ ดร.ปาน กิมปี อาจารย์ ดร.ชนินทร สุขเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณโรงเรียนสอนกอล์ฟเขาวัวรัตน์ ที่อนุญาตให้เก็บข้อมูลทดลองเพื่อใช้ในการวิจัยและขอขอบคุณ สนามไดร์กอล์ฟพอร์ทปาร์คที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเก็บผลการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ พ.ต.อ.วัชรระ คุ่มถนอม และนางพัฒนาภรณ์ คุ่มถนอม ผู้ซึ่งเป็นบิดาและมารดาที่คอยอบรมสั่งสอน คอยให้กำลังใจไม่ว่าจะรู้สึกท้อสัปดาห์ไหนก็ยังคงคอยปลอบใจและอยู่เคียงข้างกันเสมอและให้ความเอาใจใส่และเลี้ยงดูมาเป็นอย่างดีตั้งแต่เล็กจนโต รวมถึงนางสาวอาบเดือน คุ่มถนอม ผู้ซึ่งเปรียบเสมือนตัวแทนพ่อและแม่คอยดูแล อบรม ช่วยเลี้ยงดู คอยช่วยเหลือทุกสิ่งทุกอย่างโดยไม่ต้องร้องขอ ผู้ซึ่งเป็นคนที่ให้โดยไม่คิดจะหวังผลตอบแทนและคอยปลอบและให้กำลังใจทุกครั้งในยามที่ท้อและหมดกำลังใจจนลุกขึ้นมาได้อีกครั้งจนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี รวมถึงนางสาวอรวิณี มุขพรหม ที่อยู่เคียงข้างผู้วิจัยเสมอและญาติพี่น้องทุกท่านที่คอยให้กำลังใจตลอดมา

กราบขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ทุกท่านที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือมาโดยตลอดในเรื่องการให้กำลังใจและเข้าใจในสิ่งที่ผู้วิจัยทำอยู่ อีกทั้งต้องขอขอบคุณผู้ที่คอยช่วยเหลือในทุกๆ ด้านซึ่งไม่สามารถกล่าวได้ทั้งหมด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย.....	9
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
สมมติฐานของการวิจัย	9
ขอบเขตการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่ได้รับ	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ตอนที่ 1 การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	13
ตอนที่ 2 ทฤษฎีแอนดราโกจี	21
ตอนที่ 3 การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง.....	25
ตอนที่ 4 สัญญาแห่งการเรียนรู้ (Learning contract)	39
ตอนที่ 5 การสร้างวินัยในตนเอง.....	44
ตอนที่ 6 เยาวชน.....	50
ตอนที่ 7 กอล์ฟ	55

ตอนที่ 8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	59
ตอนที่ 9 กรอบแนวคิดในการวิจัย	64
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	68
ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน	68
ระยะที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการ สร้างวินัยในตนเองของเยาวชน.....	73
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	101
ระยะที่ 1 ผลการศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองสำหรับเยาวชน.....	101
ระยะที่ 2 การเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการ สร้างวินัยในตนเองของเยาวชน.....	108
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้าง วินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	120
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการในการสร้างวินัยในตนเองของ เยาวชน	121
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย	119
สรุปผลการวิจัย	120
อภิปรายผลการวิจัย.....	123
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	127
รายการอ้างอิง	128
ภาคผนวก.....	133
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	150

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน รายละเอียดดังนี้	78
ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาระดับการมีวินัยในตนเอง จำนวน 60 คน.....	102
ตารางที่ 3 แสดงระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชนรวม 6 ด้าน (N=60)	107
ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง (N=30).....	109
ตารางที่ 5 สรุประดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชนรวม 6 ด้าน (N=60).....	109
ตารางที่ 6 แสดงระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนและ หลังการจัดกิจกรรม รวมทั้ง 6 ด้าน (N=30).....	110
ตารางที่ 7 แสดงระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง รวมทั้ง 6 ด้าน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม (N=30).....	121
ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบผลของกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้าง วินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการศึกษ นอกระบบโรงเรียน	120

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
แผนภาพที่ 1 : แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนผู้ใหญ่ตามทฤษฎีแอนดราโกจี มีดังนี้.....	25
แผนภาพที่ 2 : The PRO Model: The Personal Responsibility Orientation.....	35

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม มีจิตใจจดจาม และมีวินัยในตนเอง หากคนในชาติขาดวินัยผลที่จะเกิดตามมา คือ ความสับสนวุ่นวาย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเยาวชนของชาติ โดยเฉพาะเยาวชนในกลุ่มที่ไม่มีโอกาสได้เข้ารับการศึกษาระบบตามหลักสูตรการเรียนการสอน ของกระทรวงศึกษาธิการ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเยาวชนในด้านจิตใจ ทำให้มีความคิด การกระทำที่แตกต่างและหลากหลายโดยไม่มีขอบเขต ซึ่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของแต่ละบุคคล ทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ในเรื่องความรับผิดชอบ การตรงต่อเวลา ความเชื่อมั่นในตนเอง และความอดทน ส่งผลให้เยาวชนขาดความมีวินัยในตนเอง ทำให้มีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ต่อสังคมและประเทศชาติ และขัดแย้งต่อค่านิยมไทย 12 ประการ ในเรื่องความมีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ เพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง โดยสร้างคนในชาติให้มีค่านิยม 12 ประการ (คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ, 2557)

จากสถิติคดีของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในปี 2557 พบว่ามีคดีที่เกิดขึ้นทั้งหมด 36,467 คดี โดยผู้กระทำความผิดมีอายุระหว่าง 15-18 ปี จำนวน 32,011 คน คิดเป็นร้อยละ 87.78 เมื่อจำแนกตามการศึกษาพบว่าผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 16,987 คน คิดเป็นร้อยละ 46.58 และเมื่อจำแนกตามฐานความผิดพบว่าคดีที่เกิดเป็นอันดับ 1 คือ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ จำนวน 16,679 คดี คิดเป็นร้อยละ 45.74 รองลงมา คือ ความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ จำนวน 6,956 คดี คิดเป็นร้อยละ 19.07 จากข้อมูลข้างต้นกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกล่าวว่าปัญหาที่เกิดขึ้นกับเด็กและเยาวชนนั้น มีสาเหตุมาจากเด็กและเยาวชนขาดความ มีระเบียบวินัยในตนเอง ไม่สามารถแยกแยะความผิดชอบชั่วดีได้ ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้ที่ผิดในการดำรงชีวิต เช่น ขาดสติ ขาดการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง ไม่สามารถชี้แนะตนเองให้เรียนรู้ในสิ่งที่ถูกต้องได้ ขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ไม่ทำตามกฎระเบียบของสังคม เป็นต้น (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2557)

รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติเยาวชน จึงควรได้รับการศึกษา อบรม และฝึกฝนจิตใจให้เจริญองงามทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตใจ จึงได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับเยาวชนไว้อย่างชัดเจน

ในแผนพัฒนาเยาวชนแห่งชาติ อันเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 ซึ่งจะเป็นหนทางในการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนไทยให้มีความเพียงพอพร้อมทุกด้าน โดยมีเป้าหมายหลักให้เด็กและเยาวชนมีความมั่นคงในการดำเนินชีวิต มีความแข็งแรง ทางร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีสำนึกเป็นพลเมือง กล้าคิด และแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ตามวิถีประชาธิปไตยและมีความสุข

จากแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ.2555-2559 ในส่วนที่ 1 ได้กล่าวเกี่ยวกับสถานการณ์และแนวความคิดด้านเด็กและเยาวชน เกี่ยวกับกฎหมายนโยบายและแผนการพัฒนาเด็กและเยาวชน ในด้านแนวความคิดในการพัฒนาเด็กและเยาวชน เน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นปรัชญาที่ชี้ให้เห็นถึงแนวทางในการพัฒนา คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่ต้องมีระบบคุ้มกัน ในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน เป็นแนวคิดพื้นฐานให้เด็กและเยาวชนดำรงชีวิต และปรับตัวได้ในกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยมีกฎหมายนโยบาย และแผนต่างๆที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนทั้งในระดับสากลและระดับประเทศ เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชนต่อไป และส่วนที่ 2 ในประเด็นเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน ซึ่งเด็กและเยาวชนทุกคนจำเป็นต้องได้รับการเอาใจใส่และดูแลอย่างเหมาะสมรอบด้านในแต่ละช่วงวัยจาก พ่อแม่ ผู้ดูแล ชุมชนและสังคมด้วยความรู้ที่หลากหลายแบบสหวิชาชีพ รวมทั้งต้องใช้ทักษะและเจตคติที่เห็นคุณค่าของเด็กและเยาวชน โดยไม่เลือกปฏิบัติ แต่คำนึงถึงความเท่าเทียม เป็นธรรมและการมีส่วนร่วม แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 จึงได้กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ องค์กรเอกชนภาคธุรกิจ และการประชาสัมพันธ์ในทุกระดับ ใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการ การดำเนินงานตามภารกิจขององค์กรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะผู้สูงส่งแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ.2555-2559 ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงในโลก ยุคศตวรรษที่ 21 โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างคุณลักษณะคนให้มีจิตสาธารณะ 5 ประการ ประกอบด้วย 1) จิตแห่งวิทยาการ ได้แก่ การเรียนรู้ตลอดชีวิต คิดเป็น ทำเป็น 2) จิตแห่งการสังเคราะห์ คือ การสังสม ต่อยอดและสร้างวัฒนธรรมความรู้ 3) จิตแห่งการสร้างสรรค์ที่เชื่อว่าความคิดสร้างสรรค์สามารถสร้างได้ด้วยการหมั่นฝึกตน 4) จิตแห่งความเคารพ หมายถึง การเปิดใจกว้างพร้อมรับฟังทุกความคิดเห็น และ 5) จิตแห่งคุณธรรม คือ มีความรู้คู่คุณธรรมนำการพัฒนา ตามเจตนารมณ์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพของเยาวชนและได้ตระหนักถึงความสำคัญของเยาวชน โดยเฉพาะเยาวชนที่มีปัญหาในเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องอาชญากรรม เรื่องยาเสพติด เรื่องการล่วงละเมิดทางเพศ

ปัญหาการใช้ชีวิตของเยาวชนด้านศีลธรรม จริยธรรมด้านการศึกษา ความมีระเบียบวินัย และความซื่อสัตย์ไม่ได้รับความช่วยเหลือเท่าที่ควร ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความช่วยเหลือเพื่อจะได้เป็นการส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันระหว่างปฏิบัติกิจกรรมอันจะส่งผลดีต่อเด็ก และเยาวชน สอดคล้องกับแผนงานสิทธิเด็กตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติต่อรายงานการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ.2556 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตเด็กและเยาวชน โดยมีเป้าหมายให้เด็กและเยาวชนได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สำนึกความเป็นพลเมือง วิถีประชาธิปไตย การเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การรู้เท่าทัน และเลือกรับเทคโนโลยีมาใช้ในเชิงสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

จากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่า เยาวชนเป็นช่วงวัยที่จะต้องได้รับการปลูกฝังทั้งด้านวิชาความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่กำหนดให้ “การมีระเบียบวินัยในตนเอง” เป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อหนึ่งในมาตรฐานการเรียนรู้ สอดคล้องกับ (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2545) กล่าวว่า วินัยถือเป็นการกระบวนกรอย่างหนึ่งของการศึกษา ในการที่จะปรับปรุงและส่งเสริมความประพฤติของเด็กและเยาวชน แม้ว่าวินัยอาจเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนตามกฎหมายหรือข้อบังคับ แต่ไม่ใช่เป็นการขู่เข็ญบังคับในทางตรงกันข้ามวินัยมุ่งให้เยาวชนควบคุมตนเอง (Self-Control) มีวินัยในตนเอง (Self-Discipline) และรู้จักปกครองตนเอง หากเยาวชนได้รับการวางรากฐานที่ดีในเรื่องดังกล่าว เยาวชนก็จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป

แต่จากสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไป บรรยากาศแห่งความอบอุ่น เป็นมิตร เอื้ออาทรต่อกันและความปลอดภัยที่เคยมีเริ่มจางหายไปจากสังคมไทย ทำให้ทุกฝ่ายมีความกังวลและห่วงใยเมื่อเห็นภาพเยาวชนที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสมอยู่ตามสถานที่ต่างๆ สภาพดังกล่าวจะโทษเยาวชนกลุ่มนั้นเพียงอย่างเดียวคงไม่ถูกต้อง เนื่องจากผู้ใหญ่และผู้เกี่ยวข้องทุกๆ ภาคส่วนคงต้องมีส่วนรับผิดชอบร่วมกัน เพราะสังคมวางหลุมพราง สร้างสถานการณ์ให้เด็กและเยาวชนก้าวถลาลึกเข้าไปในวังวนอบายมุขโดยไม่รู้ตัว จนรัฐบาลต้องนำการจัดระเบียบสังคมออกมาบังคับใช้ ในความเป็นจริงมาตรการดังกล่าว น่าจะเป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ เพราะยังมีองค์ประกอบอีกหลายๆ อย่างที่น่าจะต้องนำมาปรับปรุงด้วย แนวทางอย่างหนึ่งที่อาจถูกมองข้ามไป เห็นว่าไม่สำคัญเป็นเรื่องใกล้ตัวหรือถูกมองว่าเป็นเรื่องเล่นๆจนทำให้เห็นว่ามีคุณค่าน้อยเกินไป แนวทางดังกล่าวคือการเล่นของเด็กหรือการกีฬา ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์เราตั้งแต่วัยเด็กเป็นต้นมา คำถามคาใจของคนทั่วไปว่า “เด็กเล่นกีฬาแล้วดีจริงหรือ?” การเล่นหรือกิจกรรมกีฬามีคุณค่าต่อผู้เข้าร่วมอย่างไร? อันที่จริงคำตอบนั้นมีอยู่ในตัวมันเองอยู่แล้ว อย่างที่เราทราบโดยทั่วไปว่า เล่นกีฬาแล้วจะได้ประโยชน์ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ หากบุคคลใดเข้าใจอย่างผิว

เผินยอมเห็นว่ามีคุณค่าน้อยมาก อาจจะชัดเจนในบางเรื่อง เช่น สุขภาพดี ร่างกายแข็งแรงขึ้น อารมณ์แจ่มใส สนุกสนานร่าเริงมากกว่า แต่คุณค่าจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเล่นกีฬาอีกมากมายถ้าสามารถเข้าถึงแก่นแท้จริงๆ การเล่นกีฬาช่วยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลที่ต้องการได้อย่างแยบยลโดยเด็กและเยาวชนมีความพร้อมและอยากเล่นหรือร่วมกิจกรรมกีฬานั้นตามธรรมชาติเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว พวกเขาเหล่านั้นมีความต้องการและสนุกสนานกับการเข้าร่วมกิจกรรมโดยมี การยอมรับ ตั้งใจกระทำกิจกรรมดังกล่าวและจะซึมซับเอาสิ่งที่ดีมีประโยชน์และมีคุณค่าต่อการพัฒนาชีวิตในหลายๆ คุณสมบัติอย่างที่ตั้งใจต้องการดังนี้ การเข้าร่วมกิจกรรมการเล่นกีฬาทำให้สมาชิกของกลุ่มต้องปรึกษาหารือร่วมกันตัดสินใจเลือกกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งด้วยกัน ซึ่งส่งเสริมให้พัฒนาด้านประชาธิปไตยในการลงมติ การแสดงถึงการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีนอกจากนี้ยังส่งเสริมการพัฒนาด้านการบริหารการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นเป็นทีม ด้วยความเสียสละ ร่วมแรงร่วมใจกันส่งเสริมทักษะในการกำหนดกฎระเบียบและปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้ได้อย่างมีความสุข ผลของการเล่นและการทำกิจกรรมอาจจะมีทั้งชนะหรือพ่ายแพ้ สามารถส่งเสริมการพัฒนาการควบคุมอารมณ์ให้รู้จักอดทน อดกลั้น เสียสละ ฝึกฝนสภาพจิตใจให้เป็นบุคคลที่สามารถทนต่อสภาพการณ์ที่บีบคั้น ผิดหวังได้ ตัวอย่างข้างต้นเป็นประโยชน์บางส่วนของการเล่นกีฬาและการทำกิจกรรมที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาบุคคลที่เล่นกีฬาให้มีโอกาสพัฒนาตนให้เป็นคนดี มีวินัย มีคุณธรรมติดตัวไปสู่การดำเนินชีวิตในสังคมอย่างถาวร

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์, (2545) กล่าวถึงปัญหาการขาดวินัยของนักเรียนเกิดจากหลายสาเหตุ ดังนี้

1. ความบกพร่องทางการฝึกหัด และการพัฒนา
2. ขาดความสนใจในวิชาการเรียน
3. กระบวนการสอนไม่ดี (Poor Teaching)
4. การบริหารโรงเรียนไม่ดี และขาดประสิทธิภาพ
5. มีปัญหาทางครอบครัว
6. มีความบกพร่องในการปรับตัวให้เข้ากับสังคม
7. คบเพื่อนที่เลว
8. มีความบกพร่องทางร่างกาย
9. ขาดความรับผิดชอบ
10. มีปัญหาในการปรับตัวเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น

นอกจากนี้สาเหตุการขาดวินัย ส่วนใหญ่เนื่องมาจากการขาดความรับผิดชอบของนักเรียน ซึ่งถ้าไม่ได้รับการพัฒนาหรือเร่งแก้ไขจะส่งผลให้เป็นปัญหาต่อไปในอนาคต โดย Gorton, (1983) ได้กล่าวถึงปัญหาของการมีวินัยว่ามีสาเหตุหลักที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ปัญหาที่มาจากที่โรงเรียน โดยปัญหาในประเภtnี้นี้มักเกิดมาจากการสอนที่ไม่มีคุณภาพของคณาจารย์ หลักสูตรการศึกษาไม่ตอบสนองและตรงตามความต้องการของผู้เรียน ตารางสอนไม่ยืดหยุ่นให้เหมาะสมต่อความต้องการของผู้เรียน รวมถึงโปรแกรมการเรียนไม่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ปัญหาที่มาจากผู้เรียน เกิดจากผู้เรียนไม่เข้าใจกฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ส่งผลให้ไม่เข้าใจความสำคัญของกฎ ระเบียบ นอกจากนี้พื้นฐานทางการศึกษา สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ไม่ดี การถูกรบกวนกระเทือนทางจิตใจ และสัมพันธภาพระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนก็มีผลต่อการตระหนักถึงความสำคัญของระเบียบ

3. ปัญหาที่มาจากที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมของชุมชน เกิดจากบิดา มารดาใช้อำนาจมากกว่าการใช้เหตุผล บ้านอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม เช่น เกิดอาชญากรรมบ่อย เป็นแหล่งมั่วสุม เป็นต้น ผู้เรียนต้องทำงานหนักหลังเลิกเรียน หรือต้องทำงานดึกเกินไป

สำหรับปัญหาของเยาวชนที่ขาดวินัยในตนเองนั้น ทางผู้วิจัย ขอสรุปว่า สาเหตุที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของเยาวชน สามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้

1.เกิดจากตัวของเยาวชนเอง เช่น เมื่อไม่ได้รับความสนใจจากผู้ใหญ่ เขาอาจแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ก้าวร้าว เอาแต่ใจ เพื่อเรียกร้องความสนใจ ซึ่งอาการเหล่านี้เป็นเพียงอาการชั่วคราวเท่านั้น ไม่เป็นปัญหา เพียงแต่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลใกล้ชิด ควบคุมดูแล ไม่ให้มีพฤติกรรมแบบนี้เกิดขึ้นซ้ำๆ หรือรุนแรงจนเกินควบคุม แล้วกลายเป็นปัญหาพฤติกรรมที่ขาดวินัยในระยะยาว

2.เกิดจากบุคคลรอบข้างที่ใกล้ชิดหรือบุคคลที่เยาวชนใช้เวลาอยู่ด้วยมากที่สุด เช่น พฤติกรรมต้นแบบที่เยาวชนเอาเป็นแบบอย่าง ซึ่งก็คือพฤติกรรมของผู้ปกครองหรือบุคคลที่เยาวชนใช้เวลาอยู่ด้วยบ่อยๆ ไม่ว่าจะเป็น บิดา มารดา เพื่อน อาจารย์

3.เกิดจากสิ่งแวดล้อม เช่น เยาวชนที่มาจากครอบครัวที่แตกแยก มีการหย่าร้าง เยาวชนที่มาจากครอบครัวที่ใช้ความรุนแรงทั้งทางร่างกายและวาจา ซึ่งเยาวชนกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงมากที่จะเกิดปัญหาเรื่องวินัย จนเป็นปัญหาสังคมในอนาคตได้ หรือแม้กระทั่ง สื่อสารมวลชนทุกรูปแบบ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ บทเพลงและหนังสือต่าง ๆ เป็นต้น ต่างก็มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการปลูกฝังหรือเปลี่ยนแปลงเจตคติ ตลอดจนรูปแบบพฤติกรรมของเยาวชน โดยเฉพาะวินัยในตนเอง ซึ่งถ้าสื่อสารมวลชนเหล่านี้ไม่สนใจหรือไม่รับผิดชอบในการปลูกฝังจริยธรรมที่ดีแก่เยาวชน ก็ยังอาจเป็นเครื่องทำลายหรือขวางกั้นการปลูกฝังหล่อหลอมให้เยาวชนเป็นผู้มีจริยธรรมที่ดีงามโดยเฉพาะวินัยในตนเองด้วย

แนวทางในการพัฒนาตนเองด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ได้จากการร่วมกิจกรรมกีฬา คือ กิจกรรมกีฬาสร้างเสริมวินัยและความรับผิดชอบ สร้างเสริมภาวะการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี เพื่อให้เยาวชนรู้จักการเป็นผู้นำที่ดีต้องปฏิบัติตนเช่นไร การเป็นผู้ตาม ผู้ที่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ต้องปฏิบัติตนเช่นไร ปฏิบัติตามกฎระเบียบ กติกาได้อย่างดี เพื่อเสริมสร้างให้รู้จักเคารพในกฎระเบียบของสถานที่ เคารพในการตัดสินใจของกรรมการ และผู้ร่วมแข่งขันคนอื่นๆ มีทักษะในการบริหารจัดการเพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจัดตารางเรียน ตารางในการอ่านหนังสือ เสียสละ ช่วยเหลือบุคคลอื่นด้วยความเต็มใจ เพื่อเสริมสร้างการรู้จักอยู่ร่วมในสังคมกับผู้อื่น มิตรภาพที่จะได้รับอย่างแท้จริง และเพื่อให้เยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น อีกทั้งช่วยให้ห่างไกลยาเสพติด เป็นต้น กิจกรรมกีฬาเปรียบได้กับการจำลองสถานการณ์ในการดำเนินชีวิตจริง คุณค่าจากการเล่นกีฬามีมากมาย พัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกคนได้ สอดคล้องกับพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอวุดยุคยเดช (2554) ที่ว่า “กีฬาสร้างคน คนสร้างชาติ” เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลและสังคมไทยอย่างแท้จริง

(Malcolm S. Knowles, 1975) เสนอแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการที่บุคคลเริ่มวินิจฉัยความต้องการการเรียนรู้ การตั้งจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ การพูดคุยกับบุคคลหรือศึกษาจากแหล่งทรัพยากรสำหรับการเรียนรู้ การเลือกและกำหนดแผนการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียน โดยที่จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ได้ ผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการที่มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการศึกษา นอกกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน โคนเป็นแนวคิดที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดย (M.S. Knowles, 1980) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ ดังนี้

1) คนที่เรียนรู้ด้วยการริเริ่มของตนเอง จะเรียนรู้ได้มากกว่าและดีกว่าผู้ที่เป็นเพียงผู้รับหรือรอให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เท่านั้น คนที่เรียนด้วยการนำตนเองจะเป็นผู้เรียนที่มีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้สูง สามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้ดีกว่า และยาวนานกว่าบุคคลที่รอรับแต่คำสอนเพียงอย่างเดียว

2) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สอดคล้องกับการพัฒนาทางจิตวิทยาและกระบวนการทางธรรมชาติของมนุษย์ คือ เมื่อตอนยังเป็นเด็ก เป็นธรรมชาติที่จะต้องพึ่งพิงผู้อื่น ต้องการผู้ปกครองทำหน้าที่ปกป้องเลี้ยงดูและตัดสินใจแทนให้ เมื่อบุคคลนั้นเติบโตพัฒนาการด้านต่างๆ จะได้รับการพัฒนาและเป็นอิสระมากขึ้น ไม่ต้องการพึ่งพิงผู้ปกครอง ครู และผู้อื่น การพัฒนาเป็นไปในลักษณะที่เพิ่มความเป็นตัวของตัวเอง และชี้นำตนเองได้มากขึ้น

3) พัฒนาการใหม่ทางการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรใหม่ ห้องเรียนแบบเปิด ศูนย์บริการทางวิชาการ การศึกษาอย่างอิสระ โปรแกรมการเรียนรู้ที่จัดให้แก่บุคคลภายนอก การเรียนการสอน

ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และอื่นๆ การพัฒนารูปแบบของการศึกษาดังกล่าวล้วนแต่เป็นการปลุก
 ความรับผิดชอบสู่ผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นสำคัญ

4) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จะช่วยความอยู่รอดของชีวิตมนุษย์ในฐานะที่เป็นบุคคลและ
 เผ่าพันธุ์ของมนุษย์ เนื่องจากโลกปัจจุบันเป็นโลกที่แตกต่างไปจากเดิม มีความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ เกิด
 ขึ้นอยู่เสมอ และข้อเท็จจริงต่างๆ เหล่านี้จะเป็นสาเหตุนำไปสู่ความจำเป็นทางการศึกษาและการ
 เรียนรู้ด้วยการนำตนเองจึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ Knowles (1975) สามารถสรุปได้ว่าการเรียนรู้
 ในยุคปัจจุบันมีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก เช่น บทบาทของผู้เรียนที่เพิ่มมากขึ้น ผู้เรียน
 สามารถเลือกเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองสนใจ รวมไปถึงผู้เรียนปัจจุบันสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วย
 ตนเองไม่จำเป็นต้องรอเป็นผู้รับแต่เพียงฝ่ายเดียวเหมือนในอดีต เนื่องด้วยการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
 ทำให้มนุษย์ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันในการศึกษาหาความรู้ ซึ่งเมื่อผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียนรู้
 ด้วยการนำตนเองนั้นผู้วิจัยเชื่อว่าปัจจัยสำคัญที่จะสามารถช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ คือ
 ความมีวินัยในตนเอง สอดคล้องกับ (กาญจนา หาสิตะพันธ์, 2535) ที่กล่าวว่า ความสำคัญของวินัย
 ในตนเองมี 2 ประการ ประการที่ 1 คือ เหตุผลเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตัวแต่ละบุคคล ในเรื่องการ
 แสวงหาความรู้ เนื่องจากปัจจุบันมีอยู่มากมายไม่อาจบรรจุไว้ในหลักสูตรได้หมด แต่ละคนจึงควร
 แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกเหนือจากที่ปรากฏในหลักสูตรของโรงเรียน ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องฝึกให้
 มีการควบคุมตนเอง มีความเฉลียวฉลาด และมีความเป็นอิสระ เพื่อจะได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้
 มากที่สุด ประการที่ 2 คือ ชุมชนจะเจริญและมีความมั่นคงยั่งยืนต่อไปได้ จะต้องอาศัยพลเมืองแต่ละ
 คนทำความดีและเสียสละให้แก่ชุมชน ไม่แสวงหาประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้น

จากการศึกษาปัญหาของเยาวชนในประเทศไทย พบปัญหาสังคมไทยกำลังประสบปัญหาคน
 ขาดระเบียบวินัย ซึ่งส่งผลให้สังคมเต็มไปด้วยอันตรายและความเสียหายหลายประการ ทั้งปัญหายา
 เสพติด การแก่งแย่งชิงดี ทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนอาชญากรรมต่างๆ ขณะที่โลกปัจจุบัน
 เป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร การมีระเบียบวินัยของสมาชิกในสังคม ถือเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยจัดระบบ
 ข้อมูลข่าวสาร ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ การที่ยังคงปล่อยให้คนในสังคมอยู่ในสภาพ “ทำอะไร
 ตามใจคือคนไทยแท้” มีแต่ทำให้สังคมเกิดความสับสนและไร้ระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการควร
 ปลุกฝังการมีระเบียบวินัยแก่เด็กในวัยเรียน และกระทรวงวัฒนธรรมควรสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชน
 ในวงกว้าง ประเทศไทยก็จะพัฒนาไปเร็วกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ (แนวหน้า, วันเสาร์ที่ 16 พฤษภาคม
 พ.ศ. 2558) สอดคล้องกับ (เฉลยทรัพย์, 2558) ได้สำรวจความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา ครู
 อาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียน นักศึกษา จากทั่วประเทศ เกี่ยวกับ “วิกฤติ คุณธรรมเยาวชนไทย”
 พบว่า คุณธรรมของเยาวชนไทยที่ควรเร่งสร้างและปลูกฝังเป็นอันดับแรก คือ ความมีระเบียบวินัย
 และจากผลการศึกษาภาพอนาคตและคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ของเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์

ศักดิ์ (2546) ได้ระบุอย่างชัดเจนว่า คนในอนาคตควรเป็นคนที่มีการมีระเบียบวินัยในการดำเนินชีวิต และมีพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีวินัยในตนเองในเรื่องตรงต่อเวลา วางแผนในการทำงาน ปฏิบัติตามกฎหมาย รู้จักประเมินตน เสมอต้นเสมอปลาย และซื่อสัตย์ต่อตนเอง (กรมวิชาการ, 2542) ดังนั้นจึงไม่ควรปล่อยให้เกิดสภาพของ “ทำอะไรตามใจ คือไทยแท้” ต่อไป มิเช่นนั้นจะเกิดความสับสน ไร้ระเบียบ ก่อให้เกิดการขาดประสิทธิภาพ ขาดความน่าเชื่อถือ อันเป็นการยากที่จะนำพาประเทศชาติไปสู่ความเจริญก้าวหน้าได้ตามเป้าหมายที่กำลังไว้

จากประสบการณ์ในการเป็นนักกีฬาบาสเกตบอล และโปรกอล์ฟที่มากกว่า 10 ปี ประกอบกับพบปัญหาว่าเยาวชนที่เป็นนักกีฬาบาสเกตบอลขาดวินัยในตนเอง เช่น ไม่ตรงต่อเวลา ไม่รู้จักหน้าที่ของตนเอง ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่สามารถควบคุมตนเองให้ทำตามแผนที่วางไว้ เป็นต้น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับระเบียบวินัยของเยาวชนไทยในปัจจุบัน และแนวคิดของ(กรมวิชาการ, 2542) ที่กล่าวว่า ทักษะและพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีวินัยในตนเองประกอบด้วย 6 ข้อ คือ ตรงต่อเวลา วางแผนในการทำงาน ปฏิบัติตามกฎหมาย รู้จักประเมินผล เสมอต้นเสมอปลาย และซื่อสัตย์ต่อตนเอง ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัย จึงเลือกกีฬาบาสเกตบอล มาประยุกต์ออกแบบเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนให้แก่เยาวชนที่สนใจด้านกีฬาบาสเกตบอลได้เรียนรู้และได้รับการปลูกฝังให้มีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา คือ รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย รู้จักการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า มีวิธีการวางแผนที่ดี เรียนรู้ที่จะพัฒนาทักษะต่างๆของตนเอง มีความเคารพต่อกฎ กติกา มารยาทในการเล่น และเป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการสร้างวินัยในตนเอง เนื่องจากกีฬาบาสเกตบอลเป็นกีฬาที่ต้องมีวินัยในการฝึกซ้อมต้องใช้สมาธิและประสบการณ์ในการเล่นสูง เพื่อที่จะได้เรียนรู้การเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆเมื่ออยู่ในการแข่งขันหรือการเล่นปกติ นอกจากนี้กีฬาบาสเกตบอลเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความคิดและการวางแผนในการเล่นสูงกว่ากีฬานชนิดอื่น ไม่ว่าจะเป็นการวางแผนการตีไปในทิศทางใด วางแผนการใช้ไม้ให้เหมาะสมกับระยะทางที่ต้องการ รวมถึงทักษะต่างๆที่เกี่ยวกับกีฬาบาสเกตบอล เช่น ทักษะทางด้านการตี ทักษะทางด้านความแข็งแรงและอดทน ทักษะทางด้านความยืดหยุ่น ด้วยความพร้อมตามองค์ประกอบข้างต้น ปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้เล่นประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬาบาสเกตบอล ถ้าผู้ที่ต้องการจะเล่นกีฬาบาสเกตบอลให้ดีแต่ไร้ซึ่งวินัยในตนเอง ตามรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้นนักกีฬาคนนั้นก็จะไม่ประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬาบาสเกตบอล ดังนั้นการเริ่มต้นเล่นกีฬาบาสเกตบอลที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จคือ ความมีระเบียบวินัยในตนเองในทุกๆด้าน ได้แก่ การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง การรู้จักตนเอง สิ่งต่างๆเหล่านี้ เมื่อผู้เล่นปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จในการเล่นกีฬาบาสเกตบอล จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า วินัยในตนเองสามารถช่วยให้นักกีฬานั้นมีสามารถมีรูปแบบการใช้ชีวิตประจำวันที่ดีขึ้นและนำมาสู่การปฏิบัติตามกฎหรือระเบียบแบบแผนต่างๆที่ตนเองหรือผู้อื่นเป็นผู้ตั้งกฎเหล่านั้น

คำถามการวิจัย

1. เยาวชนมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับใด
2. กิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียนมีผลต่อการเสริมสร้างความมีวินัยเพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีวินัยในตนเองสำหรับเยาวชน
2. เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียน ที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

สมมติฐานของการวิจัย

1. เยาวชนในกลุ่มทดลองจะมีวินัยจะมีความมีวินัยในตนเองสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. เยาวชนในกลุ่มทดลองจะมีวินัยในตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

เยาวชนที่มีพื้นฐานในการเล่นกีฬา กอล์ฟ ที่มีช่วงอายุไม่เกิน 25 ปี และมีประสบการณ์ในการเล่นกีฬา กอล์ฟ ไม่ต่ำกว่า 5 ปี หรือผ่านการแข่งขันระดับเยาวชนหรือเคยเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเยาวชนจำนวน 30 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรตาม

การมีวินัยในตนเองประกอบด้วย 6 เรื่อง ตามแนวคิดของกรมวิชาการ (2542) ที่ได้กล่าวถึงทักษะและพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีวินัยในตนเองประกอบด้วยเรื่องต่อไปนี้

1. ตรงต่อเวลา
2. วางแผนในการทำงาน
3. ปฏิบัติตามกฎหมาย
4. รู้จักประเมินตน
5. เสมอต้นเสมอปลาย
6. ซื่อสัตย์ต่อตนเอง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง การจัดการศึกษาในลักษณะยืดหยุ่น โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งมีความแตกต่างจากการศึกษาในระบบที่มีการจัดหลักสูตรในการเรียนให้ผู้เรียนโดยไม่คำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนว่าจะได้ประโยชน์หรือไม่ โดยในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีการเรียนรู้ผู้ใหญ่ทั้ง 7 ขั้นตอน คือ 1. การสร้างบรรยากาศ 2. จัดโครงสร้างทางกายภาพ 3. ผู้สอนอำนวยความสะดวก 4. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ 5. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ 6. ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 7. ประเมินความก้าวหน้าด้วยตนเอง และนำแนวคิดสัญญาแห่งการเรียนรู้ Learning contact รวมในการจัดกิจกรรมโดยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีการวางแผนและเขียนความสำเร็จที่ตนเองต้องการด้วยตนเอง โดยมี 5 ขั้นตอนดังนี้ 1. ขั้นเตรียม 2. ขั้นการสร้างสัญญาแห่งการเรียนรู้ 3. ขั้นพิจารณาสัญญาแห่งการเรียนรู้ 4. ขั้นการทำกิจกรรมการเรียนรู้ 5. ขั้นประเมินผลการเรียน โดยใช้กีฬากอล์ฟ ในการจัดกิจกรรมทั้ง 72 ชั่วโมง

วินัยในตนเอง หมายถึง การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน พฤติกรรมที่แสดงออกในเรื่องต่อไปนี้

1. ตรงต่อเวลา พฤติกรรมที่แสดง ได้แก่ การฝึกซ้อมตรงตามเวลาที่กำหนดหรือทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งตรงตามเวลาที่กำหนด
2. วางแผนในการใช้เวลาในการทำงานและการดำเนินชีวิต พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ จัดทำตารางการฝึกซ้อมกีฬากอล์ฟอย่างเป็นระบบ และกำหนดแนวทางการฝึกซ้อมตามแผนที่ได้วางไว้
3. ปฏิบัติตามกฎ พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ การเคารพต่อกฎระเบียบข้อบังคับของกีฬากอล์ฟอย่างเคร่งครัด
4. รู้จักประเมินตนเอง พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ เยาวชนสามารถตรวจสอบและประเมินตนเองได้ โดยการเก็บข้อมูลและสังเกตตนเองต่อสิ่งที่ทำว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่และเยาวชนสามารถให้คำตอบต่อตนเองได้
5. ประพฤติตนเสมอต้นเสมอปลาย พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ การที่เยาวชนเป็นผู้มีความสม่ำเสมอในการปฏิบัติต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมายรวมถึงความสม่ำเสมอในการฝึกซ้อมกีฬากอล์ฟ
6. ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ การซื่อสัตย์ต่อตนเองในการฝึกซ้อมตามแผนที่กำหนดไว้หรือเมื่ออยู่ในการแข่งขันมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองมากน้อยเพียงใดในการเล่น เช่น จดแต้มหรือคะแนนที่ได้ตามความเป็นจริงหรือไม่ ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับในการแข่งขันหรือไม่

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปพัฒนากิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียน ที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองสำหรับการเล่นกีฬาของเยาวชนต่อไป
2. ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียน ที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองสำหรับเยาวชน ทำให้เกิดวินัยในตนเองเพิ่มขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นไปตามกระบวนการจึงได้ใช้เครื่องมือแบบแผน และวิธีการต่างๆ เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ และเพื่อให้ได้ประโยชน์ต่อผู้เรียน ดังนั้นวิธีการและขั้นตอนต่างๆในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองสำหรับนักกีฬาเยาวชนในประเทศไทย จึงได้เริ่มจากนักกีฬาเยาวชนที่ต้องการจะเสริมสร้างตนเองให้มีวินัย และเพื่อเพิ่มทักษะในด้านต่างๆ สำหรับตัวผู้เรียน การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองสำหรับนักกีฬาเยาวชนในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และบทความต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยโดยมีหัวข้อเรื่องที่ทำการศึกษาตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษานอกระบบโรงเรียน

- 1.1 ความหมาย
- 1.2 ประเภทของกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน
- 1.3 รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน
- 1.4 หลักในการพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

ตอนที่ 2 ทฤษฎีแอนดราโกจี

- 2.1 ทฤษฎีและความหมายการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
- 2.2 ความเป็นมาและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแอนดราโกจี
- 2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่ตามทฤษฎีแอนดราโกจี

ตอนที่ 3 การเรียนรู้แบบนำตนเอง

- 3.1 ความหมาย
- 3.2 หลักการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเอง
- 3.3 ลักษณะของผู้เรียนด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเอง
- 3.4 กระบวนการเรียนรู้แบบนำตนเอง

ตอนที่ 4 สัญญาแห่งการเรียนรู้

- 4.1 ความหมาย
- 4.2 ประเภทของสัญญาการเรียนรู้
- 4.3 แนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยสัญญาแห่งการเรียนรู้

4.4 วิธีการเรียนการสอน

ตอนที่ 5 การสร้างวินัยในตน

5.1 ความหมายของระเบียบวินัย

5.2 ประเภทของระเบียบวินัย

5.3 ลักษณะของผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง

ตอนที่ 6 เยาวชน

6.1 ความหมาย

6.2 บทบาทของเยาวชน

6.3 ความสำคัญของเยาวชน

6.4 พฤติกรรมของเยาวชน

ตอนที่ 7 กอล์ฟ

7.1 ความเป็นมา

7.2 วิธีการและขั้นตอนในการเล่น

7.3 อุปกรณ์การเล่น

7.4 มารยาทในการเล่น

7.5 กติกาในการเล่นกอล์ฟ

7.6 การฝึกซ้อม

7.7 การแข่งขัน

ตอนที่ 8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ตอนที่ 9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษานอกระบบโรงเรียน

ในปัจจุบันวิธีการเรียนรู้ของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความก้าวหน้าขององค์ความรู้และวิทยาการสมัยใหม่ การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และสังคมในโลกยุคโลกาภิวัตน์ตลอดจนพัฒนาการของระบบเศรษฐกิจที่ใช้ความรู้เป็นฐานทำให้เกิดความต้องการการเรียนรู้อย่างกว้างขวางในแทบทุกกิจกรรมของสังคมวิถี การเรียนรู้ของคนจึงขยายขอบเขตจากการศึกษาในระบบ ไปสู่การเรียนรู้จากการศึกษานอกระบบโรงเรียน ดังนั้นกิจกรรม

การศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายของการศึกษานอกระบบโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของมนุษย์

1.1 ความหมาย

การศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมที่จัดขึ้นสำหรับผู้ใหญ่ หลังจากที่ได้ออกจากโรงเรียนในภาคปกติแล้ว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (M.S. Knowles, 1980)

การศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมทางการศึกษาและประมวลประสบการณ์ ความรู้ ที่สถาบัน หน่วยงาน หรือบุคคลได้จัดขึ้น โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติที่ผู้เรียนพึงประสงค์ หลักในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนจะต้องตอบสนองต่อความต้องการและความสนใจของตัวผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ อีกทั้งยังสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อีกด้วย (อาชัญญา รัตนอุบล, 2542)

การศึกษานอกระบบโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมทางการศึกษาทุกรูปแบบ โดยมุ่งหวังให้ประชาชนทั่วไปได้รับความรู้เพื่อเป็นทักษะ ในการประกอบอาชีพได้ รวมทั้งการรับรู้ถึงข้อมูลข่าวสาร ที่เป็นปัจจุบันเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต และปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (สุมาลี สังข์ศรี, 2545)

การศึกษานอกระบบ ได้เกิดขึ้นครั้งแรกใน ปี ค.ศ. 1967 ในการประชุมของ UNESCO เรื่อง The World Educational Crisis ซึ่งได้นิยามการศึกษานอกระบบ หมายถึงการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ แต่นอกกรอบของการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนปกติ โดยมุ่งบริการให้คนกลุ่มต่างๆ ของประชากร ทั้งที่เป็นผู้ใหญ่และเด็ก โดยเน้นการเรียนรู้ (Learning) แต่ในปัจจุบัน การศึกษานอกระบบคือ กระบวนการจัดการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน ทั้งที่เป็นทัศนคติ ทักษะ และความรู้ซึ่งทำได้ยืดหยุ่นกว่าการเรียนรู้ในระบบโรงเรียนทั่วไป สมรรถนะที่เกิดจากการศึกษานอกระบบมี ตั้งแต่ทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การทำงานเป็นกลุ่ม การแก้ไข ความขัดแย้งการแลกเปลี่ยน วัฒนธรรม การเป็นผู้นำ การแก้ปัญหาร่วมกัน การสร้างความเชื่อมั่น ความรับผิดชอบและความมีวินัย การศึกษานอกระบบยุคใหม่จึงเน้นการเรียนรู้และสมรรถนะ (จรววยพร ธรณินทร์, 2550)

การศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการศึกษาซึ่งเปิดโอกาสให้กับผู้ที่ ไม่ได้เข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียนตามปกติ ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเอง ให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะอ่อนตัวให้ผู้เรียนมีความสะดวกเลือกเรียนได้หลายวิธีจึงก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนและสังคมเป็นอย่างยิ่ง การศึกษานอกระบบโรงเรียนมีความหมายครอบคลุมถึงมวลประสบการณ์การเรียนรู้ทุกชนิดที่บุคคลได้รับจากการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้ตามธรรมชาติการเรียนรู้จากสังคม และการเรียนรู้ที่ได้รับจากโปรแกรม

การศึกษาที่จัดขึ้นนอกเหนือไปจากการศึกษาในโรงเรียนตามปกติ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีได้อยู่ในระบบโรงเรียนปกติ ได้มีโอกาสแสวงหาความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ เพื่อมุ่งแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกฝนอาชีพ หรือการพัฒนาความรู้เฉพาะเรื่องตามที่ตนสนใจ (อาชัญญา รัตนอุบล, 2542)

การศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นการศึกษาที่มุ่งจัดให้กลุ่มเป้าหมายได้พัฒนาชีวิตและสังคม โดยมีหลักการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จึงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องโอกาสพลาดหรือขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ ฝึกทักษะปลูกฝังเจตคติที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และการประกอบสัมมาชีพ อีกทั้งสามารถปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของวิทยาการต่าง ๆ ที่เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุขตามควร แก่อัตภาพ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2538)

งานด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียนหมายถึง การจัดกิจกรรมการศึกษาที่จัดขึ้นนอกระบบโรงเรียน โดยมีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ชัดเจน กิจกรรมการศึกษาดังกล่าว มีทั้งที่จัดกิจกรรมโดยเอกเทศ และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมอื่น หน่วยงานที่จัดการศึกษานอกโรงเรียนนั้น เป็นทั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยตรง และหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนชุมชนที่อาศัย การศึกษาเป็นเครื่องมือนำไปสู่วัตถุประสงค์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม ในทางทฤษฎีจึงได้นับเนื่องเอาการศึกษานอกโรงเรียนเป็นระบบหนึ่งของการศึกษาตลอดชีวิต ที่มีส่วนเชื่อมโยงอย่างแนบแน่นและต่อเนื่องกับการศึกษาในระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย ทำให้การศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นความหวังของวงการศึกษา และเป็นกลไกที่สำคัญของรัฐในการพัฒนาคุณภาพของคนส่วนใหญ่ในประเทศได้ (รณรงค์ เมฆานวัณณ์, 2543)

การศึกษานอกระบบโรงเรียนจึงถือเป็นกระบวนการของการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งมีภารกิจสำคัญที่จะต้องให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค โดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตตามมาตรฐานของสังคมที่เป็นสิทธิที่คนทุกคนพึงได้รับการศึกษา นอกจากนั้นยังจะต้องได้รับการศึกษาที่ต่อเนื่องจากการศึกษาขั้นพื้นฐานของชีวิต เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพของตน (กองส่งเสริมปฏิบัติการ, 2541)

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 15 การศึกษานอกระบบ หมายถึง การศึกษาซึ่งจัดขึ้นนอกระบบปกติ ที่จัดให้กับประชาชนทุกเพศทุกวัย ไม่มีการจำกัดพื้นฐานการศึกษา อาชีพประสบการณ์หรือความสนใจ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในด้านพื้นฐานแก่การดำรงชีวิต ความรู้ทางด้านทักษะ การประกอบอาชีพและความรู้ด้านอื่นๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การจัดการศึกษามีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดผลและประเมินผลซึ่งเงื่อนไขความสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและ

หลักสูตรจะต้องมีตามเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน มาตรา 4 ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ระบุว่า การศึกษานอกระบบ หมายถึง กิจกรรมการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีรูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลาเรียนหรือฝึกอบรมที่ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายนั้นและวิธีการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐานเพื่อรับคุณวุฒิทางการศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้ ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า การศึกษานอกระบบหมายถึง กระบวนการทางการศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อเพิ่มหรือพัฒนาศักยภาพให้แก่ประชาชน ทั้งในด้านความรู้ ความชำนาญ หรืองานอดิเรกต่างๆ ผู้ที่สำเร็จ การศึกษาอาจได้รับหรือไม่ได้รับเกียรติบัตรก็ได้ ซึ่งเกียรติบัตรนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการปรับเทียบเงินเดือน หรือศึกษาต่อ ยกเว้นการศึกษาสายสามัญของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย ที่มีการมอบวุฒิบัตรที่สามารถปรับเทียบเงินเดือนหรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป การศึกษานอกระบบ (Non-formal Education) เป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย รูปแบบ ไม่มีข้อจำกัดเรื่องอายุและสถานที่โดยมุ่งหมาย ให้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนา คุณภาพมนุษย์ มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน สื่อการวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับ สภาพปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งอาจแบ่งได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ ประเภทความรู้ พื้นฐานสายสามัญประเภทความรู้และทักษะอาชีพ และประเภทข้อมูลความรู้ ทั่วไป

การศึกษานอกระบบเป็นการศึกษาที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายรูปแบบ ไม่มีข้อจำกัด เรื่องอายุและสถานที่โดยมุ่งหมายให้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพมนุษย์ มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน สื่อ การวัดผลและประเมินผลที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความ ต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งอาจแบ่งได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ 1) ประเภทความรู้พื้นฐานสายสามัญ 2) ประเภทความรู้และทักษะอาชีพ และ 3) ประเภทข้อมูลความรู้ทั่วไป

ลักษณะของการจัดการศึกษานอกระบบ

การศึกษานอกระบบ เป็นรูปแบบของการจัดการศึกษาที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้รับบริการที่ พลาดโอกาสจากการศึกษาในระบบ วัตถุประสงค์ของการศึกษามีความชัดเจนเช่นเดียวกับการศึกษา ในระบบ แต่จะมีข้อแตกต่างตรงที่ รูปแบบ หลักสูตร วิธีการจัดและระยะเวลาเรียน หรือฝึกอบรม มีความยืดหยุ่นและหลากหลายกว่า สอนตามสภาพความต้องการและศักยภาพในการเรียนรู้ของ กลุ่มเป้าหมายนั้น แต่ก็ยังคงมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่มีมาตรฐาน เพื่อรับคุณวุฒิทาง การศึกษา หรือเพื่อจัดระดับผลการเรียนรู้

หลักการของการศึกษานอกระบบ

1. เน้นความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้ ครอบคลุม และทั่วถึง
2. ส่งเสริมการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความยืดหยุ่นในเรื่องกฎเกณฑ์ ระเบียบต่างๆ
3. จัดการศึกษาให้สนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายให้เรียนรู้ในสิ่งที่สัมพันธ์กับชีวิต
4. จัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้สอนมิได้จำกัด เฉพาะครู อาจจะเป็นผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานหรือจากท้องถิ่น

สรุป จากบทความดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการศึกษานอกระบบโรงเรียนได้มีแบบแผนระบบและ ความเป็นมาดังที่กล่าวมาในขั้นต้นแต่นอกเหนือจากข้อมูลดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นการศึกษานอกระบบ โรงเรียน ยังมีความหมายที่ต่างออกไปจากการศึกษาในรูปแบบอื่นๆการศึกษานอกระบบเป็นกระบวนการ การจัดการศึกษาให้ผู้พลาดโอกาสเรียนจากระบบการศึกษาปกติหรือผู้ต้องการพัฒนาตนเองได้รับการ เรียนรู้โดยเน้นการเพิ่มศักยภาพของผู้เรียนตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติตามบทบัญญัติแห่ง รัฐธรรมนูญ ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตาม สิทธิมนุษยชนที่ทุกคนพึงได้รับดังกล่าว ส่งผลให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตได้ อย่างแท้จริง เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ที่กว้างขวางและเป็นไปในอัตราที่รวดเร็ว อันจะส่งผลให้ประเทศ มีศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาโดยรวมเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งเป็นการพัฒนา ที่ยั่งยืน เพราะเป็นการพัฒนาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาโดยมุ่งเน้นให้คนมีคุณธรรมนำ ความรู้ อันจะเป็นสะพานทอดนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาต่อไป

1.2 ประเภทของกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน

นักการศึกษาได้แบ่งประเภทของกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน ไว้ดังนี้

Coombs (1974) ได้แบ่งกิจกรรมทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนไว้ทั้งหมด 4 ด้าน คือ

1. การศึกษาขั้นพื้นฐานหรือแบบทั่วไป เป็นการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีการ เรียนรู้ในการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น เพื่อให้เข้าใจทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต
2. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะ เป็นการเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ในการพัฒนา คุณภาพชีวิตในการทำงาน
3. การศึกษาเพื่อปรับปรุงชุมชน เพื่อการส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้ที่จะเอาองค์ความรู้ไป ปรับใช้ในสังคม ชุมชนของตน เพื่อให้สามารถปกครองตนเองได้

4. การศึกษาเพื่ออาชีพ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ศักยภาพ และความสามารถ ในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

Knowles (1980) ได้แบ่งกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยพิจารณาตามพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งมีทั้งหมด 6 ลักษณะ ดังนี้

1. ด้านความรู้ เช่น การบรรยาย อภิปราย เป็นต้น
2. ด้านความเข้าใจ เช่น การยกตัวอย่างประกอบ กรณีศึกษา เป็นต้น
3. ด้านทักษะ เช่น การซ้อม การสาธิต เป็นต้น
4. ด้านทัศนคติ เช่น การให้คำปรึกษา การอภิปรายอย่างอิสระ เป็นต้น
5. ด้านค่านิยม เช่น การสัมมนา การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น
6. ด้านความสนใจ เช่น การจัดทัศนศึกษา การจัดฉายภาพยนตร์ เป็นต้น

กรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน (2545) ได้แบ่งประเภททางการศึกษานอกระบบโรงเรียน ออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การศึกษาพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษานอกระบบสายสามัญ เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาและส่งเสริมให้ประชาชนที่ไม่ได้รับโอกาสทางการศึกษาได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย และนำความรู้ไปปรับปรุงคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น หรือเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป

2. การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการทำงาน เพื่อสามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตน และครอบครัวได้ อีกทั้งยังเป็นการช่วยฟื้นฟู เศรษฐกิจให้แก่ชุมชน

3. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต เป็นการพัฒนาทักษะพื้นฐานของบุคคลให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ บูรณาการองค์ความรู้และกระบวนการ เรียนรู้ต่างๆเข้าด้วยกัน เพื่อเสริมสร้าง ทักษะความสามารถให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล

4. การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน เป็นการจัดการศึกษาที่บูรณาการความรู้และทักษะ จากการศึกษาของผู้เรียนที่มีอยู่เข้าด้วยกัน โดยใช้ชุมชนเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสังคมและชุมชนให้เข้มแข็งมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ดังนั้นนักการศึกษาได้กล่าวถึง ประเภทกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนสามารถสรุปได้ เป็น 4 ประเภทหลักๆ คือ การให้ความรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น การพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อเป็นการเสริมสร้างและพัฒนาทักษะในการ ดำรงชีวิต รวมถึงความสมด้วย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือ

สภาพสังคมได้อย่างเหมาะสม การพัฒนาอาชีพเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ตลอดจนเกิดเป็นความชำนาญในการทำงาน เพื่อนำไปประกอบอาชีพตามความสนใจของผู้เรียนได้ และการพัฒนาชุมชนเพื่อเป็นการนำความรู้ ความสามารถ ทักษะที่มีของแต่ละบุคคลภายในชุมชนมาช่วยกันแก้ไขปัญหา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

1.3 รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียน

Knowles (1980) ได้เสนอรูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม เป็นการช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำความรู้จักและสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน
2. การจัดโครงสร้างทางกายภาพให้อำนวยความสะดวกร่วมกันวางแผน เป็นการวางแผนขนาดของผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสม พร้อมกับสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง
3. การวิเคราะห์ความต้องการ เป็นการร่วมกันวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรม
4. การกำหนดวัตถุประสงค์ การแปลงความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้กลายเป็นจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ที่ชัดเจน เหมาะสม และสามารถวัดผลสำเร็จของงานได้
5. การวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ออกแบบแผนกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้
6. การนำแผนกิจกรรมไปปฏิบัติ ควรทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความเชื่อมั่นในการเรียนรู้มากขึ้น
7. ประเมินผลการเรียนรู้ ควรมีการตกลงร่วมกันกับผู้ร่วมกิจกรรมในเรื่องเกณฑ์การวัดและประเมินผล แล้วจึงนำวิธีการประเมินผลดังกล่าวมาใช้ในการวัดและประเมินผลกิจกรรม

สรุป รูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษาโรงเรียนมีการสำรวจความจำเป็นและความต้องการของผู้เรียนก่อน แล้วจึงกำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ที่ชัดเจนและเหมาะสมกับความต้องการ ควรมีการวางแผนกิจกรรมโดยกิจกรรมนั้นควรเป็นการสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนและผู้สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและขั้นตอนสุดท้ายคือ การประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นการวัดประเมินถึงความสำเร็จและความบกพร่องในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา ซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนา แก้ไขและปรับปรุงกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.4 หลักในการพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

สุมาลี สังข์ศรี (2545) ได้เสนอหลักในการพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนไว้ 10 ประการ ดังต่อไปนี้

1. หลักความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ประชาชนทุกคนควรมีโอกาสในการเข้ารับบริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน รวมไปถึงผู้ที่พราก ขาด ด้วยโอกาสทางการศึกษา

2. หลักการกระจายโอกาสทางการศึกษา เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน จึงต้องมีการกระจายโอกาสทางการศึกษาไปยังกลุ่มบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลให้ได้รับโอกาสอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

3. หลักความต่อเนื่อง ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนหรือการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ควรมีความต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. หลักความยืดหยุ่น ในการจัดการเรียนรู้ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนจะต้องอาศัยความยืดหยุ่นเป็นหลัก เช่น หลักสูตรสามารถปรับให้เหมาะสมกับความต้องการและสภาพของท้องถิ่นได้ ระยะเวลาเรียน สถานที่เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนสามารถปรับเพื่ออำนวยความสะดวกต่อกลุ่มเป้าหมายได้ เป็นต้น

5. หลักการสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การศึกษานอกระบบโรงเรียนเป็นการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ดังนั้นกิจกรรมทางการศึกษาต่างๆจะต้องมาจากความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก

6. หลักความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต เนื้อหาสาระของหลักสูตรการเรียนที่จัดให้แก่ผู้เรียนจะต้องมีความสอดคล้องกับชีวิตการทำงานและสภาพปัญหาในชีวิตจริง จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักในกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ

7. หลักความหลากหลาย การจัดกระบวนการเรียนรู้ควรมีความหลากหลาย เช่น ใช้เทคนิควิธีการหลากหลายรูปแบบในการส่งเสริมให้ผู้เรียนให้เกิดความรู้ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

8. หลักความเป็นประชาธิปไตย การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน จะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยอาศัยหลักของความเป็นประชาธิปไตยของผู้เรียน ว่าผู้เรียนมีความต้องการจะเรียนรู้ในเรื่องใดก็ควรมีการจัดกิจกรรมการศึกษาในเรื่องนั้นๆซึ่งผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อผู้เรียนมีความสนใจและความพร้อมที่จะเรียนรู้

9. หลักการมีส่วนร่วม การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมงานกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกิดองค์ความรู้ที่กว้างขวางไปสู่ผู้เรียน ดังนั้นภาคีเครือข่ายจึงเป็นเรื่องสำคัญในการร่วมกันสร้างกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

10. หลักการพึ่งพาตนเอง จุดมุ่งหมายในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ก็เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบพึ่งพาตนเองได้ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต การพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของตนได้อย่างเหมาะสม

สรุป ในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนนั้นให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ประชาชนทุกคนควรมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาควรมีความยืดหยุ่นและหลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่ผู้เรียนได้เลือกที่จะเรียนรู้ได้ตามความต้องการ และความสนใจของแต่ละบุคคล และควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการพัฒนาตนเองและสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพ

ตอนที่ 2 ทฤษฎีแอนดราโกจี

2.1 ทฤษฎีและความหมายการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

องค์กรยูเนสโก ได้ให้คำอธิบายชัดเจนว่า การศึกษาของผู้ใหญ่ เป็นกระบวนการจัดบริการ การศึกษาทุกรูปแบบที่นอกเหนือจากการเรียนตามหลักสูตรปกติส่วน (ปฐม นิคมานนท์, 2528) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นหรือจัดให้มีขึ้น สำหรับประชาชนวัยผู้ใหญ่

ตามความหมายศาสตร์การศึกษาผู้ใหญ่ (Andragogy) Knowles 1980 ได้ให้ความหมายไว้ว่า เป็นศาสตร์และ ศิลปะที่ช่วยให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้ ยึดปัญหาของผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ โดยเนื้อหาเน้นการพัฒนาศักยภาพระดับบุคคลและกลุ่ม เทคนิคการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ผู้ใหญ่ได้สำรวจความต้องการของตนเอง วางเป้าหมายของตนเอง มีส่วนรับผิดชอบจัดประสบการณ์รวมทั้ง ประเมินการเรียนรู้ต่างๆด้วยตนเอง ซึ่งทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนรากฐานหลักการและความเชื่อ 4 ประการ ที่ต่างจากการศึกษาของเด็ก คือ

1. ผู้ใหญ่มีมีโนทัศน์รับรู้ต่อตนเองจากพึ่งพาผู้อื่นเป็นผู้ชี้นำตนเอง
2. ผู้ใหญ่จะสะสมประสบการณ์ความรู้ นับเป็นแหล่งวิทยาการที่มีคุณค่า เปิดกว้างที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เป็นประสบการณ์ที่มีต่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่หลายประการ คือ

2.1 ผู้ใหญ่สามารถแลกเปลี่ยนความคิด และประสบการณ์กับผู้อื่น ขยายโลกทัศน์ ดังนั้น จึงเป็นแหล่งวิทยาการสำคัญในการเรียนรู้

2.2 ผู้ใหญ่มีประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน และสามารถนำประสบการณ์เดิมนั้นไปสัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่ จึงทำให้ประสบการณ์ใหม่มีความหมายมากขึ้น

2.3 ผู้ใหญ่มีลักษณะฝึกับความเคยชินประสบการณ์เดิมจึงเปลี่ยนยาก

3. มีความพร้อมที่จะเรียน เมื่อมีความต้องการนำไปแก้ปัญหาในชีวิตจริง ทั้งในครอบครัวและการทำงาน

4. มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ เพื่อนำความรู้ไปใช้ทันทีโดยเร็ว มองเห็นคุณค่าของเวลา ยึดปัญหาเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ พร้อมทั้งลงมือปฏิบัติ

การเรียนรู้ของผู้ใหญ่เป็นผลที่เกิดจากทฤษฎีและมโนทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงจากเดิมที่เน้นการสอนซึ่งใช้กับเด็ก มาเป็นจุดเน้นที่การเรียนรู้ให้เห็นว่า ผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองการจัดการศึกษาในผู้ใหญ่เน้นให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้แทนที่จะมุ่งไปที่วิธีการสอนเหมือนเด็กๆ โดยคำนึงถึงความพร้อมไม่ว่าเป็นด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ของผู้ใหญ่ หลักความต้องการในขั้นพื้นฐานในแต่ละคน หลักของการเสริมแรงทั้งทางด้านบวก เช่น การให้รางวัล การชมเชย ทางด้านลบ เช่น การลงโทษเป็นต้น และหลักในการรับรู้โดยผ่านอวัยวะสัมผัสโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้ใหญ่ในการแปลความหมายสิ่งที่สัมผัสและรับรู้ออกมาได้ว่าเป็นสิ่งใด มีความหมายอย่างไร

จึงสรุปได้ว่า การเรียนรู้ของผู้ใหญ่เป็นกระบวนการจัดประสบการณ์ที่ช่วยให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้ และเพื่อให้การเรียนรู้นั้นเกิดผลสูงสุดต่อการพัฒนาตนเองและสังคม การจัดการเรียนรู้ควรสอดคล้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ คือ อายุ สุขภาพ อารมณ์ ประสบการณ์ความพร้อม ความต้องการ แรงจูงใจ การเสริมแรง และความแตกต่างของการรับรู้ในแต่ละบุคคล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 ความเป็นมาและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีแอนดราโกจี

Knowles (1978) วิเคราะห์ไว้ว่าการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เป็นที่รู้จักและให้ความสนใจอย่างกว้างขวางเป็นเพราะอิทธิพลของกระแสความรู้และความคิด 2 กระแส อันได้แก่ กระแสทางวิทยาศาสตร์และกระแสทางศิลปศาสตร์

กระแสทางวิทยาศาสตร์ที่ค้นพบองค์ความรู้โดยวิธีที่เข้มงวดทางวิทยาศาสตร์ อาทิ การทดลองทางวิทยาศาสตร์ซึ่งมีจุดเริ่มต้นที่ E.thomdike เผยแพร่หนังสือชื่อ (Adult learning) ในปี 1928 โดยสาระค้นพบว่าผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ได้ การศึกษานี้ส่วนใหญ่เน้นเกี่ยวกับความสามารถในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ในทศวรรษต่อมา มีการค้นพบทางวิทยาศาสตร์อีก 2 ชั้น คือ Adult Interest ของ E.thomdike ในปี 1935 และ Adult Ability ของ H Sorenson ในปี 1938 ที่ร่วมเป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ยืนยันว่าผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ได้ ที่สำคัญผู้ใหญ่มีความสนใจและความสามารถที่แตกต่างจากเด็ก (Adult could learn and they possessed intereste and ability that were different from those of children). (M.S. Knowles, 1978)

กระแสที่ 2 คือกระแสทางศิลปะ (Artistic steam) ที่ Knowles ระบุว่าเป็นการหาความรู้ใหม่โดยการวิเคราะห์ประสบการณ์และการคิดทบทวนจนเกิดความรู้ใหม่ (Intuition) กระแสทางศิลปะนี้สนใจศึกษาว่าผู้ใหญ่เรียนรู้ได้อย่างไร จุดเริ่มต้นของกระแสนี้ เกิดที่งานของ ลินดีแมน ที่ชื่อ The meaning of adult education ในปี 1926 แนวคิดของ lindeman ได้รับอิทธิพลอย่างสูงจากแนวคิดปรัชญาการศึกษาของ John Dewey แนวคิดของ lindeman เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่สามารถสรุปเป็นประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ (M.S. Knowles, 1978)

1. เมื่อผู้ใหญ่ตระหนักว่าการเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการ (Need) และความสนใจของตนเองนั้น หมายถึงผู้ใหญ่ถูกกระตุ้นให้พร้อมที่จะเรียนรู้แล้ว และจุดนี้นั่นเองเป็นจุดเหมาะสมในการเริ่มต้นกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
2. ผู้ใหญ่มุ่งที่ให้การเรียนรู้เกิดประโยชน์กับชีวิตจริง (Life-centered) ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ควรใช้สถานการณ์จริงในชีวิตเป็นเนื้อหาของการเรียนรู้
3. แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่ดีที่สุดของผู้ใหญ่คือประสบการณ์นั่นเอง นั้นหมายความว่าวิธีหลักในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่น่าจะเป็นการวิเคราะห์ และศึกษาประสบการณ์ของผู้ใหญ่นั้นเอง
4. ผู้ใหญ่มีความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะชี้นำตนเอง (Self-directing) ดังนั้นบทบาทของผู้สอนน่าจะเป็นการเข้าร่วมกระบวนการสืบค้นหา (Mutual inquiry) กับผู้เรียนผู้ใหญ่มากกว่าบทบาทผู้ถ่ายทอดเนื้อหาและวัดว่าผู้ใหญ่ว่านั้นเท่าใด
5. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual differences) ของผู้ใหญ่ เพิ่มขึ้นตามอายุนั้นคือในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ใหญ่ ควรให้ความสำคัญในการชดเชยความแตกต่างของผู้เรียนผู้ใหญ่ไม่ว่าในด้านรูปแบบการเรียนรู้ ระยะเวลา สถานที่ และความเร็วซ้ำของกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่ตามทฤษฎีแอนดราโกจี

Knowles (1980) ได้เสนอรูปแบบการจัดการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง เป็นการแสดงการยอมรับในเอกลักษณ์ของผู้เรียนผู้ใหญ่แต่ละบุคคล แสดงความยินดีที่ได้รู้จักและยอมรับในความแตกต่างและความเป็นตนของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของแต่ละบุคคล ความรู้สึกนี้จะพัฒนาต่อไปเป็นความรู้สึกเคารพซึ่งกันเอง เป็นความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
2. จัดโครงสร้างทางกายภาพ ห้องเรียนมีบรรยากาศที่ไม่เป็นทางการ ขนาดของโต๊ะและเก้าอี้เหมาะกับผู้ใหญ่ นั่งสบาย การจัดโต๊ะและเก้าอี้หลีกเลี่ยงการจัดห้องแบบบรรยาย ต้องจัดให้อยู่ใน

ลักษณะล้อมวงคุย เพื่อเอื้อต่อการสื่อสารของสมาชิกทุกคน ขณะพูดทุกคนได้มองเห็นหน้าผู้พูด ทั้งนี้ เพื่อมุ่งกระตุ้นให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่ผู้เรียนผู้ใหญ่มีประสบการณ์สะสมติดตัวมา

3. ผู้สอนอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง ตามความเชื่อเบื้องต้นของ Andragogy ที่ผู้ใหญ่มีความต้องการที่จะนำตนเองนั่นคือ ผู้เรียนผู้ใหญ่บอกว่าต้องการสิ่งใดได้และถ้าหากติดขัดเรื่องใด ผู้สอนต้องช่วยแนะนำวิธีการหรือว่าเครื่องมือวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน การที่ผู้เรียนเป็นผู้ระบุความต้องการของตน มีข้อดี คือ ศักดิ์ศรีของมนุษย์ที่ได้รับความต้องการของตนเอง ข้อดีต่อมาคือ เกิดความมุ่งมั่นต่อเป้าหมายที่ตนเองเป็นผู้กำหนด

4. ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ที่เป็นจริงได้ ในทางการศึกษา ในการเขียนความต้องการที่อยู่ในรูปวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่เหมาะสม ผู้เรียนผู้ใหญ่บางคนสามารถเขียนเองได้ หากติดขัดผู้สอนต้องให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก ข้อดีของการที่ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาตนเอง ก็เช่นเดียวกับข้อดีของการวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง คือ ภูมิใจในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในตนเอง และความผูกพันมุ่งมั่นและการยอมรับในสิ่งที่ตนเองระบุเอง

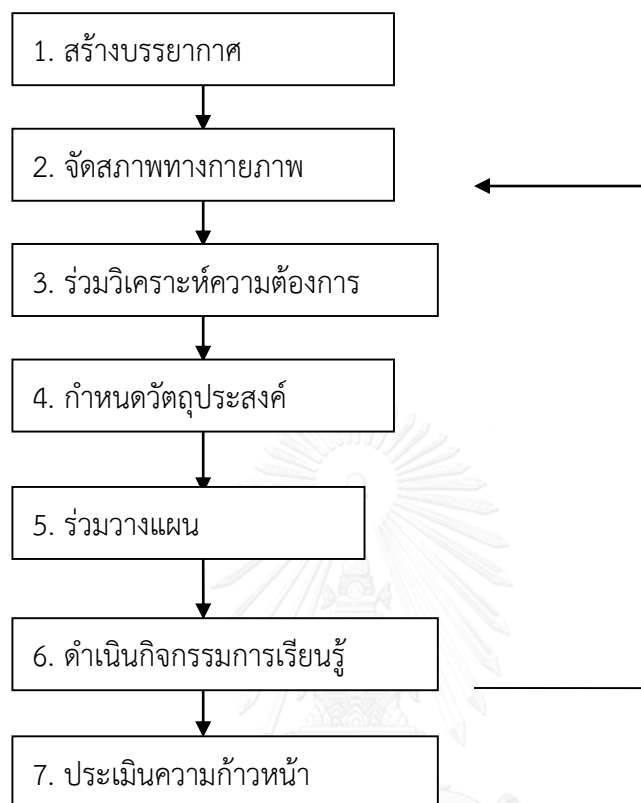
5. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการเรียนรู้ เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบและมั่นใจที่จะกระทำ หากติดขัดผู้สอนต้องแนะทางเลือก ช่วยบอกข้อดีและข้อจำกัดของแต่ละวิธีการเรียนรู้ มอบการตัดสินใจให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้เรียนสอดคล้องกับการรับรู้ของตนเองที่จะชี้นำตนเองของผู้ใหญ่และเปิดโอกาสให้ได้ใช้ประสบการณ์เดิมมาใช้ในการเรียนรู้อย่างเต็มที่

6. ผู้เรียนจะดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีผู้สอนเป็นที่เลี้ยงเพื่อให้เกิดความมั่นใจเมื่อติดขัดหรือต้องการความมั่นใจ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถเรียนรู้กันและกัน

7. ประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นระยะ เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจในการกระทำของตนเองตามกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ถ้าจำเป็นต้องดัดแปลงหรือยืดหยุ่น สำหรับการประเมินในขั้นสุดท้ายถือว่าสำคัญมาก ผู้เรียนจะทราบว่าตนเองถึงจุดมุ่งหมายที่ตนกำหนดไว้แล้วหรือยัง ยังขาดอีกเท่าไร การประเมินตนเองขั้นนี้ มีข้อดีที่กลายเป็นการวิเคราะห์ความต้องการหรือสิ่งที่ขาดด้วยตนเองอีกครั้งถ้ายังไม่ถึงจุดหมายที่ต้องการผู้เรียนทราบว่าขาดอีกเท่าไร ผู้เรียนเป็นผู้ระบุความขาดหรือความต้องการเอง ทำให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ไปต่อ

ทำให้กระบวนการขั้นตอนการเรียนรู้ในขั้นที่ 7 ย้อนไปบรรจบกับขั้นตอนที่ 3 กระบวนการเรียนรู้ผู้ใหญ่จึงเกิดใหม่อย่างต่อเนื่องด้วยการชี้นำตนเอง

แผนภาพที่ 1 : แสดงขั้นตอนการเรียนการสอนผู้ใหญ่ตามทฤษฎีแอนดราโกจี มีดังนี้

ตอนที่ 3 การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง

3.1 ความหมาย

การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง (Self-directed Learning) เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้สอนในระดับอุดมศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ ให้ผู้เรียน ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าผู้เรียนจะจบการศึกษาไปแล้วก็ตาม ซึ่งถือว่าการเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง (Self-directed learning) เป็นการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนรับผิดชอบในการวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผล ความก้าวหน้าของการเรียนของตนเอง เป็นลักษณะซึ่งผู้เรียนทุกคนมีอยู่ในขณะที่อยู่ในสถานการณ์การเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้และทักษะที่เกิดจากการเรียนจากสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่งได้ (Hiemstra, 1994)

การเรียนรู้โดยชี้นำตนเองเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง ตั้งเป้าหมายในการเรียน แสวงหาผู้สนับสนุน แหล่งความรู้ สื่อการศึกษาที่ใช้ในการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง (Dixon, 1991) ทั้งนี้ผู้เรียนอาจได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นหรืออาจจะไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ได้ในการกำหนดพฤติกรรมตามกระบวนการดังกล่าว

การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง เป็นแนวคิดที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยม ซึ่งมีความเชื่อเรื่องความเป็นอิสระ และความเป็นตัวของตัวเองของมนุษย์ ดังที่มีผู้กล่าวไว้ว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมกับความดี มีความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง สามารถหาทางเลือกของตนเอง มีศักยภาพและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างไม่มีขีดจำกัด มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น (Hiemstra, 1994)

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบนำตนเองซึ่งมาจากภาษาอังกฤษว่า Self-directed Learning ไว้ดังต่อไปนี้

การเรียนรู้โดยชี้นำตนเองเป็นกระบวนการที่บุคคลมีความคิดริเริ่มในการวินิจฉัย ความต้องการเรียนรู้ การวางเป้าหมายและแผนการเรียนอย่างมีระบบ การแสวงหาแหล่งทรัพยากร เลือกและนำมาประยุกต์เป็นกลวิธีในการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนโดยจะได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม (Malcolm S. Knowles, 1975)

การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง เป็นการพัฒนาประสบการณ์การเรียนและการเรียนรู้ และความสะดวกในการวางแผนการปฏิบัติ และการประเมินผลของกิจกรรมการเรียนทั้งในลักษณะที่เป็นเฉพาะบุคคลและในฐานะเป็นสมาชิกของกลุ่มการเรียนที่ร่วมมือกัน (Skager, 1978)

การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นการเฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยมีเป้าหมายไปสู่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเอง และความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติ และการประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เป็นเฉพาะบุคคลและการพัฒนาการเรียนรู้อย่าง (C Griffin, 1987)

การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนริเริ่มแสวงหา (ทองจันทร์ หงศ์ลดาธรมภ์, 2544) องค์ประกอบของการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยจะอาศัยความช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือไม่ก็ตาม องค์ประกอบดังกล่าว ได้แก่

1. การหาความจำเป็นของการเรียนรู้ของตน (Learning Needs)
2. การตั้งเป้าหมายของการเรียนรู้ (Learning Goals)
3. การแสวงหาแหล่งความรู้ทั้งที่เป็นวัสดุและเป็นบุคคล (Learning Strategies)
4. การเลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตน (Learning Strategies)
5. การประเมินผลการเรียนรู้ของตน (Learning Evaluation)

ซึ่งสอดคล้องกับ (รุ่ง แก้วแดง, 2540) ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้ที่เรียนรู้โดยชี้นำตนเอง นั้นจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้

ในส่วนของแรงจูงใจ จะต้องตอบคำถามว่า “ฉันต้องการอะไร”

ในส่วนของเป้าหมาย จะต้องตอบคำถามว่า “เมื่อไปถึง ณ จุดนั้น จะเป็นอย่างไร”

ในส่วนของภารกิจ จะต้องตอบคำถามว่า “ฉันต้องทำอะไร เพื่อให้ไปถึง ณ จุดนั้น”

ในส่วนของบริษัท จะต้องตอบคำถามว่า “ฉันต้องใช้ทรัพยากรอะไร”

ในส่วนของความสามารถจะต้องตอบคำถามว่า “ฉันมีความสามารถทำอะไรได้บ้าง”

ในส่วนของยุทธศาสตร์ จะต้องตอบคำถามว่า “แล้วฉันจะต้องทำอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จ”

สมคิด อิศระวัฒน์ (2538) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยชี้นำตนเองเน้นการดำเนินการที่ผู้เรียนช่วยเหลือตนเองในการเรียนรู้ ผู้เรียน มีความคิดริเริ่มในความอยากรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วทำการวางแผนการศึกษาค้นคว้าต่างๆ ด้วยตนเองไปจนจบกระบวนการเรียนรู้

จากความหมายของการเรียนรู้แบบนำตนเองที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง คือ กระบวนการศึกษาของบุคคล โดยเริ่มจากความต้องการการเรียนรู้ จุดมุ่งหมาย มีการวางแผนการเรียนรู้ สามารถระบุแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ได้ มีการวัดและประเมินผลตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีข้อสังเกตว่า นักการศึกษาใช้คำต่างๆ

การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง ในอดีตถูกจัดไว้เป็นเรื่องของการศึกษาผู้ใหญ่ แต่จริงแล้วสามารถนำมาใช้ได้กับทุกกลุ่มอายุ ทุกวัฒนธรรม และทุกระดับการศึกษา (รุ่ง แก้วแดง, 2540) อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง จำเป็นต้องอาศัยหลักการของทฤษฎีการศึกษาผู้ใหญ่ (Andragogy) โดยถือว่าคุณเรียนจะต้องมีความต้องการเป็นตัวของตัวเอง และในขณะเดียวกันก็ต้องการให้ผู้อื่นเห็นว่าเขาเป็นตัวของตัวเองด้วย ฉะนั้นผู้สอนไม่ควรนำความคิดของตนไปจำกัดผู้เรียน แต่ควรส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบต่อการเรียนมาจากตัวของผู้เรียนเอง โดยให้ผู้เรียนมีส่วนเกี่ยวข้องมากที่สุด ด้วยการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง และยังส่งผลไปยังกระบวนการเรียนที่ต่อเนื่องไปตลอดชีวิต (Life-Long Process) โดยที่ผู้สอนจะต้องช่วยสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะในการเรียนตามแนวคิดของตนเองเป็นผู้ใหญ่สมบูรณ์ทุกด้าน

การเรียนรู้ของผู้ใหญ่แตกต่างไปจากการเรียนรู้ที่เกิดจากการสอนให้กับเด็ก โดยมีหลักการ 5 ข้อ ดังนี้

1. เมื่อบุคคลเติบโตและวุฒิภาวะบุคคลจะเปลี่ยนอัตมโนทัศน์ จากการเป็นผู้พึ่งพาหรือ ขึ้นต่อผู้อื่น เป็นผู้ที่มีอิสระหรือเป็นผู้ที่นำตนเองได้

2. เมื่อบุคคลมีวุฒิภาวะที่สมบูรณ์จะเป็นผู้ที่ค้นหา แสวงหาประสบการณ์ จนเปี่ยมไปด้วยแหล่งของการเรียนรู้
3. เมื่อบุคคลมีวุฒิภาวะจะมีความพร้อมที่จะเพิ่มผลผลิตของความรู้ที่เป็นการพัฒนาตนเอง
4. ผู้ใหญ่จะมีแนวทางในการเรียนรู้ที่ยึดปัญหาเป็นศูนย์กลาง (Problem centered) มากกว่าการยึดเนื้อหาสาระเป็นศูนย์กลาง (Subject-centered)
5. ผู้ใหญ่จะมีแนวโน้มที่จะทำตามสิ่งจูงใจภายในตนเองมากกว่าสิ่งจูงใจภายนอก ตามทฤษฎีดังกล่าวผู้เรียนจะมีความรู้สึกรักอยากเรียน เมื่อมีสภาพแวดล้อมที่อำนวยความสะดวก ความพร้อมมีเป้าหมาย ในการเรียนของตนเอง ยอมรับที่จะมีความรับผิดชอบในการวางแผนการเรียนของตน และปฏิบัติในการเรียนรวมทั้งแสดงความก้าวหน้าในการเรียนของตน อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ที่ศึกษาด้วยตนเองจะเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นกับองค์ประกอบการเรียนการสอนที่จะต้องปฏิบัติสัมพันธ์กันคือ ผู้สอน เนื้อหา และผู้เรียน ซึ่งแม้ว่า การศึกษาด้วยตนเอง เป็นการศึกษาที่ผู้เรียน และผู้สอนไม่มีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรงมากนัก แต่ก็มี ปฏิสัมพันธ์กันทางอ้อมโดยผ่านสื่อที่ถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์โดยผู้สอน บทบาทการเรียนรู้ส่วนใหญ่จึงอยู่ที่ตัวผู้เรียนเอง ที่จะสร้างปฏิสัมพันธ์กับสื่อ โดยการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมในการศึกษา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด (Knowles, 1975)

นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมทางการเรียนการสอน ที่มีส่วนสำคัญต่อการเรียนการสอนแบบนำตนเอง ได้แก่ สภาพห้องเรียน การจัดเวลาเรียน และเลือกแหล่งวิทยาการต่างๆ เป็นต้น ในส่วนของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จะต้องคำนึงถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสภาพในห้องเรียน ขนาดและลักษณะของห้องเรียน แสงสว่างในห้องเรียน อากาศถ่ายเทในห้องเรียน อากาศถ่ายเทในห้องเรียน ความร้อนหนาวขณะที่ผู้เรียนอยู่ในห้องเรียน เก้าอี้สำหรับนั่งเรียน ความเป็นไปได้ในการจัดเก้าอี้ รวมทั้งเสียงและสิ่งรบกวนต่างๆ ในขณะที่มีการเรียนการสอน (จินตนา ยูนิพันธ์, 2527) การจัดเวลาเรียน ควรเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งเวลาในการศึกษาค้นคว้าและเวลาในห้องเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

ในส่วนของแหล่งวิทยาการ โดยเฉพาะห้องสมุดและแหล่งค้นคว้าเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง ห้องสมุดควรมีการจัดการ ให้สอดคล้องกับแนวคิดใหม่ จำนวนและคุณภาพของหนังสือ วารสาร เทป วิดีทัศน์ ตลอดจน อุปกรณ์ที่ช่วยในการค้นคว้า เช่น คอมพิวเตอร์ การติดต่อกับห้องสมุดอื่น โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ เหล่านี้จะช่วยมากในการเสริมให้ผู้เรียน เรียนรู้ด้วยตนเอง นำตนเองได้ การแนะนำผู้เรียนในการใช้อุปกรณ์ต่างๆ จะช่วยให้ประสิทธิภาพการสอนของผู้สอนดีขึ้น (พรสุวรรณ จารุพันธ์, 2539)

3.2 หลักการจัดการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง

Knowles (1975) ได้ระบุถึงองค์ประกอบ 4 ประการของลักษณะของการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง คือ 1) ผู้สอน 2) ผู้เรียน 3) ลักษณะของผู้เรียนและ 4) กระบวนการเรียนโดยรายละเอียดขององค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนรู้แบบนำตนเอง อธิบายได้ดังนี้

1. ผู้สอนเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการจัดการ เพื่อการเรียนรู้แบบนำตนเองของผู้เรียนโดยคำนึงถึง

1.1 การเตรียมการเพื่อการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องรู้ว่ามี ความแตกต่างระหว่างบุคคลและตอบสนองความต้องการระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยจัดการเรียนการสอนที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความสามารถของผู้เรียน ใช้อุปกรณ์และวิธีการสอนหลายวิธี การให้งานหรือสอนจะต้องคำนึงถึงอุปกรณ์ในด้านเวลา ขนาดของชั้นเรียน ความสามารถที่แตกต่างกัน ภูมิหลังของผู้เรียน และอุปกรณ์การสอนพยายามจัดการสอนให้ดีที่สุด ด้วยข้อจำกัดขององค์ประกอบเหล่านั้น ใช้การวางแผนร่วมกับผู้เรียน ใช้กระบวนการกลุ่ม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องพยายามรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล และต้องพยายามให้ผู้เรียนได้รู้จักกันด้วย การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน ความเอาใจใส่ในผู้เรียนจะทำให้บรรยากาศในการเรียน มีการปรึกษาหารือกันได้ง่ายขึ้น อาจารย์กับบุคลากรในสถานที่ฝึกปฏิบัติจะต้อง มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันสนใจ และช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการสอนทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

1.2 การสนับสนุนการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางใน การเรียนรู้ (Student-centered Learning) เพื่อให้ผู้เรียน เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed Learning) ตลอดไปนั้น ผู้สอนจะต้องปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของตน จากการเป็นผู้ป้อนความรู้เพียงฝ่ายเดียวมาสู่การเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ (Facilitator) ของผู้เรียนมีการกระตุ้นให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือเป็นผู้ร่วมคิด และเป็นเพื่อนกับผู้เรียน ผู้สอนควรเป็น ผู้อำนวยความสะดวก มากกว่าการเป็นผู้ควบคุม การสอนนั้นควรอยู่ในบรรยากาศของ ความเชื่อไว้วางใจ และเอื้ออาทร ทำให้ผู้เรียน ได้รับการสนับสนุนในการเรียนรู้ประสบการณ์ทางคลินิก ผู้สอนเป็นผู้ที่มีความรู้ทางวิชาการที่เข้มแข็ง สามารถ ถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี โดยใช้คำถามกระตุ้นความคิดค้นคว้า ผู้สอนควรเตรียมคำถามเพื่อ จูงใจให้ผู้เรียนอยากตอบ อยากเรียน ผู้สอนจะต้องมีความสามารถให้คำแนะนำหรือชี้แนะในสิ่งที่ถูกต้อง เมื่อผู้เรียนปฏิบัติไม่ถูกต้อง รวมถึงการเฉลยคำตอบ เมื่อมีการซักถาม หรือทดสอบมีการชมเชยให้กำลังใจ เมื่อผู้เรียนแสดงความคิดเห็น จะทำให้ผู้เรียน แสดงความคิดเห็นมากขึ้น การแนะนำแหล่งข้อมูลและการใช้แหล่งข้อมูลเพื่อการค้นคว้าก็เป็นสิ่งจำเป็นเช่นกัน เพราะห้องสมุด เป็นปัจจัยที่สำคัญ ในการเรียนรู้ แบบนำตนเอง การเรียนรู้ที่สมบูรณ์ผู้สอนมีการแนะนำผู้เรียนในการใช้อุปกรณ์ต่างๆ จะช่วยให้ ประสิทธิภาพ การสอนของผู้สอนดีขึ้น ผู้สอนจึงเป็นผู้

มีความสำคัญที่จะชี้แนะแหล่งทรัพยากรข้อมูลทางการศึกษา ทั้งที่อยู่ภายใน สถาบัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ เพราะการใช้เวลาในการค้นหาเอกสาร ตำราที่มากเกินไป อาจจะมีผลกระทบต่อ ความสนใจ และความตั้งใจในการเรียน ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนต้องใช้เวลา สำหรับการเรียนรู้กิจกรรมอื่นๆ ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ ลักษณะ บุคลิกภาพทัศนคติของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน และวิชาที่สอน บรรยากาศในชั้นเรียน และทักษะในการสอนยังมีส่วนช่วยให้ประสิทธิภาพการสอน ของผู้สอนดีขึ้น ผู้สอนควรสอนให้ผู้เรียนตระหนักสนใจ ผักผ่อนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จัดโอกาสและสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปตามแนวทางของตนอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาไปสู่การเรียนรู้ได้ตรงตามเป้าหมาย ที่วางไว้เสริมสร้างบุคลิกภาพให้เป็นของตัวเองมีทัศนคติที่กว้างขวางเกิดความริเริ่มต่างๆขึ้นตรวจสอบ และติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

1.3 การร่วมกันเรียนรู้ การให้ผู้เรียนมีการเรียนนั้นจะต้องจูงใจให้ผู้เรียนปรับความเชื่อ และการรับรู้ของตนให้รับรู้สิ่งต่างๆ เปลี่ยนไปจากเดิมและแสดงพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจากเดิมเช่น กันการให้ผู้สอนจะโน้มน้าวผู้เรียนให้ปรับความเชื่อและการรับรู้ นั้น ผู้สอนจะต้องแสดงให้เห็นว่าผู้สอนให้ความใส่ใจกับความรู้สึกของนักศึกษาผู้ถึงปัญหาต่างๆ ใส่ใจ และตอบสนองความคิดเห็นของนักศึกษา เพราะการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นร่วมกัน มีการรับผิดชอบร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ผู้สอนนั้นเป็นทั้งผู้เรียน และผู้สอนในเวลาเดียวกัน ผู้สอนจะเรียนรู้ในขณะที่สอนถ้าผู้สอนจะต้องมีการเตรียมการสอน การคิดวิเคราะห์รวบรวมข้อมูล เลือกใช้วิธีการเสนอความคิดต่อผู้เรียน และเมื่อสอนเสร็จสิ้นแล้วยังต้องมีการประเมินผลการสอน ซึ่งผู้สอนจะประจักษ์ว่า ตนเองจะมีความรู้เพิ่มมากขึ้น ส่วนทางผู้เรียนนั้นก็จะเป็นทั้งผู้สอน และผู้เรียนด้วยเช่นกัน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของตนกับผู้สอน ผู้เรียน และผู้สอนเกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน มีการกระตุ้นให้อีกฝ่ายหนึ่งใช้ศักยภาพของตน อย่างเต็มที่การจัดการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนจะต้องตระหนักว่าผู้เรียนไม่ได้เป็นเพียงผู้รับอย่างเดียวจะต้องเป็นผู้ให้ด้วย ผู้สอนจะต้องมีบทบาทผู้เรียนด้วย เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ถึงความต้องการของผู้เรียน เพื่อจะได้จัดการสอนให้ยิ่งขึ้นนอกจากนี้บรรยากาศของการเรียนการสอน จะต้องเป็นแบบเปิดเผยมีความซื่อสัตย์ จูงใจ ไว้วางใจและมีการยอมรับความสามารถของตนเอง

1.4 การส่งเสริมพัฒนาการในฐานบุคคล ผู้สอนจะต้องสร้างบรรยากาศของการเรียนการสอน ให้เป็นแบบเปิดเผยแสดงให้เห็นถึงประสบการณ์ การเผชิญปัญหา รวมทั้งวิธีการแก้ไขของตนต่อผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นแนวทาง และสามารถแก้ไขปัญหา นั้นได้มีความซื่อสัตย์จริงใจไว้วางใจ มีการยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีความเชื่อมั่นยอมรับ ความเป็นบุคคลของผู้เรียน และประจักษ์ในความสามารถของตนเอง การมอบหมายงานของผู้สอน ควรจะคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนแต่ละบุคคล ผู้สอนควรมีการทักทาย ไต่ถามความรู้สึก ความคิดเห็นของผู้เรียน ในการเข้าถึงผู้เรียนนั้น ผู้เรียนต้องการผู้สอนที่มีความรู้ดี มีประสบการณ์ มีวิธีการสอนดีเป็นกันเอง และเข้าใจ

ผู้เรียน ดังนั้นบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีควรเกิดขึ้น เนื่องจากความสอดคล้องกันนั่นเองคือ ผู้สอนควรสอนด้วยความเข้าใจ และเห็นอกเห็นใจผู้เรียน ให้ข้อดีชมอย่างยุติธรรมตรงไปตรงมา เต็มไปด้วยความหวังดี ขณะเดียวกันก็ควรชี้แนะผู้เรียนให้เห็นถึงความเหมาะสม ความถูกต้องวินัยในการเรียนพร้อมกันไปด้วย ผู้สอนต้องยอมรับว่า ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีค่า และความเป็นบุคคลทั้งความรู้สึก และความคิด ให้อิสระผู้เรียนในการแสดงความคิดเห็นโดยปราศจากความกลัว วิธีการสอนที่เลือกใช้ ก็จะต้องเกี่ยวข้องกับวิธีที่คำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มที่ กระตุ้นให้มีการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเป็นตัวของตัวเอง ซึ่งผู้สอนก็ต้องปฏิบัติในแนวเดียวกัน

2. ผู้เรียน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ขาดไม่ได้ในระบบการเรียนการสอน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนรู้แบบนำตนเอง ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้เพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้เรียนด้วยเช่นกัน

3. ลักษณะผู้เรียน

4. กระบวนการเรียน

3.3 ลักษณะของผู้เรียนด้วยการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง

นักวิชาการการศึกษาหลายท่านได้อธิบายคุณลักษณะของผู้เรียนโดยชี้นำตนเองไว้ดังนี้
คุณลักษณะของผู้เรียนโดยชี้นำตนเองได้ดีของ (Skager, 1978) ควรมีลักษณะ 7 ประการ
ดังนี้

1. เป็นผู้ยอมรับตนเอง (Self-acceptance) ได้แก่ การมีเจตคติในเชิงบวกต่อตนเอง
2. การเป็นผู้มีการวางแผนการเรียน (Planfulness) ประกอบด้วย
  - 2.1 การรับรู้ความต้องการในการเรียนของตนเอง
  - 2.2 การวางจุดมุ่งหมายที่สอดคล้องกับความต้องการนั้น
  - 2.3 การวางแผนปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุจุดประสงค์การเรียน
3. มีแรงจูงใจในการเรียนอยู่ในตนเอง (Intrinsic Motivation) สามารถเรียนรู้ได้โดยปราศจากสิ่งควบคุมหรือบังคับจากภายนอก เช่นรางวัล การถูกตำหนิ ถูกลงโทษ การเรียนเพื่อต้องการวุฒิบัตรหรือตำแหน่ง
4. สามารถที่จะประเมินผลตนเอง (Internalized Evaluation) ได้ว่าจะเรียนได้ดีแค่ไหน โดยอาจขอให้ผู้อื่นประเมินการเรียนรู้อของตนเองก็ได้ โดยการประเมินจะต้องสอดคล้องกับสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏเป็นจริงอยู่ในขณะนั้น

5. การมีลักษณะที่เปิดกว้างต่อประสบการณ์ (Openness to Experience) ได้แก่ การมีความสนใจความใคร่รู้ ความอดทนต่อความคลุมเครือ การชอบสิ่งที่ยุ่งยากสับสน และการเรียนอย่างสนุก สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำกิจกรรมซึ่งก่อให้เกิดประสบการณ์ใหม่ๆ

6. การมีลักษณะของการยืดหยุ่น (Flexibility) ในการเรียนรู้ เต็มใจจะเปลี่ยนแปลงเป้าหมายหรือวิธีการเรียน และใช้ระบบการเข้าถึงปัญหา โดยใช้ทักษะการสำรวจ การลองผิดลองถูก โดยไม่ล้มเลิกความตั้งใจที่จะเรียนรู้

7. ความเป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) ดูแลตนเองได้ เลือกที่จะผูกพันกับรูปแบบการเรียนรู้อย่างใดแบบหนึ่ง มีการกำหนดปัญหาที่มาตรฐานของระยะเวลาและสถานที่ที่กำหนดให้ว่า ลักษณะการเรียนแบบใดที่มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับได้

Knowles (1975) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้มีการเรียนรู้โดยชี้นำตนเองไว้ 9 ประการ คือ

1. มีความเข้าใจถึงความแตกต่างของบุคคลในด้านความคิด และทักษะที่จำเป็นในการ เรียนรู้ ได้แก่ ความแตกต่างระหว่างการเรียนโดยมีครูเป็นผู้ชี้นำ และการเรียนรู้แบบนำตนเอง

2. มีแนวคิดว่าคุณเองเป็นบุคคลที่มีความเป็นตัวของตัวเอง ไม่ขึ้นกับผู้ใด และเป็นผู้ที่สามารถควบคุม และนำตนเองได้

3. มีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน เพื่อที่จะให้บุคคลเหล่านั้นเป็นผู้สะท้อนให้ทราบถึงความต้องการในการเรียนรู้ การวางแผนการเรียนของตนเอง รวมทั้งการช่วยเหลือผู้อื่น ตลอดจนการได้รับความช่วยเหลือกลับจากบุคคลเหล่านั้น

4. มีความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยการร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

5. มีความสามารถในการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้จากความต้องการ ในการเรียนรู้ของตนเอง โดยเป็นจุดมุ่งหมายที่สามารถประเมินผลสำเร็จได้

6. มีความสามารถในการเชื่อมความสัมพันธ์กับผู้สอนเพื่อขอความช่วยเหลือ หรือขอคำปรึกษา

7. มีความสามารถในการแสวงหาบุคคล และแหล่งวิทยาการที่เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

8. มีความสามารถในการเลือกแผนการเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการต่างๆ มีความคิดริเริ่ม และมีทักษะการวางแผนอย่างดี

9. มีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำผลจากข้อมูลที่ค้นพบไปใช้ได้เหมาะสม

ในงานวิจัยของ(Guglielmino & . 1997) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของลักษณะการเรียนรู้ โดยชี้ว่าตนเอง หรือ SDLR (Self-Directed Learning Readiness) ที่ได้จากการใช้เทคนิคเดลฟาย ไว้ 8 ด้าน ดังนี้

1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ (Openness to Learning Opportunities) ได้แก่ ความสนใจ ในการเรียน ความพอใจในความริเริ่มของตน ความรักการเรียน และความคาดหวังว่าจะเรียนอย่างต่อเนื่อง ความสนใจหาแหล่งความรู้ การมีความอดทนต่อข้อสงสัย การมีความสามารถในการยอมรับคำวิจารณ์ และการมีความรับผิดชอบ ในการเรียนรู้

2. การมีมีโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Self-Concept as an Effective Learning) ได้แก่ ความมั่นใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสามารถในการจัดแบ่งเวลาให้การเรียน การมีวินัย การมีความรู้เกี่ยวกับความต้องการการเรียนรู้อื่นๆ และแหล่งทรัพยากรทางความรู้ และการมีทัศนคติต่อตนเอง ว่าเป็นผู้กระตือรือร้นในการเรียนรู้

3. การมีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ (Initiative and Independence in Learning) ได้แก่ การแสวงหาคำตอบจากคำถามต่างๆ ชอบแสวงหาความรู้ ชอบมีส่วนร่วมในการกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ มีความมั่นใจในความสามารถที่จะทำงานด้วยตนเองได้ดี รักการเรียนรู้อื่นๆ พยายามที่จะอ่านเพื่อความเข้าใจ รู้แหล่งทรัพยากรทางความรู้ มีความสามารถในการพัฒนาแผนการทำงานของตนเอง และมีความริเริ่มในการเริ่มโครงการใหม่ๆ

4. การยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ของตนเอง (Acceptance of Responsibility for One's Own Learning) ได้แก่ การยอมรับจากผลการเรียนว่าตนเองมีสติปัญญาปานกลาง หรือเหนือกว่าปานกลาง ความเต็มใจเรียนในสิ่งที่ยากหากเป็นเรื่องที่สนใจ และมีความเชื่อมั่นในวิธีการเรียนและสืบสวนสอบสวนทางการศึกษา

5. ความรักในการเรียน (Love of Learning) ได้แก่ การชื่นชมบุคคลที่ค้นคว้าอยู่เสมอ การมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียน และสนุกกับการสืบสอบค้นคว้า

6. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) ได้แก่ การมีความกล้าเสี่ยงกล้าลอง มีความสามารถคิดปัญหา และสามารถคิดวิธีการเรียนในเรื่องหนึ่งๆ ได้หลายวิธี

7. การมองอนาคตในแง่ดี (Positive Orientation to the Future) ได้แก่ การมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ชอบคิดถึงอนาคต เห็นปัญหาว่าเป็นสิ่งท้าทาย และไม่ใช้เครื่องหมายจะให้หยุดทำ

8. ความสามารถในการใช้ทักษะทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และทักษะที่ใช้ในการแก้ปัญหา (Ability to Use Basic Study skill and Problem-Solving Skills) ได้แก่ การมีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา คิดว่าการแก้ปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทาย

ละเอียด แจ่มจันทร์ (2540) ได้สรุปลักษณะเฉพาะของผู้เรียนที่มีการเรียนรู้โดยชี้นำตนเองไว้

8 ประการดังนี้

1. ผู้เรียนรู่ว่าจะเรียนอะไร จากใครและจากที่ไหน
2. สามารถแสวงหาแหล่งความรู้หรือเข้าถึงข้อมูลที่ตนเองต้องการได้
3. วิจัยและสามารถคัดสรรได้ว่าสารสนเทศต่างๆ ที่ได้มานั้นมีค่าต่อการเรียนรู้
4. อุดทน มีทักษะในการเข้าถึงเรื่องยากๆ
5. สามารถถ่ายทอดความรู้ สื่อความได้ดี และมีแนวคิดในการแก้ปัญหา
6. ใช้คำถามเป็น
7. นำความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา
8. ให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมงาน และสามารถทำงานกลุ่มได้

รุ่ง แก้วแดง, 2540 ได้สรุปถึงคุณลักษณะผู้เรียนที่สามารถเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง ไว้ดังนี้

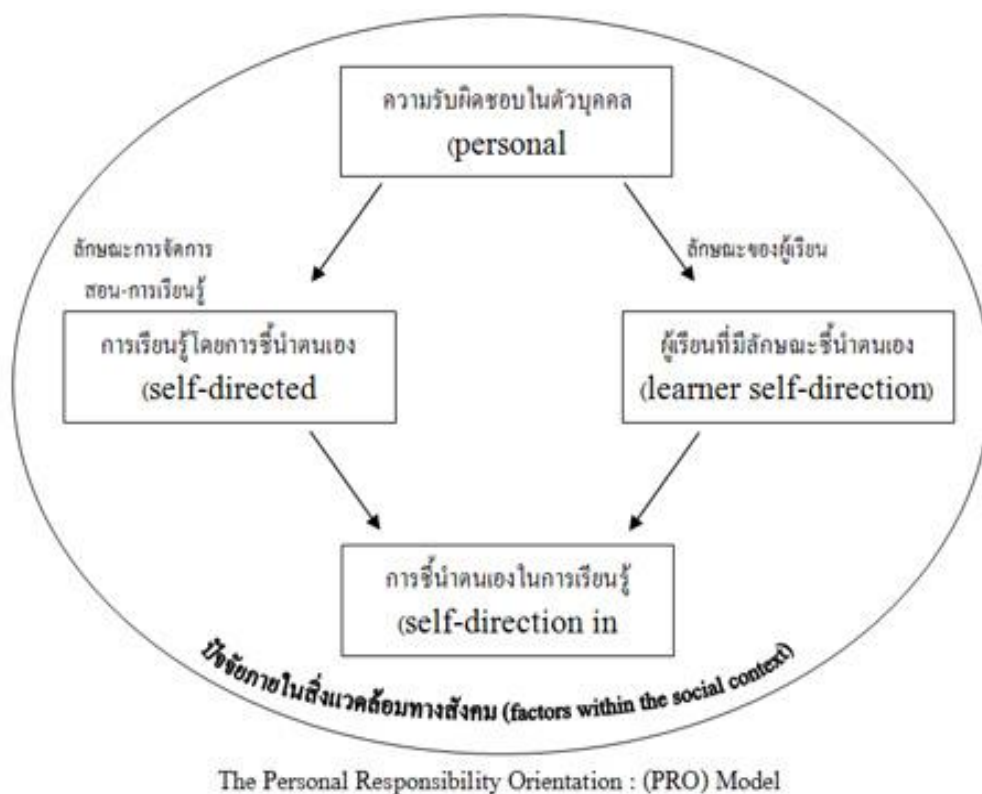
1. มีความคิดริเริ่มในการวินิจฉัยหรือประเมินความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง อาจจะได้ความช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือไม่ก็ได้
2. เลือกแหล่งที่เหมาะสมเพื่อช่วยในการเรียนรู้ และถ้าจำเป็นก็อาจหามาตรการอื่นในการเรียนที่ไม่ต้องเรียนรู้เองก็ได้
3. รู้จักพัฒนาเกณฑ์ที่ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง โดยการหาคำตอบและการให้เหตุผล
4. รู้จักถามเหตุผลของการมีกฎระเบียบ กระบวนการ หลักการ และข้อสมมติฐานที่ยอมรับได้โดยปริยาย
5. ปฏิเสธที่จะเห็นด้วยหรือปฏิบัติตามในสิ่งที่ผู้อื่น (ครูหรือผู้ฝึก) ต้องการ ถ้าเห็นว่าเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้
6. ตระหนักในทางเลือก ทั้งโดยยุทธศาสตร์การศึกษาและการแปลความหมาย และเลือกทางเลือกที่สอดคล้องกับแนวความคิดและวัตถุประสงค์ของตนเองอย่างมีเหตุผล
7. ทบทวนกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ในฐานะเป็นพัฒนาการทางความรู้และสังคมและสามารถปรับยุทธศาสตร์ของตนเองเพื่อเสริมศักยภาพในการเรียนรู้
8. มองเป้าหมาย นโยบาย และแผน อย่างอิสระ โดยปราศจากแรงกดดันจากผู้อื่น
9. พัฒนาความเข้าใจในความเป็นไปต่างๆ จนสามารถอธิบายกับผู้อื่นได้
10. สร้างกรอบแนวความคิดได้ชัดเจนอย่างอิสระ พร้อมทั้งจะเปลี่ยนแนวคิดเมื่อมีเหตุผล
11. สามารถแสวงหาความรู้ได้เองด้วยความกระตือรือร้นอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่พึ่งการเสริมแรงหรือรางวัลจากผู้อื่น
12. ระบุค่านิยมส่วนตัวและความสนใจของตนเองได้

13. เต็มใจและสามารถยอมรับแนวความคิดอื่นที่ถูกต้องและเผชิญกับการต่อต้าน อุปสรรค รวมทั้งการวิจารณ์เป้าหมายของตนเองโดยปราศจากโทสะ

14. สามารถประเมินข้อบกพร่องและข้อจำกัดของตนเองในฐานะผู้เรียนได้ คุณลักษณะของผู้เรียนที่จะนำไปสู่การแสดงบทบาทที่เหมาะสม ในการเรียนการสอนแบบนำตนเอง ต้องเริ่มต้นจากการรู้จักและยอมรับตนเองให้ได้เสียก่อน เพื่อที่จะวินิจฉัยได้ว่าตนเองต้องการเรียนรู้ในสิ่งใด อันอาจจะนำไปให้ผู้เรียนเข้าไปสู่กระบวนการดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้คุณลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากัน คือ การที่ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนด้วยตนเอง

3.4 องค์ประกอบของการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง

Ralph G. Brockett and Roger Hiemstra ได้เสนอองค์ประกอบเพื่อความเข้าใจในกรอบแนวคิดของการชี้นำตนเองในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Self-Direction in Adult Learning) โดยเรียกว่า The PRO Model: The Personal Responsibility Orientation โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 2 : The PRO Model: The Personal Responsibility Orientation

1. ความรับผิดชอบในตัวบุคคล (personal responsibility) หมายถึง การกระตุ้น เพื่อให้เกิดความตระหนักในความจะเป็นที่จะต้องมีการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความ

รับผิดชอบในตนเองในการที่จะตัดสินใจเรียนรู้ การวางแผนการเรียนรู้ การดำเนินงาน และการประเมินตนเองในการเรียนรู้

2. ผู้เรียนที่มีลักษณะชี้นำตนเอง (learner self-direction) หมายถึงคุณลักษณะเฉพาะตัว หรือบุคลิกภาพของผู้เรียนที่เอื้อและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่เกิดจากภายในตัวของผู้เรียนเอง

3. การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง (self-directed learning) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ซึ่งอาจเกิดจากการจัดการของผู้สอน หรือการวางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนเอง แต่ความสำคัญของผู้สอนนั้นจะเป็นเพียงผู้คอยช่วยเหลือ เสนอแนะ แนะนำ หรืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เท่านั้น ส่วนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดนั้นจะเป็นการดำเนินการโดยผู้เรียนทั้งสิ้น

4. ปัจจัยแวดล้อมทางสังคม (The Social Context) หมายถึง การคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมของผู้เรียนซึ่งผู้เรียนยังคงสภาพความเป็นอยู่จริงในสังคม เช่น สภาพครอบครัว การทำงาน สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

กระบวนการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง

Knowles (1975) ได้อธิบายถึงกระบวนการของการชี้นำตนเอง (self-direction) ว่าประกอบด้วย

1. เกิดจากความริเริ่มในตัวของบุคคลโดยจะมีความช่วยเหลือจากคนอื่นหรือไม่ก็ตาม
2. วิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้
3. คิดวิธีการในการเรียนรู้เพื่อไปยังจุดมุ่งหมาย
4. เลือกแหล่งทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้
5. เลือกและดำเนินการตามวิธีการและยุทธศาสตร์ในการเรียนรู้
6. ทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง

รูปแบบการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของ (Colin. Griffin, 1983) แบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้สัญญาการเรียนรู้ (learning contract) เป็นเครื่องในการเรียนด้วยตนเองตามแนวความคิดการเรียนรู้เป็นกลุ่มของโนลส์ (the Knowles group learning stream)
2. รูปแบบการใช้โครงการเรียนรู้ (learning project) เป็นตัวบ่งชี้การมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยการชี้แนะตนเองตามแนวคิดโครงการเรียนแบบผู้ใหญ่ของทัฟ (the Tough adult learning project stream)
3. รูปแบบการใช้บทเรียนสำเร็จรูป (individualized program instruction) ตามแนวคิดของสกินเนอร์ (Skinner) แต่เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการนำของครู (teacher-directed learning)
4. รูปแบบที่ไม่ใช่การจัดการเรียนการสอนทั่วไป (non-traditional institutional) ได้แก่กลุ่มผู้เรียนที่เรียนโดยสมัครใจ หวังที่จะได้ความรู้ เช่น การศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับบุคคลภายนอก ให้ได้รัยประกาศนียบัตร การศึกษาที่เป็นหน่วยประสบการณ์ชีวิต เป็นต้น
5. รูปแบบการเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิต (experiential learning)

3.5 กระบวนการเรียนรู้โดยชี้แนะตนเอง

Skager (1978) ได้กล่าวว่ามามีวิธีการเรียนรู้ 4 รูปแบบที่จะนำไปสู่การเรียนรู้โดยชี้แนะตนเอง คือการเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้โดยการค้นพบ การศึกษาแบบเปิด การสร้างความเป็นตัวของตัวเองอย่างเป็นระบบ

หลักการสอนในระดับปริญญาตรีที่ดี 7 ประการ ว่าครูที่มีประสิทธิภาพต้องมีหลักการสอนที่ดี 7 ประการ (Chickering, 1987) คือ

1. กระตุ้นให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน (Encourages Contacts between Students and faculty)
2. พัฒนาความสัมพันธ์แบบเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน และความร่วมมือกันในกลุ่มเรียน (Develop Reciprocity and Cooperation among Students)
3. ใช้เทคนิคการสอนที่ฉับไว น่าสนใจ เหมาะกับวัยของผู้เรียน (Uses Active Learning Techniques)
4. ให้ข้อมูลย้อนกลับทันที (Gives Prompt Feedback)
5. เน้นเรื่องกำหนดเวลาในการทำงาน (Emphasizes Time on Task)
6. สื่อสารกับผู้เรียนเรื่องความคาดหวังที่มีอยู่สูง (Communicates High Expectations)

7. เคารพความสามารถและวิธีการเรียนที่หลากหลาย (Respects Talents and Ways of Learning)

บทบาทของครูในการเป็นผู้แนะนำ (Facilitator) ในการส่งเสริมการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง (Hiemstra, 1994) ควรมีการจัดกระบวนการเรียนดังนี้

1. จัดหาข้อมูลในแต่ละหัวข้อของการเรียนในการบรรยาย และมีการใช้สื่อเพื่อแทรกเทคนิคในการเรียนการสอนต่างๆ ตามความเหมาะสม
2. จัดการ จัดหาแหล่งให้ความรู้ให้แก่ผู้เรียนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มเล็กๆ ตามที่กำหนด
3. ช่วยผู้เรียนในการประเมินความต้องการ และประเมินความตามเนื้อหาผู้เรียนแต่ละคนจะได้อุ้วิถีทางการเรียนของตัวเอง
4. ประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน
5. จัดหาแหล่งข้อมูลต่างๆ หรือข้อมูลที่เชื่อถือได้ ในการเรียนแต่เรื่องที่ได้กำหนดโดยการประเมินตามที่ต้องการ
6. สร้างแหล่งข้อมูล สื่อและต้นแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อและเนื้อหาที่หลากหลาย
7. จัดการให้มีการติดต่อกับบุคคลต่างๆ ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องและจัดทำแนวทางให้ผู้เรียนได้ มีประสบการณ์ทั้งส่วนตัวหรือเป็นกลุ่มเล็ก นอกเหนือจากกลุ่มปกติ
8. ทำงานร่วมกับผู้อื่นนอกห้องเรียน ในลักษณะของเป็นผู้กระตุ้นเกิดปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเรียน
9. ช่วยผู้เรียนในการพัฒนาทัศนคติผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเอง
10. สนับสนุนให้มีการอภิปราย ให้ตามคำถาม ให้มีกิจกรรมกลุ่มเล็ก เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้
11. พัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติในแง่บวก
12. จัดกระบวนการเรียนรู้ ให้มีการประเมินความต้องการ และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องให้ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในห้องเรียนและเมื่อจบในแต่ละบทเรียน

สรุป จากกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่กล่าวมาแล้ว จะช่วยให้ผู้สอนได้ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) อย่างสมบูรณ์แบบและให้ผู้เรียนถึงภาระรับผิดชอบของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ตัวเองตั้งไว้ และจะเป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนจะได้เข้าใจความต้องการของตนเอง ได้เรียนรู้ตามความต้องการที่ตัวเองอยากเรียนรู้และได้ผสมผสานข้อมูลกับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อที่จะบรรลุจุดประสงค์ที่ตนเองตั้งใจ) ได้เสนอรูปแบบการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง ซึ่งมีส่วนประกอบ 7 ประการ ดังนี้

1. เป็นโครงการการเรียนรู้รายบุคคล เนื่องจากผู้เรียนมีความสามารถแตกต่างกัน

2. สามารถทำสัญญาการเรียน เป็นข้อตกลงระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยอยู่บนพื้นฐานความต้องการของผู้เรียนที่สอดคล้องกับเป้าหมายและหลักการของสถาบันการศึกษา
  3. กำหนดเวลาสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้กับผู้สอน
  4. ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นแหล่งความรู้ คอยให้คำแนะนำ
  5. การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบเปิด จัดเตรียมสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ศูนย์สื่อการศึกษา แหล่งความรู้สนับสนุนต่างๆ
  6. การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นตลอดเวลา เพราะผู้เรียนอยู่ในสังคมจำเป็นต้องติดต่อกับคนอื่นตลอดเวลา
  7. การประเมินผล ผู้สอนจะต้องติดตาม สังเกตการณ์ผู้เรียนตลอดเวลา เพื่อติดตามประเมินความก้าวหน้าในการเรียน และให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน
- สรุป จากแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง จะเห็นว่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสมต่อการเรียนทางเว็บหรืออินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ผู้เรียนจะต้องมีความรับผิดชอบสูงในการนำและ ควบคุมตนเอง ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ส่วนผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดหาทรัพยากร แหล่งข้อมูลให้พร้อม และจะต้องมีปฏิสัมพันธ์กัน ทั้งระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนด้วยตนเอง ดังนั้นการเรียนรู้แบบนำตนเอง จึงเป็นแนวคิดหนึ่งที่น่าสนใจในการวิจัย

ตอนที่ 4 สัญญาแห่งการเรียนรู้ (Learning contract)

4.1 ความหมาย

นิยามความหมายและลักษณะของการเรียนรู้โดยชี้นำตนเองของ (สรวรรชต์ ห่อไพศาล, 2544) สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประการ ดังนี้

1. การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้สอนโดยมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องซึ่งถือว่าการเอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
2. การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนรับผิดชอบในการวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผล ความก้าวหน้าของการเรียนของตนเอง เป็นลักษณะซึ่งผู้เรียนทุกคนมีอยู่ในขณะที่อยู่ในสถานการณ์การเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้และทักษะที่เกิดจากการเรียนจากสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่งได้ การเรียนรู้แบบนำตนเองเป็นกระบวนการที่ผู้เรียนวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ของตนเองตั้งเป้าหมายในการเรียน

แสวงหาผู้สนับสนุนแหล่งความรู้ สื่อการศึกษาที่ใช้ในการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง ทั้งนี้ผู้เรียนอาจได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น หรืออาจจะไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ได้ ในการกำหนดพฤติกรรมตามกระบวนการดังกล่าว

3. การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง เป็นแนวคิดที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยม ซึ่งมีความเชื่อเรื่องความเป็นอิสระ และความเป็นตัวของตัวเองของมนุษย์ดังที่มีผู้กล่าวไว้ว่า มนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมกับความดี มีความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง สามารถหาทางเลือกของตนเองมีศักยภาพและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างไม่มีขีดจำกัด มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

Knowles (1975) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยชี้นำตนเองว่า เป็นกระบวนการที่บุคคลมีความคิดริเริ่มในการวินิจฉัย ความต้องการเรียนรู้ การวางแผนเป้าหมายและแผนการเรียนอย่างมีระบบ การแสวงหาแหล่งทรัพยากร เลือกและนำมาประยุกต์เป็นกลวิธีในการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียน โดยจะได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม

มีผู้ให้ความหมายของคำว่า สัญญาการเรียนไว้มากมายสามารถจัดกลุ่มของความหมายได้ดังนี้ (ทิพย์วัลย์ คำคง, 2533a) กลุ่มแรกให้ความหมายของสัญญาเรียนว่าเป็นข้อตกลงระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนคือ

Brueggen (1970) ให้ความหมายของสัญญาการเรียน หมายถึง ว่าเป็นข้อตกลงระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนเกี่ยวกับสิ่งที่ต้องการจะเรียนวิธีการเรียนที่ดีที่สุดสำหรับเรื่องนั้นรวมทั้งเวลาที่จะใช้ในการเรียน

สัญญาการเรียนเป็นข้อตกลงระหว่างผู้เรียนแต่ละคนกับผู้สอนเกี่ยวกับงานที่จะทำให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดให้ (Murry, 1974) กลุ่มที่สองให้ความหมายของสัญญาการเรียนว่าเป็นสิ่งที่ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเขียนขึ้นมาคือ

Barlow (1974) ยังคงกล่าวไว้ว่าเป็นเอกสารที่ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันพิจารณาเขียนขึ้นมาโดยเจาะจงผู้เรียนต้องการจะเรียนอะไรและอย่างไรในระยะเวลาเท่าใดผู้สอนจะเป็นผู้เตรียมแหล่งวิชาการและอำนวยความสะดวกส่วนผู้เรียนจะต้องปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการเรียนของเนื้อหาที่เรียนให้ได้อย่างสมบูรณ์ (Barlow.R.M., 1974)

Chamberlin (1975) ได้ให้นิยามของคำนี้ว่า หมายถึง ข้อกำหนดที่เขียนขึ้นเพื่อ กับ หรือโดยผู้เรียนในการเรียนอย่างอิสระ

Klingstedt (1983) ให้คำจำกัดความของสัญญาการเรียนว่าไว้สอดคล้องกับบาร์โลว์ว่า เป็นเอกสารที่เขียนขึ้นเพื่อ โดย หรือกับผู้เรียนโดยกำหนดว่าผู้เรียนจะเรียนอะไรและอย่างไรในเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้สอนจะเป็นผู้เตรียมการให้การสนับสนุนกลุ่มสุดท้ายให้ความหมายของสัญญาการเรียนว่าเป็นแผนหรือวิธีการในการเรียนคือ

Webster อ้างถึงใน Stewart and Shank (1973) กล่าวว่าสัญญาการเรียนเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนคนหนึ่งทำงานให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดด้วยอัตราเร็วเข้าของตนเองภายใต้การสอนเป็นรายบุคคล

Christen (1976) ให้ความหมายของ สัญญาการเรียนว่า เป็นแผนที่ผู้สอนและผู้เรียนหรือกลุ่มของผู้เรียนทำความตกลงกันขึ้นมาซึ่งแผนนี้บรรจุจำนวน งานที่จะทำให้เสร็จสมบูรณ์ในจำนวนเวลาที่ระบุไว้

สรุป สัญญาการเรียน (Learning Contract) หมายถึง ข้อตกลงระหว่างผู้เรียนและผู้สอนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียน เนื้อหา วิธีการเรียน แหล่งวิทยากร และการวัดผล ตามความเหมาะสมของผู้เรียน โดยผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมให้เสร็จภายในช่วงเวลาที่กำหนด และผู้สอนจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษาในด้านต่างๆ

4.2 ประเภทของสัญญาแห่งการเรียนรู้

สัญญาแห่งการเรียนรู้นี้อาจตกลงเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล (กาญจนา เกียรติประวัติ, 2524) ข้อควรปฏิบัติในการทำสัญญาแห่งการเรียนรู้คือ

1. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย คือให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน
2. ใช้คำพูดเชิงบวกในข้อความต่างๆของสัญญา
3. ให้การเสริมแรงทันทีที่งานเสร็จ
4. ถ้าหน่วยการเรียนนั้นต้องใช้เวลาาน ผู้สอนควรให้การเสริมแรงเป็นขั้นตอนเช่น การให้คะแนน การให้บัตรผ่าน
5. จัดทำสัญญาเป็นช่วงๆให้เป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกประสบความสำเร็จเป็นขั้นเป็นตอน และการบันทึกความก้าวหน้า (Progress Chart) ควรระบุไว้ในสัญญาแห่งการเรียนรู้ด้วย

Knowles (1975) กล่าวถึงประเภทของสัญญาแห่งการเรียนรู้ว่าแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ 5 ประเภทคือ

1. เพื่อให้เกิดความรู้ วิธีวัดความสำเร็จโดยการเขียนรายงาน ทำแบบทดสอบ การนำเสนอด้วยปากเปล่า การนำเสนอด้วยสื่อภาพและเสียง และการเขียนหมายเหตุเชิงชีวประวัติ
2. เพื่อให้เกิดความเข้าใจ วิธีวัดความสำเร็จโดยการแสดงการแก้ปัญหาได้ การแสดงโครงการงาน การแสดงผลการวิจัย การสรุปและแนะนำแผนในการเปลี่ยนแปลงได้
3. เพื่อให้เกิดทักษะ วิธีวัดความสำเร็จโดย การแสดงให้ดู การฉายภาพหรือวิดีโอถึงผลการกระทำ โดยมีผู้สังเกตการณ์เป็นผู้ให้คะแนน

4. เพื่อความเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติ วิธีวัดความสำเร็จโดยการแสดงผลคะแนนทัศนคติการแสดงผลจากสถานการณ์จริง การใช้บทบาทสมมติ การละเล่นเสมือนจริง การใช้กรณีศึกษาภาวะวิกฤตโดยผู้เข้าร่วมอื่นๆหรือผู้สังเกตการณ์เป็นผู้ให้คะแนน

5. เพื่อการแสดงให้เห็นคุณค่า วิธีวัดความสำเร็จโดยการแสดงผลคะแนนด้านการเห็นคุณค่า การแสดงผลงานจากการทำกิจกรรมกลุ่ม การใช้กรณีศึกษาภาวะวิกฤติการทำแบบฝึกหัดเสมือนจริง โดยผู้เข้าร่วมอื่นๆหรือผู้สังเกตการณ์เป็นผู้ให้คะแนน

สรุปได้ว่า ประเภทของสัญญาแห่งการเรียนรู้อาจแบ่งตามลักษณะความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของผู้สอนหรือผู้เรียน หรือแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ขึ้นกับการตกลงร่วมกันของผู้สอนกับผู้เรียน ทั้งนี้เห็นได้ว่า สัญญาแห่งการเรียนรู้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม การใช้คำพูดเชิงบวกในข้อความต่างๆของสัญญา การเสริมแรงและกระตุ้นให้ดำเนินตามสัญญาแห่งการเรียนรู้ได้โดยตลอดหากเป็นระยะเวลายาวนาน จึงกล่าวได้ว่า การเลือกประเภทของสัญญาแห่งการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน สามารถส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตัวเองและการมีความคิดเชิงบวกของผู้เรียนได้

4.3 แนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยสัญญาแห่งการเรียนรู้

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สัญญาแห่งการเรียนรู้มี 4 แนวทาง Thorwald Esbensen (1973) กล่าวถึงใน จันทรฉาย เติมยาการ (2529) อ้างถึงในทิพย์วัลย์ คำคง (2533)

1. ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนส่วนผู้เรียนมีอิสระในการเลือกเนื้อหา วิธีการเรียนตามความสนใจ
2. ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกวัตถุประสงค์การเรียนตามที่ผู้สอนกำหนดไว้และเลือกเนื้อหา วิธีการเรียนตามความสนใจ
3. ผู้เรียนมีอิสระในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนและกำหนดขอบเขตของเนื้อหาเลือกโดยคำนึงถึงความต้องการของหลักสูตร และเลือกวิธีการเรียนเองตามความสนใจ
4. ผู้เรียนมีอิสระในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียน เนื้อหาและวิธีการเรียนตามความสนใจของตนเอง

วิธีที่ 1 มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของการเรียนการสอนในระบบการศึกษาไทยมากที่สุดเนื่องจากช่วยทำให้ผู้เรียนจัดการเรียนการสอนได้ตรงตามความต้องการของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน อีกประการหนึ่งผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่เคยชินกับการเรียนโดยวิธีนี้ ไม่สามารถวิเคราะห์ความต้องการและความสามารถของตนเองได้ดีพอ อีกทั้งจะเปิดโอกาสให้ผู้สอนสามารถทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบพฤติกรรมขั้นสุดท้ายในการเรียนของตนเองได้ถูกต้องและสะดวกขึ้นโดยเฉพาะผู้เรียนที่อยู่ในระดับประถมศึกษา (ทิพย์วัลย์ คำคง, 2533a)

4.4 ขั้นตอนการใช้สัญญาแห่งการเรียนรู้

(William, 1976.) ได้กล่าวถึงประเด็นที่ต้องพิจารณาของสัญญาแห่งการเรียนรู้ก็คือ ระยะเวลาของสัญญา ซึ่งกำหนดไว้ว่าควรจะใช้เวลาเท่าใดโดยพิจารณาจากระดับความเป็นอิสระของงานที่กำหนดไว้ และระดับขั้นของผู้เรียนในแต่ละโปรแกรม โดยเสนอช่วยเวลาของการทำสัญญา 2 แบบ คือ

1. สัญญาที่เป็นช่วงเวลานาน (Long term Contract)
2. สัญญาที่เป็นช่วงเวลาสั้น (Short term contract)

Knowles (1975) กล่าวถึง ขั้นตอนการใช้สัญญาแห่งการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียม

ผู้สอนกำหนดวัตถุประสงค์ รูปแบบ เนื้อหา และกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา การเรียนรู้

2. ขั้นการสร้างสัญญาแห่งการเรียนรู้

สิ่งสำคัญของสัญญาแห่งการเรียนรู้คือ การกำหนดผลแห่งความสำเร็จที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ทั้งนี้วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้สามารถเป็นตัวกำหนดผลแห่งความสำเร็จ ได้ ขึ้นกับว่าเป็นวัตถุประสงค์ประเภทใด จากนั้นจึงกำหนดวิธีการวัดผลแห่งความสำเร็จซึ่งต้อง สอดคล้องกับประเภทของวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้

3. ขั้นการพิจารณาสัญญาแห่งการเรียนรู้

ผู้เรียนอาจจัดหาที่ปรึกษาหรือให้ผู้สอนเป็นผู้อ่านและให้คำแนะนำปรึกษาสัญญาแห่งการ เรียนรู้ที่ตนเองสร้างขึ้น ที่แสดงความเห็นในเนื้อหาสาระต่างๆของสัญญาแห่งการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นว่ามี ความถูกต้องเหมาะสมอย่างไร

4. ขั้นการทำกิจกรรมการเรียนรู้

การทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามสัญญาแห่งการเรียนรู้การทำให้เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้ และหากพบว่าวัตถุประสงค์ ทรัพยากรหรือวิธีที่กำหนดในสัญญาแห่งการเรียนรู้ได้เปลี่ยนไป ก็อาจตกลงแก้ไขสัญญากับผู้สอนได้

5. ขั้นประเมินผลการเรียน

ในขั้นนี้ ผู้เรียนนำเสนอผลการดำเนินการตามสัญญาแห่งการเรียนรู้ให้แก่ที่ปรึกษาหรือ ผู้สอนเพื่อการประเมินและให้ข้อเสนอแนะ

สรุปได้ว่า สัญญาแห่งการเรียนรู้มีขั้นตอนใหญ่ 5 ขั้นตอนแต่สามารถปรับและยืดหยุ่นได้ทั้งนี้ เน้นผู้เรียนรู้เป็นศูนย์กลาง โดยมีผู้สอนหรือที่ปรึกษาเป็นผู้ชี้แนะแนวทาง ในขั้นนี้สัญญาแห่งการ เรียนรู้แบบเจาะจง เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการวิจัยสำหรับผู้เรียนรู้ที่ยังไม่รู้จักสัญญาแห่งการ

เรียนรู้ โดยที่สัญญาแบบเจาะจงนั้น ผู้สอนเป็นผู้ตั้งกฎเกณฑ์เพื่อความเหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมในการเรียนรู้

ตอนที่ 5 การสร้างวินัยในตนเอง

5.1 ความหมายของระเบียบวินัย

ระเบียบวินัย หรือวินัย (Self discipline) มีผู้ให้ความหมายของ ระเบียบ หรือ วินัย ไว้ต่างกัน และเราสามารถมาตราที่จะแบ่งแยกออกได้ดังนี้

1. แบบแผนที่วางไว้เป็นแนวทาง
2. ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมตนเองให้ประพฤติให้อยู่ในกรอบที่เหมาะสม กับสิ่งที่ตนเองตั้งใจไว้หรือตามกฎเกณฑ์ของสังคม
3. เป็นสิ่งที่ช่วยแนะแนวความประพฤติของเด็ก
4. การปฏิบัติที่นี้กว่าสมควรจะทำ ถึงแม้ว่าจะไม่กำหนดไว้เป็นกฎเกณฑ์ก็ตาม
5. การงดเว้นไม่กระทำผิดหรือกระทำชั่วต่างๆ โดยเกรงกลัวการลงโทษภายนอก
6. ข้อห้าม ข้อบังคับ คำสั่ง กฎหมาย กฎ กติกา ระเบียบของสังคมหรือที่ครูอาจารย์ร่วมกันทำไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ

(สุพัตรา เทียนอุดม, 2536) คำว่า ระเบียบวินัย นั้นปรากฏอยู่ในสิ่งต่างๆ ทั้งที่เป็นหนังสือ ตำรา เอกสารอื่นใดรวมถึงขวัญเด็กที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น หากแต่ส่วนน้อยที่จะรู้ ความหมายของคำว่าระเบียบวินัยที่แท้จริงนั้นคืออะไร การศึกษาถึงความหมายของระเบียบวินัยจึงมีความจำเป็น เพื่อให้สามารถทราบในเบื้องต้นว่าจะนำไปสู่การศึกษาในส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวินัยต่อไปได้อย่างไร.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (วีรศักดิ์ ไชยเสน, 2548) ได้แยกกล่าว ถึงความหมายระหว่างคำว่า ระเบียบกับวินัย ออกจากกัน กล่าวคือ

ระเบียบหมายถึง ถูกลำดับ ถูกที่เป็นแถว เป็นแนว มีลักษณะเรียบร้อย ส่วนคำว่า วินัย หมายถึง ระเบียบสำหรับกำกับความประพฤติให้เป็นแบบแผนอันหนึ่งอันเดียวกันระเบียบวินัย คือ คุณสมบัติที่สำคัญในการดำเนินชีวิต (วีรศักดิ์ ไชยเสน, 2548)

ระเบียบวินัย หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมของตนเอง ให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง โดยเกิดจากการสำนึก ซึ่งต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นผลทำให้เกิด

ความยุ่งยากแก่ตนเองในอนาคต หากแต่ต้องเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเองและผู้อื่น โดยไม่ขัดต่อระเบียบของสังคมและไม่ขัดต่อสิทธิของผู้อื่น (อำพร กาทอง, 2529)

ระเบียบวินัย หมายถึง ความมีวินัยในตนเอง สามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อตกลงของสังคมส่วนรวมด้วยความสมัครใจของผู้ปฏิบัติเอง เพื่อความสงบสุขในชีวิตและความเป็น ระเบียบเรียบร้อยของสังคม (หทัยา สารสิทธิ์, 2541)

ระเบียบวินัย หมายถึง การเคารพในข้อตกลง การเชื่อฟังและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน ขององค์การ โดยต้องมีข้อตกลงที่ชัดเจนและมีความยุติธรรม มีการลงโทษอย่างยุติธรรมเสมอใน (ลัดดา บุญทรง, 2548)

ระเบียบวินัย หมายถึง แบบแผน กฎเกณฑ์ ที่กำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติ คนที่มีระเบียบวินัย เป็นคนที่สามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตนได้ตามแบบแผนกฎเกณฑ์ และข้อบังคับของ สังคมนั้นได้ โดยอาจจะใช้กฎเกณฑ์ ข้อบังคับเป็นเครื่องกำหนดให้ทำตาม ซึ่งเรียกว่าระเบียบวินัย ภายนอกหรืออาจจะปฏิบัติเพราะตระหนักถึงความถูกต้องเหมาะสมดั่งใจของตัวเองแม้ บางอย่างจะไม่ได้มีการกำหนดไว้เป็นกฎเกณฑ์ข้อบังคับก็ตาม ซึ่งเรียกว่ามีระเบียบวินัยในตนเอง (สุพัตรา เทียนอุดม, 2536)

ระเบียบวินัย หมายถึง การฝึกฝนในลักษณะนิสัย รวมทั้งจิตนิสัย ให้มีทั้งความถูกต้องและ สมบูรณ์ (ลัดดา บุญทรง, 2548)

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของคำว่าระเบียบวินัย หากแต่ใช้คำว่าเดียวว่า วินัย ในการ ให้ความหมายดังต่อไปนี้

วินัย หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ สำหรับควบคุมความประพฤติทางกายของคนใน สังคมให้เรียบร้อยดีงาม เป็นแบบอย่างอันหนึ่งอันเดียวกัน จะได้อยู่ร่วมกันด้วยความสุขความสบาย ไม่กระทบซึ่งกันและกัน ให้ห่างไกลจากความชั่วทั้งหลาย การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่า ถ้าขาดระเบียบ วินัย ต่างคนต่างทำตามอำเภอใจ ความขัดแย้งก็เกิดขึ้นได้ ความสงบสุข การงานที่ทำก็จะเสียผล (ลัดดา บุญทรง, 2548)

วินัย หมายถึง การควบคุมตนเอง โดยมุ่งที่การพัฒนาตนเอง เพื่อปรับตัวให้สอดคล้องกับ ความจำเป็นและความต้องการ ซึ่งต้องอาศัยการวางเงื่อนไขเพื่อทำให้พฤติกรรมนั้นมีความเป็น ระเบียบภายใต้กระบวนการทางนิติธรรม (สุจิตตรา แก้วตระกูล, 2548)

วินัย หมายถึง ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ปฏิบัติตาม แม้ระเบียบบางประการจะมีได้กำหนดไว้อย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร หากแต่เป็นความ คาดหวังของครูที่จะทำให้นักเรียน นักศึกษา วางตัวหรือประพฤติตนทั้งในสถานศึกษาหรือนอก สถานศึกษา ซึ่งถ้านักเรียน นักศึกษา ประพฤติตนผิดไปจากระเบียบและความคาดหวังของครูก็ถือว่า

ทำผิดวินัยและครูอาจจะใช้วิธีลงโทษที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมกับความผิดนั้น (ภิญโญ สาร, 2523)

วินัย หมายถึง มาตรการที่สร้างขึ้นเพื่อให้สมาชิกในสังคมต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและสังคมได้กำหนดไว้ มาตรการเช่นนี้อาจจะเป็นทั้งการส่งเสริมให้กระทำความดี หรือให้ปฏิบัติตามข้อบังคับ หรือเป็นการลงโทษเพื่อให้หักห้ามการกระทำที่ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับ หรือการกระทำไม่ดีก็ได้ (สุนันท์ พรหมดี, 2540)

วินัย หมายถึง การเชื่อฟังครูบาอาจารย์ ตลอดจนประกาศและคำสั่งของโรงเรียน การกระทำตามระเบียบวินัยที่กำหนดไว้ ปฏิบัติตามสิ่งที่สมควรจะกระทำ ถึงแม้ว่าจะไม่กำหนดไว้เป็นระเบียบหรือกฎเกณฑ์ก็ตาม เช่น ไม่มีกฎห้ามใส่หมวกในห้องเรียน แต่ผู้มีวินัยย่อมไม่กระทำเช่นนั้น (ชูชีพ อ่อนโคกสูง, 2522)

จากความหมายซึ่งมีผู้กล่าวไว้ข้างต้น พอจะกล่าวสรุปได้ว่า ระเบียบวินัย หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเอง ให้อยู่ในแบบแผนตามที่มุ่งหวังเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสะดวก อันเป็นคุณสมบัติที่สำคัญในการดำเนินชีวิต

5.2 ประเภทของระเบียบวินัย

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2529) ได้จัดจำแนกระเบียบวินัยออกเป็น 3 ประเภท ดังปรากฏในเอกสารคำสอน ชุดการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมพื้นฐานการมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผน และขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ดังนี้

1. การมีระเบียบวินัยในการศึกษาเล่าเรียน หมายถึง การที่นักเรียนสามารถควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผน มีเหตุผลและเป้าหมายในการเพิ่มพูนความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง โดยการจัดตารางเวลาไว้สำหรับศึกษาเล่าเรียนและการควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตามตารางดังกล่าวได้ มีความตั้งใจเล่าเรียนอย่างสม่ำเสมอในทุกๆ วิชา มีการเตรียมตัวอ่านบทเรียนมาก่อนที่จะถึงเวลาเรียนและทบทวนบทเรียนทุกครั้งภายหลังจากการเรียน เข้าเรียนตรงเวลา ไม่ลอกคำตอบจากเพื่อน อีกทั้งต้องไม่เปิดโอกาสหรือยินยอมให้เพื่อนลอกคำตอบในเวลาสอบ มีการเตรียมอุปกรณ์การเรียนอย่างครบถ้วนและพร้อมสำหรับการใช้อยู่ตลอดเวลา
2. การมีระเบียบวินัยในที่อยู่อาศัย หมายถึง การที่นักเรียนสามารถควบคุมตนเอง โดยการประพฤติปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอในการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบของบ้านเรือนที่อยู่อาศัย มีการจัดตกแต่งที่อยู่อาศัยให้น่าอยู่ ไม่รับประทานอาหารในห้องนอน จัดแบ่งเนื้อที่ภายในบ้านให้เป็น

สัดส่วนเหมาะสมต่อการทำกิจกรรมต่างๆ อีกทั้งต้องไม่คุย หัวเราะ จัดงานสังสรรค์ ตลอดทั้งการเปิดโทรศัพท์เสียงดังรบกวนผู้อื่น

3. การมีระเบียบวินัยในสังคม หมายถึง การที่นักเรียนสามารถประพฤติปฏิบัติอย่างมีระเบียบแบบแผน ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม เคารพปฏิบัติตามกฎหมายหรือข้อบังคับของสังคม รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ ละเว้น การใช้สิทธิโดยรับบริการ และให้บริการที่เป็นตามลำดับก่อนหลัง อีกทั้งมีมารยาทในการใช้ถนน การขับขี่ยานพาหนะ โดยการปฏิบัติตามกฎจราจร และมีการแจ้งต่อเจ้าหน้าที่เมื่อรู้เห็นการกระทำผิดระเบียบวินัยและกฎหมาย

(สุรางค์ จันทน์เอม, 2518) ได้จำแนกระเบียบวินัยออกเป็น 2 ประเภท นั่นคือระเบียบวินัยในตนเอง หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการ เพื่อใช้ในการควบคุมพฤติกรรมของตนเองโดยตนเองเป็นผู้แนะนำตนเองให้ปฏิบัติตามแนวทางที่คิดแล้วว่าเป็นทางเลือกที่ดี และระเบียบวินัยในหมู่คณะ หมายถึง การใช้ระเบียบข้อบังคับเป็นเครื่องมือในการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยโดยมุ่งถึงความสำเร็จอันดีในการปฏิบัติงานใดๆ

(ชาอุชัย อินทรประวัตติ, 2521), (พนัส หันนาคินทร์, 2524) และ(มาลินี จุฑารพ, 2539) ได้กล่าวถึงประเภทของระเบียบวินัยไว้ว่า ประเภทของระเบียบวินัยนักเรียนนั้น มีด้วยกัน 3 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. ประเภทเฉียบขาด ซึ่งมีลักษณะคล้ายระเบียบวินัยของทหาร ข้อห้ามหรือข้อบังคับต่างๆ กำหนดขึ้นจากครูอาจารย์ โดยเชื่อว่าเป็นความประพฤติมาตรฐานที่นักเรียนต้องประพฤติปฏิบัติตามจะได้นิสัยดีและประพฤติดีติดตัวไปในภายหน้า นักเรียนจะเห็นด้วยหรือไม่มิใช่สิ่งสำคัญหากฝ่าฝืนจะมีโทษ โดยโรงเรียนจะวางระเบียบกฎเกณฑ์ไว้อย่างเคร่งครัด บังคับให้นักเรียนอยู่ในกรอบที่โรงเรียนหรือครูกำหนด

2. ประเภทที่สอดคล้องกับความรู้สึกของนักเรียน ระเบียบวินัยประเภทนี้ กำหนดขึ้นตามความรู้สึกและความสนใจของนักเรียน โดยครูอาจารย์มีความเชื่อว่า ถ้านักเรียนมีการประพฤติไปตามความรู้สึกและสนใจของตนเองแล้วปัญหาจะไม่เกิด นั่นคือ จะได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติจากนักเรียนอย่างสูง ซึ่งการค้นหาความรู้สึกและความสนใจของนักเรียนมาประกอบการกำหนดระเบียบวินัยนักเรียนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ แม้จะไม่นำเอาความรู้สึกทั้งหมดของนักเรียนมากำหนด ก็ตาม การที่ครูอาจารย์มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมในการกำหนดระเบียบวินัยนักเรียน ซึ่งตัวของนักเรียนเองต้องปฏิบัติตาม เชื่อว่าจะสามารถแก้ปัญหาบางประการได้

3. ประเภทที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ระเบียบวินัยประเภทนี้เกิดจากความรับผิดชอบของนักเรียนและด้วยเกียรติของนักเรียนเอง ซึ่งครูอาจารย์มีความเชื่อว่า ระเบียบวินัยจะมีคุณค่าถ้านักเรียนได้กำหนดความประพฤติที่ตนเองเชื่อว่า เมื่อกระทำแล้วจะช่วยให้ตนเองเป็นคนดีมีความรู้สึกเป็นเกียรติและรับผิดชอบในการประพฤติปฏิบัติของตนเองสูง วิธีนี้เป็นวิธีการรักษาวินัยที่ดี

ที่สุด กล่าวคือโรงเรียนดำเนินการปกครองโดยให้นักเรียนฝึกฝนตนเองให้ใช้ความคิดร่วมกัน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคน

5.3 ลักษณะของผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง

กรมวิชาการ (2542) ได้กล่าวถึง ทักษะและพฤติกรรมที่แสดงถึงการมีวินัยในตนเอง ประกอบด้วยเรื่องต่อไปนี้

1. ตรงต่อเวลา พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ ปฏิบัติงานทันเวลากำหนด
2. วางแผนในการใช้เวลาในการทำงานและการดำเนินชีวิต พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ แบ่งเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมดำเนินชีวิตประจำวัน
3. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของหมู่คณะ และเคารพกติกาของสังคมพฤติกรรมที่แสดง ได้แก่ เคารพกฎหมายบ้านเมือง กฎจราจร ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม
4. รู้จักประเมินตนเอง พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ บอกข้อดีข้อเสียในการทำงาน
5. ประพฤติตนเสมอต้นเสมอปลาย พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ แสดงมารยาทได้ถูกต้องตามกาลเทศะอย่างสม่ำเสมอ
6. ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น พฤติกรรมที่แสดงได้แก่ ไม่พูดเท็จแอบอ้างหรือนำของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

(สุโท เจริญสุข, 2516) ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะเด่นของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองไว้ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความสามารถนึกคิดดี กระทำออกมาดี ประณีตเรียบร้อย
2. ไม่เป็นคนที่ไม่เห็นแก่ตัวแก่ได้ รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง
3. มีความจริงใจ ซื่อสัตย์ ตรงไปตรงมาในการพูดและการกระทำ
4. มีความรักและเมตตาสงสารต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ด้วยกัน
5. มีความรับผิดชอบสูง ไม่ปล่อยปละละเลยในกิจการงานของตนและของส่วนรวม
6. มีความเคารพและเชื่อฟังในเหตุผล ไม่เอา رأิดเอาเปรียบผู้อื่น

(สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน, 2547) และ(วไลพร จันทร์ศิริ, 2530) ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง คือ เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ เคารพในสิทธิของผู้อื่น มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีลักษณะมุ่งอนาคต มีความเป็นผู้นำมีความตรงต่อเวลา รู้จักกาลเทศะ มีความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่ออำนาจภายในตนเอง มีความอดทนขยันหมั่นเพียร รู้จักเสียสละและมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และยอมรับการกระทำของตน

โสภา แก่นเพชร (2530) ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองคือเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนเอง มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลาเคารพต่อ

ระเบียบกฎเกณฑ์ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น มีความซื่อสัตย์สุจริต รู้หน้าที่และกระทำตามหน้าที่ที่เป็น
อย่างดี รู้จักเสียสละ มีความอดทน มีความตั้งใจเพียรพยายาม และยอมรับผลการกระทำของตน

(พรรรถิพย์ พันทอง, 2534) ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง คือเป็นผู้ที่
ผู้ที่มีความเคารพในสิทธิของผู้อื่น มีระเบียบและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีความตรงต่อเวลา
และยอมรับการกระทำของตน

(ศศิธร ดีเหมาะ, 2539) ได้กล่าวสรุปถึงลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเอง คือเป็นผู้ที่มี
ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบ มีความตรงต่อเวลาเคารพต่อ
กฎระเบียบของสังคมทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละ มีความอดทน
ขยันหมั่นเพียร และยอมรับผลการกระทำของตน

(สุพัตรา เทียนอุดม, 2536) ได้กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองจำแนกออกได้
เป็น 4 พฤติกรรมหลักและพฤติกรรมย่อย ดังนี้

1. การตั้งใจทำงาน ประกอบด้วย การทำงานที่ได้รับมอบหมายทันทีโดยไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง
พยายามทำงานจนเสร็จโดยไม่เล่นไม่คุย อดทนทำงานจนเสร็จโดยไม่เลิกทำกลางคันทำงานตามหน้าที่
ของตนที่ต้องรับผิดชอบโดยไม่ต้องเตือน จดจำงานที่ตนต้องทำได้อย่างแม่นยำและติดตามสอบถามถึง
งานที่ตนเองได้รับมอบหมายในวันที่ขาดเรียน เตรียมอุปกรณ์ในการทำงานให้พร้อม ตรวจทาน
การบ้านหรืองานที่ทำเสร็จ แล้วหาข้อบกพร่อง และเขียนหนังสือหรือจดงานหรือทำแบบฝึกหัดอย่าง
เป็นระเบียบเรียบร้อย

2. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ประกอบด้วย การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลังในการ
ทำกิจกรรมต่างๆ ไม่แย่งที่นั่งหรือสิ่งของของผู้อื่น โดยเมื่อต้องการยืมสิ่งของของผู้อื่นจะต้อง ขอ
อนุญาตก่อน และไม่พูดสอดแทรกขึ้นกลางคันขณะที่ผู้อื่นกำลังพูดอยู่

3. การตรงต่อเวลา ประกอบด้วย การทำกิจวัตรประจำวันส่วนตัวเป็นเวลา มาโรงเรียนและ
กลับบ้านตรงเวลา เข้าแถวทำกิจกรรมหน้าเสาธงและหน้าห้องเรียนตรงเวลา และส่งงานหรือการบ้าน
ตรงเวลา

4. การปฏิบัติตามระเบียบของสังคม ประกอบด้วย การแต่งตัวถูกระเบียบข้อบังคับของ
โรงเรียน มาโรงเรียนทุกวัน ทำงานหรือทำกิจกรรมตรงกับวิชาที่ครูกำลังสอน ไม่นำของกินเข้ามา
รับประทานในห้องเรียน ห้องสมุด ห้องประชุม หรือห้องนอน ทิ้งขยะลงในที่เก็บขยะ ไม่ขีดเขียนบน
ฝาผนังอาคารเรียน ห้องเรียน โต๊ะนักเรียน จัดเก็บสิ่งของหรืออุปกรณ์ให้เป็นทีหลังจากใช้งานเสร็จ
รักษาความสะอาดของสมุด หนังสือ โดยไม่ฉีกหรือขีดเขียนเล่น ไม่ว่าจะเล่นเกมใดๆ จะเล่นตามกฎกติกา
ไม่ลองหรือเสพสิ่งเสพติด เช่น ทินเนอร์ บุหรี่ ไม้ขโมยเงิน สิ่งของของผู้อื่น ไม่เล่นการพนัน เช่น ไพ่
ป่นแปะ ปฏิบัติตามกฎจราจร รับประทานอาหารที่มีคุณค่า รักษาร่างกายและเสื้อผ้าให้สะอาด
เรียบร้อยอยู่เสมอ และพูดจาสุภาพเรียบร้อย

(วิวัฒน์ มุลสถาน, 2523) ได้สรุปลักษณะของบุคคลที่มีระเบียบวินัยในตนเองไว้ว่าควรมีลักษณะ ดังนี้ คือ มีความรับผิดชอบ เชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้จักผิดชอบ ไม่กังวลใจ มีความตั้งใจจริง มีลักษณะความเป็นผู้นำ มีความซื่อสัตย์ จริงใจ มีเหตุผล กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ เคารพในสิทธิของผู้อื่น ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีความอดทน มีความเชื่ออำนาจภายในตน และมีลักษณะมุ่งอนาคต

สรุป จากลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองข้างต้น ซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามแต่ทัศนคติของผู้รู้แต่ละท่าน หากแต่พอที่จะสรุปความสอดคล้องโดยส่วนใหญ่ของผู้ที่กล่าวถึงแต่ละคนได้ว่าผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองจะต้องประกอบด้วยลักษณะดังนี้ นั่นคือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ มีความอดทน ตรงต่อเวลา เคารพในสิทธิของผู้อื่น มีความเคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ รู้จักบทบาทหน้าที่และทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับอย่างดี รวมทั้งเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองและต้องเป็นผู้ที่ยอมรับในการกระทำของตนเอง

ตอนที่ 6 เยาวชน

6.1 ความหมาย

เยาวชนตามความหมายของกรมการพัฒนาชุมชนและสำนักงานคณะกรรมการเยาวชนแห่งชาติหมายถึงผู้มีอายุระหว่าง 15-25 ปีซึ่งใกล้เคียงกับ UNICEF (อ้างในสำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2541) ที่กำหนดในช่วงอายุประมาณ 15-24 ปี ส่วนกรมส่งเสริมการเกษตรซึ่งใกล้ชิดโดยตรงกับเยาวชนที่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรซึ่งเงื่อนไขในการเป็นสมาชิกจะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 10-35 ปี ทั้งชายและหญิงซึ่งเป็นผู้รับช่วงความรับผิดชอบจากผู้ใหญ่ในการดำเนินกิจกรรมทางสังคม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (2537) ได้กล่าวไว้ในแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนซึ่งให้ความหมายของเยาวชนไว้ว่า “เยาวชนคือบุคคลที่มีอายุ 15 -25 ปี” และพระราชบัญญัติส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติพุทธศักราช 2521 ได้กำหนดความหมายว่า “เยาวชนคือบุคคลซึ่งมีอายุไม่เกิน 25 ปี”

6.2 บทบาทของเยาวชน

(ปฟาณี ฐิติวัฒนา, 2535) ได้กล่าวว่า เยาวชนเป็นพลังสำคัญที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต หากได้รับการชี้แนะและปลูกฝังอุดมการณ์ต่างๆ ก็จะมีบทบาทตามความคาดหวังที่พึงปฏิบัติต่อบทบาทของเยาวชนแบ่งได้ 7 ประการดังนี้

1. เยาวชนไทยมีบทบาทเป็นสมาชิกของครอบครัว ซึ่งต้องมีการปลูกฝังให้รู้จักบทบาทของตนในครอบครัวและการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นทั้งในยามสงบและยามสงคราม
2. เยาวชนไทยเป็นกำลังการปกป้องรักษาบ้านเมือง โดยต้องฝึกอบรมให้มีวินัยและความรู้สึกในเรื่องชาตินิยม
3. เยาวชนไทยเป็นพลังในทางเศรษฐกิจ ต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นการผลิตที่พอเพียงกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยใช้การศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นเครื่องมือที่สำคัญ
4. เยาวชนไทยเป็นพลังในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ต้องพัฒนาให้เหมาะสมทั้งในคุณภาพและปริมาณโดยใช้การศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน
5. เยาวชนไทยเป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรมทั้งด้านการรักษาความมั่นคง ความปลอดภัยของประเทศไทยและการถ่ายทอดวัฒนธรรมเพื่อความอยู่รอดปลอดภัยของสังคมในอนาคตโดยการเรียนตามหลักสูตรกีฬา ศิลปวัฒนธรรมและการบำเพ็ญประโยชน์
6. เยาวชนไทยเป็นผู้รับและผู้ดำเนินการการพัฒนาด้วยหากได้รับการศึกษาและพัฒนาตนเองให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า
7. เยาวชนต้องมีความรู้ สติปัญญา เหตุผล คุณธรรมและวัฒนธรรม พละนาถายที่สมบูรณ์มีทักษะในการประกอบอาชีพพึ่งตนเองได้ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีความรู้ความสามารถในเทคโนโลยีที่เหมาะสมเป็นกำลังในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

สรุปได้ว่าเมื่อเยาวชนสามารถปฏิบัติตนตามความคาดหวังต่อบทบาทได้ บทบาทของเยาวชนที่แสดงออกมานั้นจะมีความเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ

(นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์, 2536) กล่าวถึงบทบาทของเยาวชนในการพัฒนาสังคมไทยไว้ดังนี้ เยาวชนคนหนุ่มสาวโดยเฉพาะนิสิตนักศึกษา มีบทบาทต่อการพัฒนาสังคมเป็นอย่างมากโดยสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักการสำคัญๆ ของการบริหารบ้านเมือง องค์กรต่างๆ ที่ปฏิบัติงานตามความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ความรับผิดชอบของบุคลากรในองค์กรต่างๆ ในการศึกษาชั้นนั้นจำเป็นต้องศึกษาในตำราจากครูอาจารย์ และนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ให้ถูกต้อง รวมทั้งคิดหาแนวทางในการที่จะวางแผนเพื่อพัฒนาบทบาทของคนที่จะทำได้

2. เคารพกฎหมายระเบียบแบบแผนที่ถูกต้องของสังคมและปฏิบัติตัวเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับบุคคลอื่นๆในสังคม

3. ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนได้มีความรู้ความสามารถที่แท้จริงเพื่อจะได้ช่วยกันรับใช้สังคมประเทศชาติบ้านเมือง

4. ควรต้องศึกษาพิจารณาปัญหาต่างๆในสังคมตามแนวทางที่ถูกต้องไม่ว่าจะเป็นปัญหาเฉพาะหน้า หรือปัญหาที่ติดตามมาในอนาคต เมื่อศึกษาได้ข้อมูลที่ต้องการแล้วก็ประมวลเป็นเรื่องราวเสนอต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบในการแก้ปัญหาต่างๆเพื่อการวางแผนปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาสังคมต่อไป

5. ควรร่วมมือประกอบกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเพื่อพัฒนาสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยามว่างจากการศึกษาเล่าเรียนเช่นอาจจัดตั้งชมรมกิจกรรมต่างๆในสถาบันการศึกษาเพื่อฝึกฝนให้รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบช่วยกันแก้ปัญหาสังคมในวิถีทางที่ถูกต้อง

6. ต้องช่วยกันแก้ไขค่านิยมในสังคมไทยใหม่ คือ ควรนิยมคนดี คนที่ตั้งใจพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ไม่นิยม หรือยกย่องคนเด่น คนรวย และคนได้ลาภยศมาในทางมิชอบ

(สมพร เทพสิทธา, 2540) ได้กล่าวถึงบทบาทของเยาวชนควรมีดังต่อไปนี้

1. บทบาทต่อตนเอง คือ เป็นผู้ใฝ่พัฒนาอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาตนเองไปสู่ความสุข ความสำเร็จ การมีชีวิตอยู่อย่างมีคุณค่า

2. บทบาทต่อผู้อื่นเยาวชนควรมีความเคารพเชื่อฟังและมีความกตัญญูกตเวทีต่อพ่อแม่ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณ คบเพื่อนที่ดี ทำตนเป็นมิตรที่ดีของเพื่อนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

3. บทบาทต่อสังคม เยาวชนควรช่วยในการสงเคราะห์ผู้ตกทุกข์ได้ยาก ผู้ด้อยโอกาสช่วยในการแก้ไขปัญหาสังคมเช่นช่วยในการแก้ไขปัญหายาเสพติดปัญหาสิ่งแวดล้อม ช่วยในการพัฒนาสังคม เช่นพัฒนาชุมชนเมืองชุมชนชนบท

4. บทบาทต่อสถาบันชาติ เยาวชนควรร่วมกันในการรักษาและส่งเสริมสถาบันชาติให้มีความมั่นคงเข้มแข็งส่งเสริมและรักษาศิลปวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ

5. บทบาทต่อสถาบันศาสนา เยาวชนควรช่วยกันรักษาและส่งเสริมสถาบัน ศาสนาซึ่งเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจของคน

6. บทบาทต่อสถาบันพระมหากษัตริย์เยาวชนควรมีความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ เทิดทูน และรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ให้มั่นคงสถิตสถาพรตลอดไป

บทบาทของเยาวชนดังที่กล่าวมานี้ การที่เยาวชนจะแสดงบทบาทต่างๆได้ถูกต้อง และสมบูรณ์นั้น ครอบครัว สถาบันการศึกษา ครูอาจารย์ และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน จะต้องสนับสนุนอย่างจริงจัง เพื่อเยาวชนจะได้แสดงบทบาทที่จะช่วยพัฒนาสังคมต่อไป

6.3 ความสำคัญของเยาวชน

พัฒนา (2542) อ่างในสิริพันธ์ (2544) กล่าวถึงความสำคัญของเยาวชนในด้านต่างๆดังนี้

1.ด้านเศรษฐกิจโดยทั่วไปแล้วเยาวชนจะเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต

2.ด้านสังคม จะเน้นที่บทบาทในครอบครัวเป็นสำคัญ ในฐานะที่เป็นสถาบันพื้นฐานของการหล่อหลอมเป็นเป้าหมายให้เยาวชน มีแนวคิดแบบอย่างของการดำรงชีวิตในอนาคต จากกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ภูมิปัญญาความสำนึกในความเป็นชุมชนท้องถิ่น การจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดศักยภาพจากการได้รับโอกาสของการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆร่วมกับกลุ่มองค์กรชุมชน ซึ่งจะมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความมั่นใจในศักยภาพของตนเองของเยาวชนที่จะทำงานร่วมกับสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.ด้านสิ่งแวดล้อมในฐานะที่เยาวชนเป็นคนรุ่นใหม่จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะได้ตระหนักถึงสิ่งแวดล้อม ซึ่งหากสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสมย่อมส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของเยาวชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต ด้วยความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อเยาวชนได้ทวีความสำคัญเพิ่มขึ้นเรื่อยๆในสถานการณ์ของโลกปัจจุบันจนกล่าวได้ว่าเยาวชนทุกคนจะต้องเป็น “Green Generation” ที่คอยพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนั้นการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมควรต้องคำนึงถึงการอนุรักษ์ควบคู่กันไปกับการฟื้นฟูด้วยเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

4. ความสามารถในการใช้สิทธิทางการเมืองนั้นแสดงถึงศักยภาพของเยาวชนในการใช้ความคิดเชิงพิจารณาของเยาวชนว่ามีความเป็นผู้ใหญ่อย่างสมบูรณ์การให้ความสนใจการเมืองติดตามข่าวสารความเป็นไปของเหตุการณ์บ้านเมืองภาวะทางเศรษฐกิจสังคมทั้งภายในชุมชนระดับประเทศและระหว่างประเทศถือว่าเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบที่เยาวชนควรจะได้รับรู้เหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมซึ่งการที่เยาวชนได้มีโอกาสเรียนรู้จากเหตุการณ์จริง จะเป็นประสบการณ์ตรงที่ทำให้เกิด “ความรู้เท่าทัน” ทั้งการมีส่วนร่วมในการเป็นร่วมเจ้าของประเทศ รวมไปถึงเป็นเจ้าของทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมด เพราะเป็นหน้าที่ของทุกคนตามระบอบประชาธิปไตยได้แก่การเคารพและการยอมรับในความคิดเห็นของเสียงส่วนมาก การเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นการหวงแหนในสิทธิเสรีภาพของตน และการใช้สิทธิและเสรีภาพภายใต้กรอบของระเบียบและกฎหมาย

ดังนั้นถ้าเยาวชนสามารถรวมตัวกันในลักษณะของกลุ่มเยาวชนได้จะทำให้เกิดศักยภาพและพลังอย่างมหาศาลที่จะทำประโยชน์ให้กับชุมชน หรือท้องถิ่นที่ตนเองอาศัยอยู่ เพราะเยาวชนเป็นกลุ่ม

คนที่จะเป็นผู้อยู่ในชุมชน และเป็นผู้บริหารจัดการชุมชนนั้นๆต่อไปเมื่อเป็นผู้ใหญ่การรวมกลุ่มของเยาวชนในการทำงาน หรือพัฒนาชุมชน จึงเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่และให้การสนับสนุน

6.4 พฤติกรรมของเยาวชน

สิริพันธุ์ (2544) ได้กล่าวถึงปัจจัยภายในตัวเยาวชนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการเกิดความคิดสร้างสรรค์ จากลักษณะธรรมชาติของวัยได้แก่

1. ความกระตือรือร้นอยากเรียนอยากรู้ และสนใจติดตามสิ่งต่างๆอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะชอบสิ่งแปลกๆใหม่ๆพร้อมที่จะรับ และเรียนรู้ด้วยการเลียนแบบสำรวจทดลองและมีประสบการณ์ด้วยตนเอง

2. พัฒนาทางด้านร่างกายสมองและจิตใจ เนื่องมาจากการเจริญเติบโตทำให้เยาวชนมีแรงจูงใจสูงและค้นพบความสามารถของตนได้และสร้างสรรค์กิจกรรมต่างๆได้เป็นอย่างดี

3. ความมีอิสระและเสรีภาพทางความคิด การเลือกและสามารถตัดสินใจต่อการกระทำต่างๆด้วยตนเองได้มีความเป็นตัวของตัวเองสูงมักจะไม่ชอบการบังคับด้วยอำนาจแต่ต้องการการชี้แนะด้วยเหตุผล

4. ความมีอุดมการณ์และปรัชญาชีวิตที่สูงส่งมีความเชื่อมั่นและพยายามทำให้เป็นไปได้

5. มีความคิดฝันและจินตนาการเกี่ยวกับชีวิตและอนาคตของตน

6. ต้องการการแสดงออกซึ่งมีการแสดงออกในทางสร้างสรรค์ด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่นรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมการพัฒนาชุมชน เป็นต้น ซึ่งเป็นการช่วยเหลือให้เกิดประโยชน์สร้างสรรค์และพัฒนาทักษะความสามารถและความถนัดให้ชัดเจนขึ้น

ดังนั้น “กลุ่ม” จึงถือได้ว่าเป็นเวทีแห่งการตอบสนองความต้องการของเยาวชนได้ดี ซึ่งจะส่งผลต่อลักษณะพฤติกรรมทางสังคมของเยาวชนได้แก่

1. มีความสนใจ มีความสุขที่จะได้อยู่ร่วมกับเพื่อนที่มีอายุรุ่นเดียวกัน มีค่านิยม ทศนคติความเชื่อ ความสามารถ พื้นฐานทางนิสัย ลักษณะทางสังคมและเศรษฐกิจใกล้เคียงกัน

2. การคบเพื่อน ชอบคบกันเป็นกลุ่มก้อน กลุ่มเพื่อนมีความสำคัญที่สุดสำหรับชีวิตทางสังคมของวัยรุ่นการตัดสินใจต่างๆ ในการดำเนินชีวิตมักอยู่ใต้อิทธิพลของกลุ่มเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือสถาบันการศึกษาใดๆ การมีกลุ่มเพื่อนที่ดีจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเยาวชน

3. ความสนใจในเพื่อนต่างเพศเป็นสิ่งที่ตอบสนองความต้องการของเยาวชนเป็นการฝึกการรับรู้ในบทบาทของชายและหญิง

4. ความเป็นผู้นำ การมีบุคคลที่มีความเก่งมีความสามารถมีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมกลุ่ม พฤติกรรมดังกล่าวเป็นการแสดงออกของเยาวชน ซึ่งเป็นวัยที่มีความต้องการแสดงความสามารถของตนเองให้เป็นที่ปรากฏต่อสังคมจากกิจกรรมต่างๆ ซึ่งจะส่งผลต่อการรวมกลุ่ม เพื่อเข้าไปมีบทบาท หรือแสดงศักยภาพของตน อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคมรวมทั้งการเข้ามามีส่วนร่วมในการ พัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากร ธรรมชาติของแม่น้ำสาร อำเภอเมือง จังหวัดลำพูนอีกด้วย

กล่าวโดยสรุปเยาวชนคือบุคคลที่มีอายุไม่เกิน 25 ปีซึ่งเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ ประเทศชาติ และการตระหนักถึงความสำคัญของเยาวชนนั้นหน่วยงานของรัฐและเอกชนจึงได้กำหนด นโยบายเยาวชนแห่งชาติและกำหนดคุณลักษณะเด็กและเยาวชนไทยที่พึงประสงค์ไว้ เพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนาบทบาทของเยาวชนทั้งบทบาทต่อตนเองบทบาทต่อผู้อื่นบทบาทต่อสังคม บทบาทต่อสถาบันชาติและบทบาทต่อสถาบันพระมหากษัตริย์นอกจากนี้เยาวชนเป็นช่วงวัยที่มีการ เปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกายสติปัญญาและอารมณ์ ซึ่งตามธรรมชาติของวัยนี้จะง่ายต่อการ เปลี่ยนแปลงตามกระแสที่เกิดขึ้นรอบตัวและส่งผลถึงพัฒนาการในอนาคต

ตอนที่ 7 กอล์ฟ

7.1 ความหมายและความเป็นมา

มีการกล่าวถึงกีฬา กอล์ฟ ในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 1840 เป็นครั้งแรกในเนเธอร์แลนด์ใน เมืองที่ชื่อว่า Loenen aan de Vech โดยชาวดัตช์เล่นเกมด้วยไม้และลูกบอลหนัง โดยผู้ที่ตีลูกบอล ลงในเป้าหมายที่อยู่ห่างออกไปหลายร้อยเมตรด้วยจำนวนครั้งการตีน้อยที่สุด เป็นผู้ชนะ

ชาวสกอตแลนด์ถือว่ากีฬา กอล์ฟเป็นการคิดค้นของสกอตแลนด์ โดยเชื่อว่าการกล่าวถึงใน กฎหมายสองฉบับในพุทธศตวรรษที่ 20 ซึ่งมีการห้ามเล่นกีฬาที่เรียกว่า กอล์ฟ อย่างไรก็ตาม นักวิชาการเชื่อว่าเป็นการกล่าวถึงกีฬาซึ่งมีลักษณะเป็นกีฬาประเภททีมบนสนาม ใกล้เคียงกับฮอกกี้ มากกว่า โดยกล่าวว่ากีฬาที่ใช้ไม้กอล์ฟตีลูกบอลให้ลงหลุมนั้นมีการเล่นในพุทธศตวรรษที่ 22 ใน เนเธอร์แลนด์มากกว่าสกอตแลนด์

สนามกอล์ฟที่เก่าแก่ที่สุดที่มีการเล่นอย่างต่อเนื่องคือสนามกอล์ฟใน Musselburgh ใน สกอตแลนด์ โดยมีหลักฐานว่ามีการเล่นกีฬา กอล์ฟที่สนามแห่งนี้ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2215 แม้ว่าจะมีการ กล่าวกันว่าสมเด็จพระราชินีแมรีแห่งสกอตแลนด์ทรงเล่นกอล์ฟที่สนามแห่งนี้ในปีพ.ศ. 2110

ในอดีต สนามกอล์ฟไม่ได้มีสีเขียวเหมือนไป สนามกอล์ฟเซนต์แอนดรูว์ส ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นที่ แคบๆตามแนวชายฝั่งทะเล ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 20 นักกอล์ฟที่เซนต์แอนดรูว์สได้เล่นกอล์ฟบน

พื้นที่มีสภาพเป็นลูกคลื่น และมีหลุมซึ่งที่ตั้งถูกบีบบังคับโดยสภาพพื้นที่ สนามกอล์ฟที่เกิดขึ้นนี้มีสิบเอ็ดหลุม โดยเริ่มจากคลับเฮาส์ไปจนสุดอีกฝั่งหนึ่งของพื้นที่ เมื่อเล่นออกไปจนสุดแล้ว นักกอล์ฟก็จะหันกลับและเล่นกลับเข้ามา รวมเป็นทั้งหมดยี่สิบสองหลุม ในปีพ.ศ. 2307 คนเริ่มรู้สึกว่าการหลุมหลายหลุมมีระยะสั้นไป จึงนำหลุมบางหลุมมารวมกัน ลดจากสิบเอ็ดเหลือเพียงเก้าหลุม และรวมกันแล้วเป็นสิบแปดหลุม

ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 24 ได้มีการพัฒนาในเรื่องของอุปกรณ์อย่างมาก โดยมีอุปกรณ์ตัดหญ้าที่ดีขึ้น ลูกกอล์ฟที่ดีขึ้น และการใช้ก้านโลหะในไม้กอล์ฟ ซึ่งเริ่มในช่วงพุทธศตวรรษ 2470 เช่นเดียวกับการใช้ไม้ที่ทำด้วยไม้ ในพุทธศตวรรษ 2510 เริ่มใช้โลหะแทนหัวไม้ และในพุทธศตวรรษ 2520 เริ่มมีการใช้ก้านกราไฟต์แทนโลหะ

ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2549 มีหลักฐานใหม่เกี่ยวกับต้นกำเนิดของกอล์ฟ ค้นพบโดยศาสตราจารย์ ลิงฮอนลิ่ง จากมหาวิทยาลัยหลานโจว ซึ่งชวนให้เชื่อได้ว่า มีกีฬาซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกอล์ฟในปัจจุบันในประเทศจีน ตั้งแต่ห้าร้อยปีก่อนการกล่าวถึงกอล์ฟในสกอตแลนด์ บันทึกจากสมัยราชวงศ์ซ่ง มีการกล่าวถึงเกมอุยหวาน และมีภาพวาดด้วย เกมนี้มีการใช้ไม้สิบชนิด ซึ่งรวมถึงไม้ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับไดรเวอร์ หัวไม้สอง และหัวไม้สามด้วย ไม้ต่างๆมีการประดับด้วยหยกและทอง ทำให้เชื่อว่าเป็นกีฬาสำหรับผู้มีฐานะร่ำรวย ศาสตราจารย์หลังเชื่อว่ากีฬาที่ลูกกอล์ฟถูกนำเข้าสู่ยุโรปและต่อมาสกอตแลนด์โดยนักเดินทางชาวมองโกลในช่วงปลายยุคกลาง โฆษกของรอยัลแอนด์แอนเซียนกอล์ฟคลับออฟเซนต์แอนดรูวส์ หนึ่งในองค์กรกอล์ฟที่เก่าแก่ของสกอตแลนด์ กล่าวว่า กีฬาที่ใช้ไม้และลูกบอลนั้นมีการเล่นมาหลายศตวรรษ แต่กอล์ฟที่เรารู้จักกันทุกวันนี้ เล่นกันสิบแปดหลุม มาจากสกอตแลนด์อย่างแน่นอน ในประเทศไทย สนามกอล์ฟแห่งแรกได้ถูกสร้างขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว สมาคมกอล์ฟอาชีพแห่งประเทศไทย, (2546)

7.2 วิธีการและขั้นตอนในการเล่น

กีฬาที่เล่นมีวิธีการและขั้นตอนในการเล่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และมีสถานที่ฝึกซ้อม รวมถึงสถานที่เล่นที่แบ่งแยกกันออกไปไม่สามารถนอกเหนือสถานที่ที่กำหนดได้ กีฬาที่เล่น มีหลุมในการเล่นทั้งหมด 18 หลุมโดยจะแบ่งเป็น 9 หลุมแรก และ 9 หลุมหลัง โดยเมื่อนำมารวมกันก็จะครบ 18 หลุม และใน 18 หลุมจะมีระยะทางที่ใช้ในการเล่นที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉลี่ยประมาณ 6500 หลา ดังนั้นในการเล่นกีฬาที่เล่นจึงต้องใช้เวลา 4-6 ชั่วโมงแล้วแต่ลักษณะของผู้เล่นที่แตกต่างกันออกไป วิธีและขั้นตอนในการเล่นมีดังนี้

1. ผู้เล่นจะต้องตีลูกออกจากแท่นตั้งตี (Tee-off) เพื่อเริ่มตีในครั้งแรกของแต่ละหลุม
2. เมื่อผู้เล่นอยู่กลาง แฟร์เวย์ (Fair way) ตูระยะและเลือกอุปกรณ์ในถุงกอล์ฟที่มีให้เหมาะสม
3. เมื่อผู้เล่น ออนกรีน (Green) ให้นำพัตเตอร์ มาใช้ตีลูกจนกว่าจะลงหลุม
4. ผู้เล่นนับแต้มและเขียนคะแนนที่ตนเองได้มาบันทึกไว้ใน สกอร์การ์ด (Score card) ของตนเอง
5. เมื่อผู้เล่นเล่นครบ 18 หลุม นำคะแนนที่ได้มารวมกันผู้เล่นท่านใดน้อยสุดชนะ

7.3 อุปกรณ์การเล่น

อุปกรณ์ในการเล่นในถุงกอล์ฟ ไม่เกิน 14 ชิ้น มีดังนี้

1. ไดรเวอร์ (Driver) ใช้ในการเล่นบนทิวออฟ
2. หัวไม้ 3 (3 Wood) ใช้ในการเล่นในแฟร์เวย์
3. หัวไม้ 5 (5 Wood) ใช้ในการเล่นในแฟร์เวย์
4. เหล็ก 4 (4 Iron) ใช้ในการเล่นในแฟร์เวย์
5. เหล็ก 5 (5 Iron) ใช้ในการเล่นในแฟร์เวย์
6. เหล็ก 6 (6 Iron) ใช้ในการเล่นในแฟร์เวย์
7. เหล็ก 7 (7 Iron) ใช้ในการเล่นในแฟร์เวย์
8. เหล็ก 8 (8 Iron) ใช้ในการเล่นในแฟร์เวย์
9. เหล็ก 9 (9 Iron) ใช้ในการเล่นในแฟร์เวย์
10. เหล็ก pw (Pitching wedge) ใช้ในการเล่นลูกสั้น
11. เหล็ก sw (Sand wadge) ใช้ในการเล่นลูกสั้น
12. พัตเตอร์ (Putter) ใช้ในการเล่นบนกรีน

สรุป โดยอุปกรณ์ในถุงกอล์ฟต่างๆเหล่านี้จะมีระยะที่ตีแตกต่างกันออกไปและต้องหมั่นฝึกซ้อมเพื่อที่จะให้ทราบถึงระยะในการตีที่แน่นอน ดังนั้น ในการเล่นกีฬาอล์ฟจึงต้องเน้นการฝึกซ้อมเป็นหลักเพื่อเกิดการพัฒนาในการเล่น เมื่อผู้เล่นขาดการฝึกฝนก็จะทำให้เกิดความผิดพลาดและไม่อาจที่จะทำคะแนนให้ดีกว่าเดิม

7.4 มารยาทในการเล่น

เนื่องจากกีฬาอล์ฟเป็นกีฬาที่ต้องใช้สมาธิในการฝึกซ้อมและในการเล่นสูง ดังนั้นผู้เล่นและผู้ชมจึงควรเป็นผู้ที่ต้องรู้กฎกติกา เพื่อรักษามารยาทต่างๆให้อยู่ในกฎระเบียบเสมอ มารยาททางกอล์ฟมีอยู่หลายประเภท สำหรับนักกอล์ฟที่เพิ่งหัดเล่นใหม่ๆ อาจยังไม่ทราบถึงมารยาททางการเล่นกอล์ฟได้ครบทุกข้อ แต่หลังจากที่มีประสบการณ์ในการเล่นกอล์ฟมากพอ (2-4ปี) ก็จะสามารถทราบถึงมารยาทต่างๆได้อย่างไม่ยาก เช่น 1.การส่งเสียงดังในขณะที่ผู้อื่นกำลังตี คือเป็นมารยาทที่ไม่ควรปฏิบัติ เพราะอาจทำลายสมาธิของผู้เล่นคนอื่นได้ 2.ลำดับการเล่นในเกมส์ กีฬาอล์ฟลำดับการเล่นหรือการตีถือเป็นเรื่องที่สำคัญมากเพราะอาจส่งผลต่อผลการแข่งขันได้ทันที 3.มารยาทในการแต่งกาย นักกอล์ฟจะต้องแต่งกายให้สุภาพ ใส่เสื้อคอปก พร้อมกับใส่เข้าไปในกางเกง และใส่กางเกงขายาว รองเท้ากอล์ฟหรือผ้าใบ เป็นต้น

7.5 กติกาในการเล่นกอล์ฟ

กฎกติกาในการเล่นกอล์ฟถือเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการเล่นกีฬาประเภทนี้มาก เนื่องจากกฎข้อบังคับเหล่านี้มีเพียงผู้เล่นเท่านั้นที่จะเป็นผู้รู้ในสิ่งที่ตนเองกระทำว่าถูกต้องตามกฎหรือไม่ ดังนั้นจึงเป็นกีฬาที่ต้องใช้ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เพื่อให้เกมส์ในการเล่นการฝึกซ้อม รวมถึงการแข่งขันเป็นไปอย่างต่อเนื่องตลอดการเล่นโดยที่ปฏิบัติตามกฎกติกาของกอล์ฟอย่างเคร่งครัด

7.6 การฝึกซ้อม

การฝึกซ้อมเป็นสิ่งสำคัญในทุกกีฬา ถ้าหากขาดการฝึกซ้อม จะทำให้ผู้เล่นกีฬานั้นๆ ขาดความชำนาญในกีฬาที่ตนเองเล่น ดังนั้นการฝึกซ้อมจึงควรแบ่งเวลาให้เหมาะสมกับทักษะที่ตนเองต้องการเน้นเป็นพิเศษ เพื่อกำจัดจุดบกพร่อง และจัดตารางฝึกซ้อมประจำแต่ละสัปดาห์ ดังนั้นการฝึกซ้อมจึงเริ่มจากการมีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามตารางที่ตนเองหรือโปรผู้สอนเป็นผู้กำหนด โดยต้องมีการปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อจุดหมายที่ตนเองได้วางไว้

7.7 การแข่งขัน

ในการแข่งขัน สิ่งที่ต้องการมากเป็นอันดับแรกคือการจัดตารางฝึกซ้อมและตารางการแข่งขันเพื่อให้เหมาะสมกับตัวผู้เล่นให้มากที่สุด สิ่งแรกที่เรควรตรวจสอบตนเองก่อนการแข่งขันนั้นคือความพร้อมของตนเองมีมากน้อยเพียงใด ดังนั้นนักกอล์ฟจึงควรมีการประเมินตนเองในขั้นพื้นฐานก่อน จึงจัดตารางวางแผนสำหรับใช้ในการแข่งขัน

ตอนที่ 8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยในประเทศ

กิตติพงษ์ ยะเชียว (2538) ทำงานวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์สามารถพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแม่ปะวิทยาคม อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ปีการศึกษา 2537 จำนวน 45 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จากนักเรียนจำนวน 5 ห้องเรียน โดยจับฉลากมา 3 ห้องเรียน ให้นักเรียนที่สุ่มได้ทำแบบสอบถามวัดจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเอง แล้วนำคะแนนจากการสอบมาจัดแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มต่ำ โดยใช้เกณฑ์คะแนนที่ (T-Normalized) ที่อยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไปจัดเป็นกลุ่มสูง ต่ำกว่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จัดเป็นกลุ่มต่ำที่เหลือจัดอยู่ในกลุ่มปานกลาง จากนั้นสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมกลุ่มสัมพันธ์จากนักเรียนแต่ละกลุ่ม แล้วสุ่มนักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมกลุ่มสัมพันธ์จากนักเรียนแต่ละกลุ่ม จำนวน 45 คน โดยวิธีสุ่มแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยการจับฉลากตามหมายเลขผู้ที่ได้หมายเลข 1 ให้เข้ากลุ่มทดลองที่ 1 โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม ผู้ที่ได้หมายเลข 2 ให้เข้ากลุ่มทดลองที่ 2 โดยมีครูแนะแนวเป็นผู้นำกลุ่ม และผู้ที่ได้หมายเลข 3 ให้เข้ากลุ่มควบคุม ซึ่งจะได้อีกกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน ผลงานวิจัยพบว่านักเรียนที่เข้าร่วมกลุ่มสัมพันธ์มีความมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ไม่เข้าร่วมกลุ่มสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกลุ่มสัมพันธ์โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มและที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมกลุ่มสัมพันธ์โดยครูแนะแนวเป็นผู้นำกลุ่ม

กัญระญา รุ่งเรือง (2545) ได้ทำการวิจัยโดยแบ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกิจกรรมหลากหลาย และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วม หลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม 12 ครั้ง โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม มีเครื่องมือวิจัยคือ แบบประเมินพฤติกรรมความมีวินัย

ในตนเอง, แบบวัดเจตคติต่อความมีวินัย, แบบวัดผลเชิงจริยธรรมต่อความมีวินัย และการจัดกิจกรรมกลุ่มแบบหลากหลาย โดยพบว่าหลังสิ้นสุดการทดลอง 1 สัปดาห์ เด็กในกลุ่มทดลอง มีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองและเจตคติต่อความมีวินัยสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่กลุ่มควบคุมมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองสูงกว่าก่อนทดลอง แต่เจตคติต่อความมีวินัยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งได้ผลเหมือนกับกลุ่มทดลองหลังสิ้นสุดการทดลอง 3 สัปดาห์

อัญชลี สว่างจิตร์ (2546) ได้ทำการศึกษาผลการฝึกทักษะชีวิตที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ชลบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีคะแนนความมีวินัยอยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 12 คน ที่มีความสมัครใจ แล้วสุ่มอย่างง่ายแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 6 คน และกลุ่มควบคุม 6 คน นักเรียนกลุ่มทดลองได้รับการฝึกทักษะชีวิตจำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมทำกิจกรรมตามปกติ ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกทักษะชีวิต มีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการฝึกทักษะชีวิต ทั้งในระยะก่อนการทดลอง, หลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัญชิสา สุรีย์แสง (2553) ได้ทำการศึกษาการมีวินัยในตนเองของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง รวมถึงในระยะติดตาม 1 เดือนหลังเข้าร่วมกิจกรรม โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มแบบสุ่ม กลุ่มละ 30 คน โดยกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (Two Factor Experiment with Repeated Measures on One Factor) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของนิวแมน-คูลส์ (Newman - Keuls Procedure) ผลงานวิจัยพบว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง มีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการฝึกทักษะชีวิต ทั้งในระยะก่อนการทดลอง, หลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทิพย์วัลย์ คำคง (2533b) ได้ทำการวิจัยทักษะการสอนของครูที่จำเป็นสำหรับการสอนโดยใช้สัญญาการเรียนรู้อิงกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนวัดไผ่ยาว โรงเรียนวัดบัวโรงเรียนวัดโพธิ์ลอย อำเภอเมือง จ.ลพบุรี รวม 29 คนและครูผู้สอนจำนวน 3 คน รวมทั้งผู้ทำวิจัยแยกสอนคนละ 1 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1.แผนการสอนโดนใช้สัญญาการเรียนรู้อิงกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยแผนรวม 1 แผนและแผนย่อย 5 แผน 2.แบบบันทึกลักษณะและปัญหาในการเรียนสำหรับผู้เรียน 3.แบบบันทึกพัฒนาการทางด้านการเรียนและสภาพการสอนสำหรับผู้สอน 4.แบบบันทึกพัฒนาการสำหรับผู้เรียน 5.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 6.แบบวัดเจตคติต่อการเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือการใช้แผนการสอน แบบสอบถามผู้เรียน

ก่อนเรียนเกี่ยวกับความสนใจวิธีการเรียน แบบฟอร์มสัญญาและเตรียมแหล่งวิทยาการให้ด้วย ได้มีการอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับสัญญาการเรียนรู้ในการเรียนและจัดปฐมนิเทศนักเรียน หลังจากนั้นทำการสอนเป็นเวลา 4 สัปดาห์ วัดผลสัมฤทธิ์ทันทีหลังการทดลอง และวัดเจตนคติต่อการเรียนถัดจากนั้น 2 วัน ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การบรรยายเชิงวิเคราะห์ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบคะแนน t พบว่านักเรียนที่มีความรับผิดชอบสูง ปฏิบัติภาระงานสม่ำเสมอ จะมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงกว่านักเรียนที่มีความรับผิดชอบต่ำ ปฏิบัติภาระงานไม่สม่ำเสมออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยวิธีการสอนโดยใช้สัญญาการเรียนรู ซึ่งความรับผิดชอบเป็นคุณสมบัติหนึ่งของผู้ที่มีวินัยในตนเอง

อรทัย ศักดิ์สูง (2543) ได้ทำการศึกษาพบว่า วิทยากรในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาได้ใช้ วิธีการสอนตามทฤษฎีแอนดราโกจีของมัลคัม โนลส์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เข้าร่วมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงรุ่นที่ 1-3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติประจำปีงบประมาณ 2543 จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม แบบสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ แจกแจงความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าวิทยากรในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาได้ใช้ วิธีการสอนตามทฤษฎีแอนดราโกจีโดยได้นำมาปฏิบัติในระดับมาก (Mean = 3.84) โดยได้นำมาปฏิบัติในระดับมาก และมีความสอดคล้องในด้านมโนทัศน์ของผู้เรียนประสบการณ์ของผู้เรียน ความพร้อมในการเรียนรู้ และแนวทางการเรียนรู้กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงรุ่นที่ 1-3 ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.84)

พรประเสริฐ เสือสี (2547) ศึกษาและเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมนันทนาการตามทฤษฎีแอนดราโกจีของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแคใช้การวิจัยกึ่งทดลองโดยรูปแบบการทดลองมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุ จำนวน 68 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 34 คนทำการประเมินการเห็นคุณค่าในตนเองโดยการพัฒนาแบบวัดความเห็นคุณค่าในตนเองของคูเปอร์สมิธกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มก่อนการทดลอง 1 วัน จากนั้นนำกลุ่มทดลองเข้าโปรแกรมเป็นเวลา 10 วัน วันละ 2 ชั่วโมง หลังการทดลอง 1 วัน ทำการประเมินความเห็นคุณค่าในตนเองทั้ง 2 กลุ่ม นำผลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าที่ (t-test) ผลของการวิจัยพบว่า กลุ่มการทดลอง เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการตามทฤษฎีแอนดราโกจี มีคะแนนเฉลี่ยการเห็นคุณค่าในตนเองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นอกจากนี้กลุ่มทดลอง เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการตามทฤษฎีแอนดราโกจี มีคะแนนเฉลี่ยของการเห็นคุณค่าในตนเองภายหลังการทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุม (กิจกรรมนันทนาการทั่วไป)อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ชูพงษ์ จุฑะวิริยะสกุล (2553) ได้จัดกิจกรรมการศึกษาครอบครัวแบบโรงเรียนโดยใช้หลักการสอนผู้ใหญ่ตามทฤษฎีแอนดราโกจีของโนลส์ผสมผสานกับแนวคิดการจัดการความวิตกกังวลของเดคาเนกกี กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชน ในศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร(ไทย-ญี่ปุ่น) จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรม แบบหาความต้องการในการเรียนรู้ แบบวัดความรู้ แบบวัดทักษะ แบบวัดทัศนคติในการจัดการความวิตกกังวล แบบวัดความวิตกกังวล ผลการวิจัยพบว่า และแบบประเมินผลการจัดกิจกรรม จากการจัดกิจกรรมนี้ส่งผลให้เยาวชนในช่วงอายุระหว่าง 15-25 ปี ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกับศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร สามารถจัดการกับความวิตกกังวลได้, กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความรู้ ทักษะและทัศนคติในการจัดการกับความวิตกกังวลหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดในการจัดกิจกรรมครั้งนี้

พิมพา ม่วงศิริ (2544) ได้ศึกษาผลของการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักกีฬา โดยให้นักกีฬาฟุตบอลชายโรงเรียนกีฬากรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 11-14 ปี เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ให้กลุ่มทดลองเข้าร่วมกิจกรรมฝึกทักษะทางจิต ได้แก่ เทคนิค การตั้งเป้าหมาย การจินตภาพ พูดกับตนเองในทางที่ดี การดูตัวเอง และการให้แรงเสริมทางบวก ควบคู่กับการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬาฟุตบอล ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยบันทึกพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักกีฬาที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ได้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเส้นฐาน ระยะทดลอง และระยะติดตามผล รวมทั้งการตอบแบบวัดผลความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักกีฬาก่อนการทดลอง หลังสิ้นสุดการทดลอง และหลังสิ้นสุดการทดลอง 3 สัปดาห์ แล้วนำผลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมที่เกิดวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางชนิดวัดซ้ำ และทดสอบค่า “ที” ผลการวิจัยพบว่า การปรับพฤติกรรมทางปัญญา มีผลต่อพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักกีฬาในกลุ่มทดลอง ในระยะหลังสิ้นสุดการทดลองและระยะติดตามผล แตกต่างจากก่อนทำการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่กลุ่มควบคุมไม่พบความแตกต่าง นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักกีฬาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระยะหลังสิ้นสุดการทดลองและระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกันอย่างที่มีนัยสำคัญ

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Zilie and Stone and Lehr (1980) ได้ทำการศึกษาผลของโปรแกรมการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผล อารมณ์ พฤติกรรม ที่มีต่อความมีระเบียบวินัยในชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอเมริกันผิวขาวและผิวดำจำนวน 60 คน ผู้วิจัยได้แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30

คน โดยกลุ่มทดลองเข้าโปรแกรมการให้คำปรึกษาตามทฤษฎีการใช้เหตุผล อารมณ์ พฤติกรรม ติดต่อกันเป็นเวลา 6 สัปดาห์ จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมที่มีระเบียบวินัยมากขึ้น โดยเฉพาะพฤติกรรมการสนใจในการทำงานในห้องเรียนและการบ้านที่เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Balderson (2004) ได้ทำการวิจัยเพื่อทดลองสร้าง รูปแบบซึ่งส่งเสริมด้านการมีความรับผิดชอบต่อตนเองขึ้นมา เพื่อลดพฤติกรรมในด้านการละเลยหน้าที่ และพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนขณะที่อยู่ในโรงเรียน โดยออกแบบให้มีการวิเคราะห์พฤติกรรมของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลองแบบ ABAD, ACAD, ADA ซึ่งเป็นนักเรียนในชั้นเรียนวิชาพลศึกษา ระดับประถมศึกษา จำนวน 4 ห้อง และใช้เครื่องมือในการประเมินผลหลายวิธี เช่น การนับจำนวนครั้งที่พฤติกรรมเหล่านั้นปรากฏให้เห็น ค่าเฉลี่ย ร้อยละของจำนวนชั่วโมงเรียน เปรียบเทียบกับวิธีการบริหารชั้นเรียนของครู ลักษณะความเป็นผู้นำของนักเรียน นักเรียนที่ถูกรังแกและนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมด้านการเข้าสังคมในทางบวก รวมทั้งความขัดแย้งระหว่างนักเรียน และพฤติกรรมด้านการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างนักเรียนผลการวิจัยพบว่า กลุ่มของนักเรียนที่ทดลองใช้รูปแบบซึ่งส่งเสริมด้านการมีความรับผิดชอบต่อตนเอง เป็นกลุ่มที่แสดงผลสัมฤทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังกล่าวมาทั้งหมดไปในทิศทางที่ปรารถนา แต่ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นคือพบว่า ยังมีผลกระทบต่อพฤติกรรมที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น นักเรียนเป็นกลุ่มทดลอง ซึ่งมาจากชั้นเรียนวิชาพลศึกษาในด้านของความต้องการให้มีการจัดการเรียนการสอน ทักษะทางด้านการเข้าสังคมในชั้นเรียนเหล่านั้นเป็นการเพิ่มเติมด้วย

Haudenhuose (2012) กล่าวว่าการใช้กีฬาเป็นคำตอบหนึ่งของการแก้ปัญหาส่วนตัวและสังคมที่เยาวชนต้องเผชิญในวันนี้ นอกจากนี้สัมรรถภาพทางกายและสุขภาพที่ดีขึ้นและมีศักยภาพ จะส่งผลต่อการเล่นกีฬา และประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการเล่นกีฬาจะช่วยฟื้นฟูสุขภาพจิตและจิตใจให้ดีขึ้น จึงนำไปสู่การลดลงของระดับความวิตกกังวลและความเครียด การพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีทางกายภาพช่วยส่งเสริมการสร้างวินัยในตนเอง ความมั่นใจในตนเอง ประโยชน์ของการเล่นกีฬาทางจิตวิทยาสังคม คือ การเอาใจใส่ ความซื่อสัตย์ ความอดทน การให้ความร่วมมือ ความน่าเชื่อถือ และการพัฒนาทักษะทางสังคม

การฝึกวินัยในเยาวชนนั้นเริ่มต้นได้ตั้งแต่สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและการทำกิจกรรมนอกโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองจากการศึกษาจากหลายกลุ่มวิจัยที่คิดรูปแบบการทำกิจกรรมในโรงเรียน ยกตัวอย่างเช่น กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์, กิจกรรมหลากหลาย, การฝึกทักษะชีวิต, การใช้สัญญาการเรียนรู้และการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการศึกษาเหล่านั้นพบว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเหล่านั้นมีความมีวินัยในตนเองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองและนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการจัดกิจกรรมนั้นหนาตามทฤษฎีแอนดราโกจีในกลุ่มผู้บริหาร, ผู้สูงอายุ

รวมทั้งในเยาวชนเองนั้นก็ยังมีหลายกลุ่มวิจัยทำการศึกษพบว่ากลุ่มคนเหล่านั้นมีความมีวินัยในตนเองสูงขึ้นเช่นกัน การเล่นเกมก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยในการสร้างวินัยในเยาวชนได้เช่นกัน เพราะในการเล่นกีฬาไม่ว่าจะเป็นนักกีฬาอาชีพหรือนักกีฬาสมัครเล่นก็ต้องมีวินัยในการฝึกซ้อม การวางแผน การกำหนดเป้าหมาย ด้วยเหตุผลเหล่านี้คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำทฤษฎีแอนดราโกจี การเรียนรู้แบบนำตนเอง และสัญญาแห่งการเรียนรู้มาผสมผสานกันเพื่อช่วยในการสร้างวินัยในตนเองทั้งในด้านการตั้งใจทำงาน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การตรงต่อเวลา และการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ของเยาวชนในชุมชนได้

ตอนที่ 9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำหลักการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนหลักการจัดกิจกรรมตามแนวคิดของ Knowles (1975) ทฤษฎี การศึกษาผู้ใหญ่ (Andragogy) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed) และการนำสัญญาแห่งการเรียนรู้ (Learning contract) รวมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อการเสริมสร้างวินัยในตนเองสำหรับนักกีฬาเยาวชนประเทศไทย โดยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อดำเนินการกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองสำหรับนักกีฬาเยาวชนในประเทศไทย รายละเอียดมีดังนี้

9.1 การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองสำหรับนักกีฬาเยาวชนในประเทศไทย ผู้วิจัยได้เลือกใช้รูปแบบของ Knowles (1975) เนื่องจากเป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมทางการศึกษาที่มีรายละเอียดและขั้นตอนที่ชัดเจน อีกทั้งยังเหมาะกับการเสริมสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนในชุมชน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยในครั้งนี้ เพราะในขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความเชื่อมโยงต่อผู้เรียน และยังเป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับทฤษฎี การเรียนรู้แบบนำตนเอง และ สัญญาแห่งการเรียนรู้ เพราะในขั้นตอนส่วนใหญ่ผู้เรียนจะต้องทำตามกฎระเบียบและแบบแผนที่ได้กำหนดไว้เพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเอง ซึ่งขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการศึกษาของ Knowles (1975) เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนในชุมชน โดยใช้การจัดกิจกรรมตามทฤษฎีการเรียนรู้ผู้ใหญ่ มี 7 ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมคือ

1. การสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง
2. จัดโครงสร้างทางกายภาพ

3. ผู้สอนอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนวิเคราะห์ถึงความต้องการของตน
4. ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ที่เป็นจริง
5. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
6. ผู้เรียนจะดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้
7. ประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ด้วยตนเอง

9.2 การเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง

ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองโดยใช้ทฤษฎีการศึกษาผู้ใหญ่ (Andragogy) โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้โดยชี้นำตนเอง (Self-directed) ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมตามแนวคิดของ Knowles (1975) การเรียนรู้แบบนำตนเอง เป็นกระบวนการที่บุคคลมีความคิดริเริ่มในการวินิจฉัย ความต้องการเรียนรู้ การวางแผนเป้าหมายและแผนการเรียนอย่างมีระบบ การแสวงหาแหล่งทรัพยากร เลือกและนำมาประยุกต์เป็นกลวิธีในการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียน โดยจะได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม นอกจากนี้การสอนหรือการจัดกิจกรรมจึงควรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้นำศักยภาพที่มีอยู่ในตัวออกมาใช้ให้ได้มากที่สุด ผู้วิจัยจึงสรุปออกมาได้ว่า กิจกรรมการเสริมสร้างวินัยในตนเองโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีของการศึกษาผู้ใหญ่ ยึดหลักสำคัญ 4 ประการในการสอน คือ 1. การเตรียมการเพื่อการเรียนรู้ 2. การสนับสนุนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน 3. การร่วมกันเรียนรู้ และ 4. การส่งเสริมพัฒนาการในฐานะบุคคล

9.3 สัญญาแห่งการเรียนรู้ (Learning contract)

ผู้วิจัยได้เลือกแนวคิดและทฤษฎีของ สัญญาแห่งการเรียนรู้ (Learning contract) มาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวินัยในครั้งนี้ เพราะ การเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-Directed Learning) เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้สอนโดยมีจุดมุ่งหมายหลัก คือ ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องซึ่งถือว่าการเื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

Knowles (1975) กล่าวถึงประเภทของสัญญาแห่งการเรียนรู้ว่าแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ 5 ประเภทคือ

1. ขั้นเตรียม เพื่อให้เกิดความรู้ วิธีวัดความสำเร็จโดยการเขียนรายงาน ทำแบบทดสอบ การนำเสนอด้วยปากเปล่า การนำเสนอด้วยสื่อภาพและเสียง และการเขียนหมายเหตุเชิงชีวประวัติ
2. ขั้นการสร้าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ วิธีวัดความสำเร็จโดยการแสดงการแก้ปัญหาได้ การแสดงโครงงาน การแสดงผลการวิจัย การสรุปและแนะนำแผนในการเปลี่ยนแปลงได้

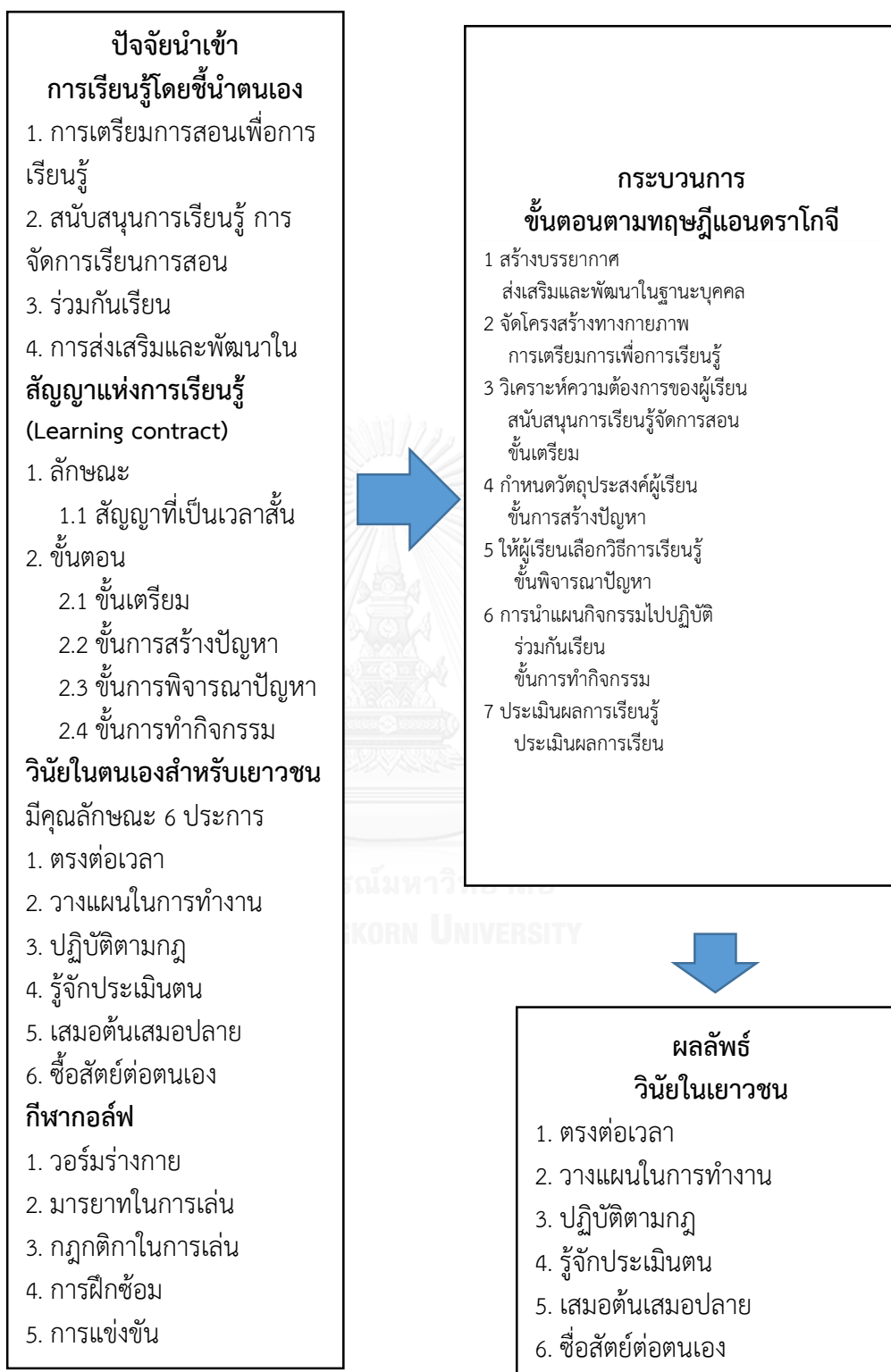
3.ขั้นพิจารณาการสร้างสัญญาแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดทักษะ วิธีวัดความสำเร็จโดย การแสดงให้ดู การฉายภาพหรือวิดีโอถึงผลการกระทำ โดยมีผู้สังเกตการณ์เป็นผู้ให้คะแนน

4.ขั้นการทำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อความเปลี่ยนแปลงด้านทัศนคติ วิธีวัดความสำเร็จโดยการ แสดงผลคะแนนทัศนคติการแสดงผลจากสถานการณ์จริง การใช้บทบาทสมมติ การละเล่นเสมือนจริง การใช้กรณีศึกษาภาวะวิกฤติโดยผู้เข้าร่วมอื่น ๆ หรือผู้สังเกตการณ์เป็นผู้ให้คะแนน

5.ขั้นประเมินผลการเรียน เพื่อการแสดงให้เห็นคุณค่า วิธีวัดความสำเร็จโดยการแสดงผล คะแนนด้านการเห็นคุณค่า การแสดงผลงานจากการทำงานกิจกรรมกลุ่ม การใช้กรณีศึกษาภาวะวิกฤติ การทำแบบฝึกหัดเสมือนจริง โดยผู้เข้าร่วมอื่น ๆ หรือผู้สังเกตการณ์เป็นผู้ให้คะแนน

สรุป การที่ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีของการศึกษาผู้ใหญ่ (Andragogy), การเรียนรู้โดย ชี้นำตนเอง (Self-directed learning), และ สัญญาแห่งการเรียนรู้ (Learning contract) นำมารวม ในกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพราะแนวคิดและทฤษฎีที่ได้กล่าวมานั้น สามารถเพิ่มความ มีวินัยในตนเอง เมื่อเยาวชนปฏิบัติตามระเบียบและขั้นตอนแบบแผนตามกิจกรรมก็จะส่งผลให้วินัยใน ตนเองเพิ่มมากขึ้นตามลำดับการฝึกฝน สิ่งสำคัญในการมีวินัย คือ การทำตามกฎระเบียบและแบบ แผนตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างวินัยในตนเองจึงได้ นำแนวคิดและทฤษฎีต่างๆในการเสริมสร้างวินัยมารวมอยู่ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบกับการเรียนรู้ ที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจึงทำให้รูปแบบของการจัดกิจกรรมเป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน

กรอบแนวคิด

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน” ทั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้เทคนิครวบรวมข้อมูล แบบสอบถาม เพื่อให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน

ระยะที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

ระยะที่ 1 เพื่อศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน

การวิจัยในระยะที่ 1 ใช้แบบวัดระดับความมีวินัย ซึ่งมีวิธีดำเนินการดังนี้

1.1 แบบวัดระดับความมีวินัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาและวัดระดับความมีวินัยในเยาวชนว่าวินัยทางด้านใดสูงสุดและวินัยทางด้านใดต่ำสุด และนำมาศึกษา เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลระดับความมีวินัยของเยาวชน

1.1.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เยาวชนที่มีพื้นฐานในการเล่นกีฬาฟุตซอล แบ่งออกเป็นเยาวชนที่อยู่ระหว่าง ประถมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากเยาวชนที่ไปฝึกซ้อมกีฬาฟุตซอล หรือเรียนกอล์ฟที่สนามไทรฟท์กอล์ฟ นอร์ทปาร์ค จำนวน 150 คน เพื่อศึกษาและวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชนว่าอยู่ในระดับใดบ้าง ด้านใดที่มีวินัยในตนเองสูงที่สุดและด้านใดที่มีวินัยในตนเองต่ำที่สุด เพื่อใช้ในการจัดแผนกิจกรรมในการเสริมสร้างระดับความมีวินัยในเยาวชนลำดับต่อไป

ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น 3 ข้อ โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling Design) จำนวน 60 คน

เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ การคัดเลือกเยาวชนที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. เยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนต้น ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เยาวชนที่มีพื้นฐานในการเล่นกีฬาฟุตซอล

3. เยาวชนที่มีพื้นฐานในการเล่นกีฬา กอล์ฟ และ ฟุตบอล ที่สนาม ไตรฟกอล์ฟ นอร์ทพาร์ค

1.1.2 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ แบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน (ภาคผนวก ก) โดยประกอบด้วย 3 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามให้เลือกตอบ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนได้ระบุรายละเอียดส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบวัดระดับความมีวินัยในด้านต่างๆ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1.ตรงต่อเวลา 2.วางแผนในการทำงาน 3.ปฏิบัติตามกฎระเบียบ 4.รู้จักประเมินตน 5.เสมอต้นเสมอปลาย 6.ซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยจะให้ผู้ตอบแบบสอบถามแบบวัดระดับความมีวินัยทั้ง 6 ด้านได้ทำเครื่องหมายลงในช่องที่คิดว่าตนเองมีวินัยในด้านนั้นมากที่สุด

ด้านที่ 1 ตรงต่อเวลา ระดับของความมีวินัยในตนเอง

ระดับ 5 หมายถึง มีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดการแปลผลระดับของความมีวินัยในตนเอง ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของ Best (1970) ดังนี้

คะแนน 5.00 – 4.50   หมายความว่า ตรงต่อเวลามากที่สุด

คะแนน 4.49 – 3.50   หมายความว่า ตรงต่อเวลามาก

คะแนน 3.49 – 2.50   หมายความว่า ตรงต่อเวลาปานกลาง

คะแนน 2.49 – 1.50   หมายความว่า ตรงต่อเวลาน้อย

คะแนน 1.49 – 1.00   หมายความว่า ตรงต่อเวลาน้อยที่สุด

ด้านที่ 2 วางแผนในการทำงาน ระดับของความมีวินัยในตนเอง

ระดับ 5 หมายถึง มีการวางแผนในการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการวางแผนในการทำงาน อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการวางแผนในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการวางแผนในการทำงาน อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการวางแผนในการทำงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดการแปลผลระดับของความมีวินัยในตนเอง ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของ Best (1970) ดังนี้

คะแนน 5.00 – 4.50	หมายความว่า มีการวางแผนในการทำงานมากที่สุด
คะแนน 4.49 – 3.50	หมายความว่า มีการวางแผนในการทำงานมาก
คะแนน 3.49 – 2.50	หมายความว่า มีการวางแผนในการทำงานปานกลาง
คะแนน 2.49 – 1.50	หมายความว่า มีการวางแผนในการทำงานน้อย
คะแนน 1.49 – 1.00	หมายความว่า มีการวางแผนในการทำงานน้อยที่สุด

ด้านที่ 3 ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ระดับของความมีวินัยในตนเอง

ระดับ 5 หมายถึง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดการแปลผลระดับของความมีวินัยในตนเอง ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของ Best (1970) ดังนี้

คะแนน 5.00 – 4.50	หมายความว่า ปฏิบัติตามกฎระเบียบมากที่สุด
คะแนน 4.49 – 3.50	หมายความว่า ปฏิบัติตามกฎระเบียบมาก
คะแนน 3.49 – 2.50	หมายความว่า ปฏิบัติตามกฎระเบียบปานกลาง
คะแนน 2.49 – 1.50	หมายความว่า ปฏิบัติตามกฎระเบียบน้อย
คะแนน 1.49 – 1.00	หมายความว่า ปฏิบัติตามกฎระเบียบน้อยที่สุด

ด้านที่ 4 รู้จักประเมินตน ระดับของควมมีวินัยในตนเอง

ระดับ 5 หมายถึง มีการประเมินตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการประเมินตนเอง อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการประเมินตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการประเมินตนเอง อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการประเมินตนเอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดการแปลผลระดับของควมมีวินัยในตนเอง ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของ Best (1970) ดังนี้

คะแนน 5.00 – 4.50	หมายความว่า ประเมินตนเองได้มากที่สุด
คะแนน 4.49 – 3.50	หมายความว่า ประเมินตนเองได้มาก
คะแนน 3.49 – 2.50	หมายความว่า ประเมินตนเองได้ปานกลาง
คะแนน 2.49 – 1.50	หมายความว่า ประเมินตนเองได้น้อย
คะแนน 1.49 – 1.00	หมายความว่า ประเมินตนเองได้น้อยที่สุด

ด้านที่ 5 เสมอต้นเสมอปลาย ระดับของควมมีวินัยในตนเอง

ระดับ 5 หมายถึง มีความเสมอต้นเสมอปลาย อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเสมอต้นเสมอปลาย อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเสมอต้นเสมอปลาย อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเสมอต้นเสมอปลาย อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเสมอต้นเสมอปลาย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดการแปลผลระดับของควมมีวินัยในตนเอง ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของ Best (1970) ดังนี้

คะแนน 5.00 – 4.50	หมายความว่า เสมอต้นเสมอปลายมากที่สุด
คะแนน 4.49 – 3.50	หมายความว่า เสมอต้นเสมอปลายมาก
คะแนน 3.49 – 2.50	หมายความว่า เสมอต้นเสมอปลายปานกลาง
คะแนน 2.49 – 1.50	หมายความว่า เสมอต้นเสมอปลายน้อย
คะแนน 1.49 – 1.00	หมายความว่า เสมอต้นเสมอปลายน้อยที่สุด

ด้านที่ 6 ชื่อสัตย์ต่อตนเอง ระดับของควมมีวินัยในตนเอง

ระดับ 5 หมายถึง มีความชื่อสัตย์ต่อตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความชื่อสัตย์ต่อตนเอง อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความชื่อสัตย์ต่อตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความชื่อสัตย์ต่อตนเอง อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความชื่อสัตย์ต่อตนเอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดการแปลผลระดับของควมมีวินัยในตนเอง ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของ Best (1970) ดังนี้

คะแนน 5.00 – 4.50   หมายความว่า ชื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด

คะแนน 4.49 – 3.50   หมายความว่า ชื่อสัตย์สุจริตมาก

คะแนน 3.49 – 2.50   หมายความว่า ชื่อสัตย์สุจริตปานกลาง

คะแนน 2.49 – 1.50   หมายความว่า ชื่อสัตย์สุจิติน้อย

คะแนน 1.49 – 1.00   หมายความว่า ชื่อสัตย์สุจิติน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะแบบวัดระดับควมมีวินัยในตนเอง/หรือข้อคิดเห็นอื่นๆเพิ่มเติม

1.1.3 การตรวจสอบคุณภาพและการทดลองเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านการใช้ภาษา ความเหมาะสมของคำถาม และความครบถ้วนของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษานอกกระบบจำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษานอกกระบบ 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยจำนวน 2 ท่าน (รายชื่อในภาคผนวก ก) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC.) มากกว่า 0.5 ทุกข้อ และได้ปรับแก้ในบางข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

การทดสอบเครื่องมือ โดยการนำไปทดสอบกับกลุ่มเยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน ประกอบด้วย เยาวชนที่มีพื้นฐานในการเล่นกีฬากอล์ฟที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ฝึกซ้อมกอล์ฟอยู่ในสนามไตรฟกอล์ฟพอร์ธพาร์ค และมีประสบการณ์ในการเล่นกีฬากอล์ฟไม่ต่ำกว่า 1 ปี รวมถึงการมีพื้นฐานในการเล่นกีฬากอล์ฟ ดังนี้ วิธีการยีนตีกอล์ฟที่ถูกต้อง การเลี้ยงไปยังเป้าหมาย การพัฒบนกรีน โดยวัดค่าความเที่ยงด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนนาค (Cronbach's Alpha) (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.8

1.1.4 การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมเก็บกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้จัดการสนามไตรฟอล์ฟ นอร์ทปาร์ค เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากเยาวชนที่มาฝึกซ้อมกีฬากอล์ฟจำนวน 60 คน และใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรม ระหว่างวันที่ 16 – 22 กุมภาพันธ์ 2558 เวลา 15.00 – 19.00 น. โดยมีการนัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ที่บริเวณชั้น 2 หน้าโรงเรียนสอนกอล์ฟเขาวรตน์ สาขานอร์ทปาร์ค ตามวันเวลาที่กำหนด

1.1.5 วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชนมาสังเคราะห์ และหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

หลังจากทราบข้อมูลจากผู้ทำแบบวัดระดับความมีวินัยในระยะเวลาที่ 1 ระยะที่ 2 จึงเป็นการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีผลต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างความมีวินัยให้แก่เยาวชนโดยการนำทฤษฎีแอนดราโกจี (Andragogy) ทั้ง 7 ขั้น เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมได้แก่ การสร้างบรรยากาศ จัดโครงสร้างทางกายภาพ วิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน กำหนดวัตถุประสงค์ผู้เรียน การนำแผนกิจกรรมไปปฏิบัติประเมินการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังได้นำสัญญาแห่งการเรียนรู้ (Learning Contract) เข้าร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้มีการวางแผนการในสิ่งที่ตนเองอยากประสบความสำเร็จได้ด้วยตนเองและมีขั้นตอนในการวางแผนอย่างถูกวิธีทั้ง 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียม ขั้นการสร้างปัญหา ขั้นการพิจารณาปัญหา ขั้นการทำกิจกรรม

ในระยะที่ 2 ผู้วิจัยจึงได้นำทั้ง 2 ทฤษฎี มาจัดรวมอยู่ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนในครั้งนี้ เพื่อให้มีแบบแผนในการดำเนินงานและระยะที่สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมโดยการใช้กีฬากอล์ฟ เพื่อทำให้เยาวชนที่เข้าร่วมในกิจกรรมมีวินัยในตนเองเพิ่มขึ้น หลังการจัดกิจกรรมใน 12 วัน โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรม 6 ชั่วโมงต่อวัน เริ่มจัดกิจกรรมตั้งแต่เวลา 09.00 – 15.00 น. รวมทั้งสิ้น 72 ชั่วโมง และวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชนก่อนการร่วมกิจกรรมและหลังการร่วมกิจกรรมทั้ง 2 กลุ่ม(กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม) ว่าระดับความมีวินัยในกลุ่มใดเพิ่มมากขึ้น

2.1.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เยาวชนที่มีพื้นฐานในการเล่นกีฬาพาล์ฟ แบ่งออกเป็นเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ระหว่าง ประถมศึกษาตอนต้นถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนสอนกอล์ฟเซวาร์ตัน สาขาอนุบาลปาร์ค ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้น ผู้วิจัยให้เยาวชนในกลุ่มตัวอย่าง จับฉลากเพื่อแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน
2. กลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน

เพื่อศึกษาและวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านตรงต่อเวลา 2) ด้านวางแผนในการทำงาน 3) ด้านปฏิบัติตามกฎ 4) รู้จักประเมินตน 5) เสมอต้นเสมอปลาย และ 6) ซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนจำนวน 12 วัน รวม 72 ชั่วโมง

เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงคือการคัดเลือกเยาวชนที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนต้น ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เยาวชนที่มีพื้นฐานในการเล่นกีฬาพาล์ฟ ฟีกซ้อมและกำลังเรียนอยู่ในหลักสูตรกอล์ฟ ณ โรงเรียนสอนกอล์ฟเซวาร์ตัน สาขาอนุบาลปาร์ค
3. เยาวชนที่มีพื้นฐานในการเล่นกีฬาพาล์ฟและเคยเข้าร่วมในการแข่งขันกีฬาเยาวชน
4. เยาวชนที่มีพื้นฐานในการเล่นกีฬาพาล์ฟแล้วมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 2 ปี
5. เยาวชนที่มีพื้นฐานในการเล่นกีฬาพาล์ฟและเป็นตัวแทนโรงเรียนเพื่อเข้าร่วมในการแข่งขันกีฬาพาล์ฟ

2.1.2 การสร้างเครื่องมือ

แบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน (ภาคผนวก ข) ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามให้เลือกตอบ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนได้ระบุรายละเอียดในส่วนของบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบวัดระดับความมีวินัยในด้านต่างๆ ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ตรงต่อเวลา วางแผนในการทำงาน ปฏิบัติตามกฎระเบียบ รู้จักประเมินตน เสมอต้นเสมอปลาย ซื่อสัตย์ต่อตนเอง โดยจะให้ผู้ตอบแบบสอบถามแบบวัดระดับความมีวินัยทั้ง 6 ด้านได้ทำเครื่องหมายลงในช่องที่คิดว่าตนเองมีวินัยในด้านนั้นมากที่สุด

ด้านที่ 1 ตรงต่อเวลา ระดับของความมีวินัยในตนเอง

ระดับ 5 หมายถึง มีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความตรงต่อเวลา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดการแปลผลระดับของความมีวินัยในตนเอง ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของ (Best, 1970) ดังนี้

คะแนน 5.00 – 4.50   หมายความว่า ตรงต่อเวลามากที่สุด

คะแนน 4.49 – 3.50   หมายความว่า ตรงต่อเวลามาก

คะแนน 3.49 – 2.50   หมายความว่า ตรงต่อเวลาปานกลาง

คะแนน 2.49 – 1.50   หมายความว่า ตรงต่อเวลาน้อย

คะแนน 1.49 – 1.00   หมายความว่า ตรงต่อเวลาน้อยที่สุด

ด้านที่ 2 วางแผนในการทำงาน ระดับของความมีวินัยในตนเอง

ระดับ 5 หมายถึง มีการวางแผนในการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการวางแผนในการทำงาน อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการวางแผนในการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการวางแผนในการทำงาน อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการวางแผนในการทำงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดการแปลผลระดับของความมีวินัยในตนเอง ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของ (Best, 1970) ดังนี้

คะแนน 5.00 – 4.50   หมายความว่า มีการวางแผนในการทำงานมากที่สุด

คะแนน 4.49 – 3.50   หมายความว่า มีการวางแผนในการทำงานมาก

คะแนน 3.49 – 2.50   หมายความว่า มีการวางแผนในการทำงานปานกลาง

คะแนน 2.49 – 1.50   หมายความว่า มีการวางแผนในการทำงานน้อย

คะแนน 1.49 – 1.00   หมายความว่า มีการวางแผนในการทำงานน้อยที่สุด

ด้านที่ 3 ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ระดับของความมีวินัยในตนเอง

ระดับ 5 หมายถึง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติตามกฎระเบียบ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดการแปลผลระดับของความมีวินัยในตนเอง ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของ

(Best, 1970) ดังนี้

คะแนน 5.00 – 4.50   หมายความว่า ปฏิบัติตามกฎระเบียบมากที่สุด

คะแนน 4.49 – 3.50   หมายความว่า ปฏิบัติตามกฎระเบียบมาก

คะแนน 3.49 – 2.50   หมายความว่า ปฏิบัติตามกฎระเบียบปานกลาง

คะแนน 2.49 – 1.50   หมายความว่า ปฏิบัติตามกฎระเบียบน้อย

คะแนน 1.49 – 1.00   หมายความว่า ปฏิบัติตามกฎระเบียบน้อยที่สุด

ด้านที่ 4 รู้จักประเมินตน ระดับของความมีวินัยในตนเอง

ระดับ 5 หมายถึง มีการประเมินตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการประเมินตนเอง อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการประเมินตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการประเมินตนเอง อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการประเมินตนเอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดการแปลผลระดับของความมีวินัยในตนเอง ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของ

(Best, 1970) ดังนี้

คะแนน 5.00 – 4.50   หมายความว่า ประเมินตนเองได้มากที่สุด

คะแนน 4.49 – 3.50   หมายความว่า ประเมินตนเองได้มาก

คะแนน 3.49 – 2.50   หมายความว่า ประเมินตนเองได้ปานกลาง

คะแนน 2.49 – 1.50   หมายความว่า ประเมินตนเองได้น้อย

คะแนน 1.49 – 1.00   หมายความว่า ประเมินตนเองได้น้อยที่สุด

ด้านที่ 5 เสมอต้นเสมอปลาย ระดับของความมีวินัยในตนเอง

ระดับ 5 หมายถึง มีความเสมอต้นเสมอปลาย อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเสมอต้นเสมอปลาย อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเสมอต้นเสมอปลาย อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเสมอต้นเสมอปลาย อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเสมอต้นเสมอปลาย อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดการแปลผลระดับของความมีวินัยในตนเอง ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของ (Best, 1970) ดังนี้

คะแนน 5.00 – 4.50   หมายความว่า เสมอต้นเสมอปลายมากที่สุด

คะแนน 4.49 – 3.50   หมายความว่า เสมอต้นเสมอปลายมาก

คะแนน 3.49 – 2.50   หมายความว่า เสมอต้นเสมอปลายปานกลาง

คะแนน 2.49 – 1.50   หมายความว่า เสมอต้นเสมอปลายน้อย

คะแนน 1.49 – 1.00   หมายความว่า เสมอต้นเสมอปลายน้อยที่สุด

ด้านที่ 6 ซื่อสัตย์ต่อตนเอง ระดับของความมีวินัยในตนเอง

ระดับ 5 หมายถึง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

กำหนดการแปลผลระดับของความมีวินัยในตนเอง ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของ Best (1970) ดังนี้

คะแนน 5.00 – 4.50   หมายความว่า ซื่อสัตย์สุจริตมากที่สุด

คะแนน 4.49 – 3.50   หมายความว่า ซื่อสัตย์สุจริตมาก

คะแนน 3.49 – 2.50   หมายความว่า ซื่อสัตย์สุจริตปานกลาง

คะแนน 2.49 – 1.50   หมายความว่า ซื่อสัตย์สุจริตน้อย

คะแนน 1.49 – 1.00   หมายความว่า ซื่อสัตย์สุจริตน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเอง/หรือข้อคิดเห็นอื่นๆเพิ่มเติม

ตารางที่ 1 แผนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน รายละเอียดดังนี้

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม การเรียนการสอน	การประเมิน	วินัยใน ตนเอง
วันที่ 1 ของการจัดกิจกรรม					
9.00 น. - 10.00 น.	แนะนำ ผู้สอนและ เนื้อหาใน การจัด กิจกรรม	เพื่อเตรียม ความพร้อม ก่อนการร่วม กิจกรรม	1. ผู้เรียนและผู้สอน แนะนำตัวและ 2. ผู้สอนอธิบายเนื้อหา ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม	-	-
10.00 น. - 11.00 น.	แบ่งปัน ประสบการณ์ การณ์	เพื่อการ ละลาย พฤติกรรม และสร้าง ความคุ้นเคย	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม แบ่งเป็น 3 กลุ่มๆละ 10 คน และแลกเปลี่ยน ประสบการณ์ในการ เล่นกีฬากอล์ฟ	การร่วม กิจกรรมของ ผู้เรียน	-
11.00 น. - 12.00 น.	แบบทดสอบ ความ มีวินัยใน ตนเอง และ พื้นฐาน กีฬา กอล์ฟ	เพื่อให้ทราบ ถึงระดับความ มีวินัยและ พื้นฐานกีฬา กอล์ฟร่วม กิจกรรมว่าอยู่ ระดับใด	3. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทำแบบทดสอบความมี วินัยและพื้นฐานกีฬา กอล์ฟ ทำเป็น รายบุคคล	แบบ ประเมิน ความรู้ พื้นฐาน กอล์ฟ	-
12.00 น. - 13.00 น.	พักกลางวัน				
13.00 - 15.00 น.	ทดสอบ ทักษะ กีฬา กอล์ฟ	เพื่อให้ทราบ ถึงระดับตัว ผู้เรียนก่อนเข้า ร่วมกิจกรรม	4. นำเหล็ก Pu, 9, 8, 7 ตีเข้าเป้าหมาย 50, 80, 100, 120 หลา เรียง ตามลำดับ ตามจำนวน และเวลาที่ผู้สอน กำหนด	แบบ ประเมิน ความรู้ พื้นฐานวง สวิง	-

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม การเรียนการสอน	การประเมิน	วินัยใน ตนเอง
วันที่ 2 ของการจัดกิจกรรม					
9.00 น. - 10.00 น.	- วอร์ม ร่างกาย	- ยืด กล้ามเนื้อ และลด อาการ บาดเจ็บจาก การฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มๆละ 10 คน และทำท่ากาย บริหารตามผู้สอน	สังเกตจาก การทำ กิจกรรมของ ผู้เรียน	ตรงต่อเวลา
10.00 น. - 12.00 น.	- การเล่น ลูกสั้น	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ทราบถึง ขั้นตอนและ วิธีการเล่นที่ ถูกวิธี	2. แบ่ง 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน 3. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมยื่น เป็นครึ่งวงกลมตามที่ ผู้สอนจัด 4. ผู้สอนแนะนำวิธีการ และขั้นตอนในการ ปฏิบัติ 5. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ที่ระยะ 10 หลา ตามที่ ผู้สอนกำหนด	สังเกตและดู ผลจากการ เล่นลูกสั้น	-
12.00 น. - 13.00 น.	พักกลางวัน				
13.00 น. - 14.00 น.	- การเล่น ลูกสั้น (ต่อ)		6. แบ่ง 2 กลุ่มกลุ่มละ 15 คน และทบทวน ขั้นตอนและวิธีการ โดย ที่ระยะ 10 หลา ตามที่ โปรกำหนด	สังเกตและดู ผลจากการ เล่นลูกสั้น	-

14.00 น. - 15.00 น.	- แข่งขัน ลูกสั้น	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรมมี การวางแผน และทบทวน ความรู้ใน กลุ่มก่อนการ แข่ง	7. ใช้ 2 กลุ่มเดิมในการ แข่งขันส่งผู้เข้าแข่งขัน ได้ 10 คน/กลุ่ม 8. ระยะเวลา 10 หลา เกณฑ์ในการตัดสิน คือ จำนวนลูกกอล์ฟของ กลุ่มใดอยู่ในพื้นที่ที่ตาม เวลาที่กำหนดจำนวน มากที่สุดจะชนะ	- ประเมินผล จากการ แข่งขัน	วางแผนใน การทำงาน และปฏิบัติ ตามกฎหมาย
---------------------------	----------------------	--	---	-------------------------------------	---

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม การเรียนการสอน	การประเมิน	วินัยใน ตนเอง
วันที่ 3 ของการจัดกิจกรรม					
9.00 น. - 10.00 น.	- วอร์ม ร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อ และลดอาการ บาดเจ็บจาก การฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มๆละ 10 คน ทำกายบริหารตาม ผู้สอน	สังเกตจาก การทำ กิจกรรม	ตรงต่อเวลา และเสมอ ต้นเสมอ ปลาย
10.00 น. - 11.00 น.	- พัท	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรมทราบ ถึงวิธีการและ ขั้นตอนที่ ถูกต้อง	2. แบ่ง 3 กลุ่มๆละ 10 คน 3. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ยื่นครึ่งวงกลมตามที่ ผู้สอนจัด 4. ผู้สอนแนะนำวิธีการ และขั้นตอนในการ ปฏิบัติ 5. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม พัท 5, 8, 10 ฟุต ตามที่ผู้สอนกำหนด	สังเกตจาก -พฤติกรรม -การปฏิบัติ กิจกรรม	-
11.00 น. - 12.00 น.	- สัญญา แห่งการ เรียนรู้ 1) ชั้น เตรียม	- เพื่อให้ ผู้เรียนร่วม กำหนด วัตถุประสงค์ รูปแบบ, เนื้อหา	6. ผู้สอนอธิบาย แนะนำแนวทางการ กำหนดวัตถุประสงค์	สังเกตจาก การ สอบถาม ของผู้เรียน	วางแผนใน การทำงาน
12.00 น. - 13.00 น.	พักกลางวัน				
13.00 น. - 14.00 น.	- พัท (ต่อ)	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรมทราบ	7. แบ่ง 2 กลุ่มๆละ 15 คน ทบทวนขั้นต้นและ	สังเกตจาก -พฤติกรรม	-

		ถึงวิธีการและ ขั้นตอนที่ ถูกต้อง	วิธีการพัต 5, 8, 10 ฟุต ตามที่ผู้สอนกำหนด	-การปฏิบัติ กิจกรรม	
14.00 น. - 15.00 น.	-แข่ง ชั้นพัต	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรมทราบ ถึงวิธีการและ ขั้นตอนที่ ถูกต้อง	8. ใช้ 2 กลุ่มๆละ 10 คน ในการแข่งขัน 9. พัตระยะ 5, 8, 10 ฟุต ตามจำนวน เวลา และลูกกอล์ฟที่กำหนด กลุ่มใดมีลูกกอล์ฟลง หลุมตามเกณฑ์มาก ที่สุดจะชนะ	- ประเมินผล จากวิธีการ พัตและ ท่าทางที่ ถูกต้อง	ข้อสัตย์ต่อ ตนเอง

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม การเรียนการสอน	การประเมิน	วินัยใน ตนเอง
วันที่ 4 ของการจัดกิจกรรม					
9.00 น. - 10.00 น.	- วอร์ม ร่างกาย	- ยืด กล้ามเนื้อและ ลดอาการ บาดเจ็บจาก การฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากาย บริหารตามผู้สอน	สังเกตจาก การทำ กิจกรรม	ตรงต่อเวลา และเสมอ ต้นเสมอ ปลาย
10.00 น. - 11.00 น.	- ลูกสั้น/ พัท	- ทบทวน ความรู้วิธีการ และขั้นตอน ในการปฏิบัติ ที่ถูกต้อง	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม นั่งเป็นครึ่งวงกลม 3. แบ่ง 3 กลุ่มๆละ 10 คน 4. ทบทวนและ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เล่นในกลุ่ม	สังเกตจาก การทำ กิจกรรม	รู้จักประเมิน ตน
11.00 น. - 12.00 น.	- สัญญา แห่งการ เรียนรู้ 2) การ สร้าง สัญญาแห่ง การเรียนรู้	- กำหนด วัตถุประสงค์ และวิธีการ วัดผลแห่ง ความสำเร็จ	5. ผู้สอนและนำการ กำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการวัดผลแห่ง ความสำเร็จ	สังเกตจาก การทำ กิจกรรม	-
12.00 น. - 13.00 น.	พักกลางวัน				
13.00 น. - 14.00 น.	ลูกสั้น/พัท (ต่อ)	- ทบทวน ความรู้วิธีการ ขั้นตอนใน การปฏิบัติที่ ถูกวิธี	6. แบ่ง 2 กลุ่มๆละ 15 คน 7. กลุ่ม 1 พัท กลุ่มที่ 2 ลูกสั้น เมื่อครบ 30		-

			นาที่ ให้สลับตำแหน่ง การซ้อม		
14.00 น. - 15.00 น.	- แข่งขัน ลูกสั้น/พืท	- ให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ทราบถึง วิธีการแข่งขัน เบื้องต้น	8. จัดการแข่งขัน 9 หลุ่ม และแข่งขันแบบ รายบุคคล โดยการเล่น ลูกสั้นและพืทจนกว่า จะลงหลุ่มผู้เข้าร่วม กิจกรรมที่มีคะแนน ต่ำสุดชนะ	-ประเมินผล จากคะแนน การแข่งขัน	ชื่อสัตย์ต่อ ตนเอง

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม การเรียนการสอน	การประเมิน	วินัยใน ตนเอง
วันที่ 5 ของการจัดกิจกรรม					
9.00 น. - 10.00 น.	- วอร์ม ร่างกาย	- ยืด กล้ามเนื้อและ ลดอาการ บาดเจ็บจาก การฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มๆละ 10 คน และทำท่ากาย บริหารตามผู้สอน	-สังเกตจาก การปฏิบัติ กิจกรรม	ตรงต่อเวลา และเสมอ ต้นเสมอ ปลาย
10.00 น. - 11.00 น.	- ตีระยะ 50 หลา ด้วย PW	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ทราบถึง ขั้นตอนและ วิธีการที่ ถูกต้อง	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม นั่งครึ่งวงกลม 3. ผู้สอนอธิบายถึง ขั้นตอนและวิธีการ ปฏิบัติ	- สังเกตจาก การตีระยะ 50 หลา	วางแผนใน การทำงาน
11.00 น. - 12.00 น.	- สัญญา แห่งการ เรียนรู้ 3) ชั้น พิจารณา ปัญหา	- ตรวจสอบเนื้อหา สาระว่ามี ความถูกต้อง อย่างไร	4. จัดหาที่ปรึกษาหรือ ผู้สอนเพื่ออ่านและ แนะนำการสร้างสัญญา แห่งการเรียนรู้	- สัญญา แห่งการ เรียนรู้	-
12.00 น. - 13.00 น.	พักกลางวัน				
13.00 น. - 14.00 น.	- ตีระยะ 50 หลา ด้วย PW (ต่อ)	- ทบทวน บทเรียน	5. ผู้สอนทบทวนวิธี ปฏิบัติโดยให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมนั่งเป็นครึ่ง วงกลม	- สังเกตจาก การตีระยะ 50 หลา	รู้จักประเมิน ตน

<p>14.00 น. - 15.00 น.</p>	<p>- แข่งขันตี ระยะ 50 หลา ด้วย PW</p>	<p>- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ทำงานเป็น กลุ่ม</p>	<p>6. แบ่ง 2 กลุ่มๆละ 15 คน 7. ผู้สอนกำหนด เป้าหมายในการตี 50 หลา 8. กลุ่มใดตีเข้า เป้าหมายตามจำนวน ลูกและเวลาที่กำหนด เยอะกว่าชนะ</p>	<p>-ประเมินผล จากคะแนน การแข่งขัน</p>	<p>ข้อสัต์ย์ต่อ ตนเอง</p>
------------------------------------	--	---	--	---	-------------------------------

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม การเรียนการสอน	การประเมิน	วินัยใน ตนเอง
วันที่ 6 ของกิจกรรม					
9.00 น. - 10.00 น.	- วอร์ม ร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อ และลดอาการ บาดเจ็บจาก การฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากาย บริหารตามผู้สอน	-สังเกตจาก การปฏิบัติ กิจกรรม	ตรงต่อเวลา และเสมอ ต้นเสมอ ปลาย
10.00 น. - 11.00 น.	- ตีระยยะ 80 หลา ด้วยเหล็ก 9 ครั้งวง	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรมทราบ ถึงขั้นตอนและ วิธีการที่ ถูกต้อง - สามารถตี ครึ่งวงได้	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม นั่งเป็นครึ่งวงกลม 3. ผู้สอนอธิบาย ขั้นตอนและวิธีการ ปฏิบัติ	- สังเกตจาก การตีระยยะ 80 หลา	-
11.00 น. - 12.00 น.	สัญญา แห่งการ เรียนรู้ 4) ขั้นตอน ทำ กิจกรรม	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์ที่ วางแผนไว้	4. ปฏิบัติตามขั้นตอน ของสัญญาแห่งการ เรียนรู้	- สัญญา แห่งการ เรียนรู้	วางแผนใน การทำงาน
12.00 น. - 13.00 น.	พักกลางวัน				
13.00 น. - 14.00 น.	- ตีระยยะ 80 หลา ด้วยเหล็ก 9 ครั้งวง (ต่อ)	- ทบทวน ความรู้และ ฝึกซ้อมเป็น กลุ่ม	5. แบ่ง 3 กลุ่มๆละ 10 คน และฝึกซ้อม แลกเปลี่ยนความรู้ใน กลุ่ม	- สังเกตจาก การตีระยยะ 80 หลา	รู้จักประเมิน ตน

14.00 น. - 15.00 น.	- ตีระยะ 80 หลา ด้วยเหล็ก 9 ครั้งวง (ต่อ)	- เพื่อการ ทำงานเป็น กลุ่ม	6. ใช้กลุ่มเดิมในการ แข่งขันตีให้ตรง เป้าหมาย 80 หลา ตามทีผู้สอนกำหนด กลุ่มไหนตีเข้าเป้าหมาย จำนวนเวลาและลูก กอล์ฟเยอะสุดชนะ	-ประเมินผล จากคะแนน การแข่งขัน	ปฏิบัติตาม กฎและ ซื่อสัตย์ต่อ ตนเอง
---------------------------	---	----------------------------------	--	--------------------------------------	--

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม การเรียนการสอน	การประเมิน	วินัยใน ตนเอง
วันที่ 7 ของกิจกรรม					
9.00 น. - 10.00 น.	- วอร์ม ร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อ และลดอาการ บาดเจ็บจาก การฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากาย บริหารตามผู้สอน	-สังเกตจาก การปฏิบัติ กิจกรรม	ตรงต่อเวลา และเสมอ ต้นเสมอ ปลาย
10.00 น. - 11.00 น.	- ตีระยะ 100 หลา ด้วยเหล็ก 8 ครั้งวง	- ให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมทราบ ถึงขั้นตอนและ วิธีปฏิบัติที่ ถูกต้อง	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม นั่งครึ่งวงกลม 3. ผู้สอนอธิบายถึงวิธี การและขั้นตอนในการ ปฏิบัติ	- สังเกตจาก การตีระยะ 100 หลา	วางแผนใน การทำงาน
11.00 น. - 12.00 น.	สัญญาแห่ง การเรียนรู้ 4) ขั้นตอน ทำกิจกรรม	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์ที่ วางแผนไว้	4. ปฏิบัติตามขั้นตอน ของสัญญาแห่งการ เรียนรู้	- สัญญา แห่งการ เรียนรู้	-
12.00 น. - 13.00 น.	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY พักกลางวัน				
13.00 น. - 14.00 น.	- ตีระยะ 100 หลา ด้วยเหล็ก 8 ครั้งวง (ต่อ)	- ทบทวนวิธี ปฏิบัติ	5. ผู้สอนทบทวนวิธี ปฏิบัติโดยให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมนั่งครึ่งวงกลม 6. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ฝึกซ้อมตีระยะ 100 หลาด้วยเหล็ก 8 ครั้ง วงกลม	- สังเกตจาก การตีระยะ 100 หลา	รู้จักประเมิน ตน

14.00 น. - 15.00 น.	- แข่งขัน ระยะ 100 หลา ด้วย เหล็ก 8 ครึ่งวง	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรมรู้ วิธีการแข่งขัน เบื้องต้น	7. ผู้สอนให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมแข่งขันเป็น รายบุคคล ผู้เข้าร่วม กิจกรรมที่สามารถตีเข้า เป้าหมาย ในจำนวนลูก และเวลาที่จำกัดสูงสุด จะเป็นผู้ชนะ	-ประเมินผล จากคะแนน การแข่งขัน	ปฏิบัติตาม กฎและ ข้อส้ตยใน ตนเอง
---------------------------	---	--	---	--------------------------------------	---

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม การเรียนการสอน	การประเมิน	วินัยใน ตนเอง
วันที่ 8 ของกิจกรรม					
9.00 น. - 10.00 น.	- วอร์ม ร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อ และลดอาการ บาดเจ็บจาก การฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากาย บริหารตามผู้สอน โดย ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมใน แต่ละกลุ่มช่วยกันดู ท่าที่ถูกต้องตามผู้สอน	-สังเกตจาก การปฏิบัติ กิจกรรม	ตรงต่อเวลา และเสมอ ต้นเสมอ ปลาย
10.00 น. - 11.00 น.	- ตีระยะ 120 หลา ด้วยเหล็ก 7 ครึ่งวง	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรมรู้ เทคนิคและ ขั้นตอนในการ ปฏิบัติ	2. แบ่ง 2 กลุ่มๆละ 15 คน 3. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม นั่งเป็นครึ่งวงกลม ผู้สอนอธิบายเทคนิค ขั้นตอนและวิธีการใน การปฏิบัติ 4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ฝึกซ้อมตามแนวทาง ผู้สอน	- สังเกตจาก การตีระยะ 120 หลา	วางแผนใน การทำงาน
11.00 น. - 12.00 น.	สัญญา แห่งการ เรียนรู้ 4) ขั้นตอน ทำ กิจกรรม	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์ที่ วางแผนไว้	5. ทำกิจกรรมตาม สัญญาแห่งการเรียนรู้	- สัญญา แห่งการ เรียนรู้	-
12.00 น. - 13.00 น.	พักกลางวัน				

13.00 น. - 14.00 น.	- ตีระยะ 120 หลา ด้วยเหล็ก 7 ครั้งวง (ต่อ)	- ทบทวนวิธี ปฏิบัติ	6. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ฝึกซ้อมและผู้สอนให้ คำแนะนำวิธีปฏิบัติ	- สังเกตจาก การตีระยะ 120 หลา	รู้จักประเมิน ตน
14.00 น. - 15.00 น.	- แข่งขัน ระยะ 120 หลา ด้วย เหล็ก 7 ครั้งวง	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ทำงานเป็น กลุ่ม	7. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม แข่งขัน 3 กลุ่มๆละ10 คน 8. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ตีไปตามเป้าหมายที่ ผู้สอนกำหนดในเวลา ที่กำหนด กลุ่มใดคะแนน สูงสุดชนะ	- ประเมินผล จากคะแนน การแข่งขัน	ปฏิบัติตาม กฎและ ข้อสัตย์ใน ตนเอง

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม การเรียนการสอน	การประเมิน	วินัยใน ตนเอง
วันที่ 9 ของกิจกรรม					
9.00 น. - 10.00 น.	- วอร์ม ร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อ และลดอาการ บาดเจ็บจาก การฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มๆละ 10 คน และทำท่ากาย บริหารตามผู้สอน	-สังเกตจาก การปฏิบัติ กิจกรรม	ตรวจต่อเวลา และเสมอ ต้นเสมอ ปลาย
10.00 น. - 11.00 น.	- ตีระยยะ 150 หลา ด้วยเหล็ก 6 ครึ่งวง	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรมทราบ ถึงขั้นตอนและ วิธีปฏิบัติที่ ถูกต้อง	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม นั่งเป็นครึ่งวงกลม 3. ผู้สอนอธิบายวิธีการ และขั้นตอนในการ ปฏิบัติ	- สังเกตจาก การตีระยยะ 150 หลา	-
11.00 น. - 12.00 น.	สัญญา แห่งการ เรียนรู้ 4) ขั้นตอน ทำ กิจกรรม	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์ที่ วางแผนไว้	4. ทำกิจกรรมตาม สัญญาแห่งการเรียนรู้	- สัญญา แห่งการ เรียนรู้	ปฏิบัติตาม กฎ
12.00 น. - 13.00 น.	พักกลางวัน				
13.00 น. - 15.00 น.	- ตีระยยะ 150 หลา ด้วยเหล็ก 6 ครึ่งวง (ต่อ)	- ทบทวนวิธี ปฏิบัติ - แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ - เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม	5. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม นั่งเป็นครึ่งวงกลม 6. ผู้สอนทบทวน ขั้นตอนวิธีการในการ ปฏิบัติ	- สังเกตจาก การตีระยยะ 120 หลา	วางแผนใน การทำงาน และรู้จัก ประเมินตน

		ทดลองวิธีปฏิบัติจากการแลกเปลี่ยนความรู้	7. ผู้สอนและผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ 8. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทดลองวิธีปฏิบัติจากการแลกเปลี่ยนความรู้		
--	--	---	---	--	--

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม การเรียนการสอน	การประเมิน	วินัยใน ตนเอง
วันที่ 10 ของกิจกรรม					
9.00 น. - 10.00 น.	- วอร์ม ร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อ และลดอาการ บาดเจ็บจาก การฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มๆละ 10 คน และทำท่ากาย บริหารตามผู้สอน	-สังเกตจาก การปฏิบัติ กิจกรรม	ตรงต่อเวลา และเสมอ ต้นเสมอ ปลาย
10.00 น. - 11.00 น.	- ตีหัวไม้ 3	- เพื่อให้มี ผู้เข้าร่วม กิจกรรมรู้ ขั้นตอนและ วิธีการปฏิบัติที่ ถูกต้อง	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม นั่งครึ่งวงกลม 3. ผู้สอนอธิบาย ขั้นตอนและวิธีการ ปฏิบัติ 4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ฝึกซ้อม โดยมีผู้สอน คอยแนะนำ	- สังเกตจาก การตีหัวไม้ 3	-
11.00 น. - 12.00 น.	สัญญา แห่งการ เรียนรู้ 4) ขั้นตอน ทำ กิจกรรม	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์ที่ วางแผนไว้	5. ทำกิจกรรมตาม สัญญาแห่งการเรียนรู้	- สัญญา แห่งการ เรียนรู้	-
12.00 น. - 13.00 น.	พักกลางวัน				
13.00 น. - 15.00 น.	- ตีหัวไม้ 3 (ต่อ)	- ให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ทบทวน ขั้นตอนและวิธี ปฏิบัติ	6. ผู้สอนทบทวนวิธีการ ปฏิบัติให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรม 7. ผู้สอนและผู้เข้าร่วม กิจกรรมแลกเปลี่ยน	- สังเกตจาก การตีหัวไม้ 3	ปฏิบัติตาม กฎ รู้จัก ประเมินตน และซื่อสัตย์ ต่อตนเอง

		- ให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรม สามารถ ควบคุมทิศทาง ในการดี	ความรู้และ ประสบการณ์ 8. ติดตามเป้าหมายที่ ผู้สอนกำหนด		
--	--	--	---	--	--

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม การเรียนการสอน	การประเมิน	วินัยใน ตนเอง
วันที่ 11 ของกิจกรรม					
9.00 น. - 10.00 น.	- วอร์ม ร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อ และลดอาการ บาดเจ็บจาก การฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มๆละ 10 คน และทำท่ากาย บริหารตามผู้สอน	-สังเกตจาก การปฏิบัติ กิจกรรม	ตรงต่อเวลา และเสมอ ต้นเสมอ ปลาย
10.00 น. - 11.00 น.	- ตีหัวไม้ 1	- เพื่อให้มี ผู้เข้าร่วม กิจกรรมรู้ ขั้นตอนและ วิธีการปฏิบัติที่ ถูกต้อง	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม นั่งครึ่งวงกลม 3. ผู้สอนอธิบาย ขั้นตอนและวิธีการ ปฏิบัติ 4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ฝึกซ้อม โดยมีผู้สอน คอยแนะนำ	- สังเกตจาก การตีหัวไม้ 1	-
11.00 น. - 12.00 น.	สัญญา แห่งการ เรียนรู้ 4) ขั้นตอน ทำ กิจกรรม	- ให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ทบทวน ขั้นตอนและวิธี ในการปฏิบัติ	5. ทำกิจกรรมตาม สัญญาแห่งการเรียนรู้	- สัญญา แห่งการ เรียนรู้	-
12.00 น. - 13.00 น.	พักกลางวัน				
13.00 น. - 14.00 น.	- แข่งขันตี หัวไม้ 1	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม ทบทวน ขั้นตอนและวิธี ในการปฏิบัติ	6. ผู้สอนทบทวนวิธีการ ปฏิบัติให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรม 7. ผู้สอนและผู้เข้าร่วม กิจกรรมแลกเปลี่ยน	- สังเกตจาก การตีหัวไม้ 1	รู้จักประเมิน ตน

			ความรู้และ ประสบการณ์		
14.00 น. - 15.00 น.	- แข่งขันตี หัวไม้ 1	- เพื่อให้ ผู้เข้าร่วม กิจกรรม ควบคุมทิศทาง และระยะทาง ในการตีหัวไม้ 1	8. ผู้สอนจัดการแข่งขัน การตีหัวไม้ 1 ใน ทิศทางที่ผู้สอนกำหนด ผู้เข้าร่วมกิจกรรมใดที่ดี ไกลที่สุดและสามารถ เข้าเป้าหมายตามที่ ผู้สอนกำหนดคือผู้ชนะ	- สังเกตจาก การตีหัวไม้ 1	วางแผนใน การทำงาน ปฏิบัติตาม กฎและ ซื่อสัตย์ต่อ ตนเอง

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรม การเรียนการสอน	การประเมิน	วินัยใน ตนเอง
วันที่ 12 ของกิจกรรม					
9.00 น. - 10.00 น.	- วอร์ม ร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อ และลดอาการ บาดเจ็บจาก การฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มๆละ 10 คน และทำท่ากาย บริหารตามผู้สอน	-สังเกตจาก การปฏิบัติ กิจกรรม	ตรงต่อเวลา และเสมอ ต้นเสมอ ปลาย
10.00 น. - 12.00 น.		- สรุปเนื้อหา ความรู้ทั้งหมด ของกิจกรรม - แบบทดสอบ วัดระดับความ มีวินัยใน ตนเองและ พื้นฐานกีฬา กอล์ฟ - สอบถาม ปัญหา ข้อเสนอแนะ	2. ผู้วิจัยเข้าร่วมการ สรุปกิจกรรมที่เกิดขึ้น อีกครั้ง 3. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมสอบถามและ แสดงความคิดเห็นได้ อย่างอิสระ 4. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมทำ แบบทดสอบวัดระดับ ความมีวินัยในตนเอง และพื้นฐานกีฬากอล์ฟ	- แบบวัด ระดับความ มีวินัยใน ตนเอง - แบบวัด ความรู้ พื้นฐานกีฬา กอล์ฟ - แบบสอบ ถามความ พึงพอใจ	รู้จักประเมิน ตน

2.1.3 การตรวจสอบคุณภาพและการทดลองเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านการใช้ภาษา ความเหมาะสมของคำถาม และความครบถ้วนของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษานอกระบบจำนวน 2 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษานอกระบบ 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยจำนวน 2 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.5 ทุกข้อ และได้ปรับแก้ในบางข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

การทดสอบเครื่องมือ โดยการนำไปทดสอบกับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ประกอบด้วย เยาวชนที่มีพื้นฐานในการเล่นกอล์ฟที่อยู่ในระดับ ประถมต้น-มัธยมปลาย โดยวัดค่าความเที่ยงด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟาและครอนนาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเที่ยงรวมเข้าใกล้ 1

2.1.4 การเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมเก็บกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยขอความอนุเคราะห์ สนามไตรฟอล์ฟนอร์ทปาร์ค เพื่อขอใช้พื้นที่ในการเก็บกลุ่มตัวอย่างในชั้นที่ 1 จำนวน 30 คน รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการใช้พื้นที่ในสนามไตรฟอล์ฟนอร์ทปาร์คเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมและกลุ่มทดลองเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจริงจากโรงเรียนสอนกอล์ฟเซาธ์วีร์ตัน สาขานอร์ทปาร์ค จำนวน 30 คน

2.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์และสรุปข้อมูล โดยนำแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชนที่มีพื้นฐานในการเล่นกีฬาอล์ฟ แบ่งออกเป็นเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ระหว่าง ประถมศึกษาตอนต้น ถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 30 คน (ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 15 คน

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบวัดระดับ ของกลุ่มทดลอง มาหาค่าเฉลี่ย โดยคิดค่าเฉลี่ยจากแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมและแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองหลังจากเข้าร่วมกิจกรรม
2. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทำแบบวัดระดับ ของกลุ่มควบคุม มาหาค่าเฉลี่ย โดยคิดค่าเฉลี่ยจากแบบวัดระดับที่ทำในวันที่ 1 ของการทดลอง และแบบวัดระดับที่ทำในวันที่ 12 ของการทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน” เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research Design) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยมุ่งศึกษาระดับการมีวินัยในตนเองของเยาวชน และศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเอง โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองสำหรับเยาวชน

ระยะที่ 2 การเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองสำหรับเยาวชน

เป็นการศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองสำหรับเยาวชน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านตรงต่อเวลา
2. ด้านการวางแผนการทำงาน
3. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
4. ด้านการรู้จักประเมินตน
5. ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย
6. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและความเรียงประกอบการนำเสนอ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการในการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาระดับการมีวินัยในตนเอง จำนวน 60 คน

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	38	63.33
หญิง	22	36.67
ระดับการศึกษา		
ป. 1 – 3	15	25.00
ป. 4 – 6	18	30.00
ม. 1 – 3	19	31.67
ม. 4 – 6	8	13.33
ประสบการณ์		
1 – 3 ปี	45	75.00
4 – 6 ปี	15	25.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชากรที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33 สำหรับผู้หญิงมีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 ในด้านระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นม.1 – 3 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 31.67 รองลงมาคือ ป. 4 – 6 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 30 ป. 1 – 3 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 25 และระดับ ม. 4 – 6 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 ตามลำดับ ส่วนในด้านประสบการณ์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์อยู่ในช่วงระหว่าง 1 – 3 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 75 และระหว่าง 4 – 6 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 25

ตอนที่ 2 ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน

ตารางที่ 3 ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน รวมทั้ง 6 ด้าน (N=60)

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ			
1. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้	2.97	1.19	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎของการแข่งขันได้	2.67	0.97	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้นได้	2.85	0.99	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎกติกากลุ่มได้	3.17	1.01	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎการแต่งกายได้	2.90	0.95	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้	2.63	0.96	ปานกลาง
ด้านการรู้จักประเมินตน			
1. ข้าพเจ้าสามารถประเมินความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟ	2.68	0.87	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้าสามารถประเมินข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันได้	2.65	0.84	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้าสามารถประเมินผลจากการแข่งขันได้	2.72	1.09	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้าสามารถประเมินได้ว่าการบริโภคใดที่มีผลดีและไม่ดีต่อร่างกาย	2.93	0.88	ปานกลาง
รวม	2.75	0.11	ปานกลาง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ			
1. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้	2.97	1.19	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎของการแข่งขันได้	2.67	0.97	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้นได้	2.85	0.99	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎกติกากลุ่มได้	3.17	1.01	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎการแต่งกายได้	2.90	0.95	ปานกลาง
6. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้	2.63	0.96	ปานกลาง
ด้านการรู้จักประเมินตน			
1. ข้าพเจ้าสามารถประเมินความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟ	2.68	0.87	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้าสามารถประเมินข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันได้	2.65	0.84	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้าสามารถประเมินผลจากการแข่งขันได้	2.72	1.09	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้าสามารถประเมินได้ว่าการบริโภคใดที่มีผลดีและไม่ดีต่อร่างกาย	2.93	0.88	ปานกลาง
รวม	2.75	0.11	ปานกลาง

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อความคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย			
1. ข้าพเจ้าสามารถรักษามารยาทและกาลเทศะต่อตนเองและผู้อื่นในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน	2.60	1.05	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ามีความพยายามในการฝึกซ้อมและการแข่งขันอย่างไม่ย่อท้อ	2.58	0.87	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ายึดถือกฎกติกาไว้เป็นหลักอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ได้แย้ง	2.83	0.79	ปานกลาง
4. ข้าพเจ้าสามารถไปถึงสนามฝึกซ้อมหรือการแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดเสมอ	2.88	0.87	ปานกลาง
รวม	2.72	0.11	ปานกลาง
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต			
1. ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการฝึกซ้อม	2.75	0.97	ปานกลาง
2. ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์ต่อเกมการแข่งขัน	2.82	0.93	ปานกลาง
3. ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่นักกีฬา	3.85	0.99	มาก
4. ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์ต่อผู้เข้าร่วมการแข่งขัน	3.80	1.07	มาก
รวม	3.31	0.06	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่าเยาวชนมีระดับความมีวินัยในตนเอง ด้านความตรงต่อเวลาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 0.10) โดยคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงลำดับดังนี้ การฝึกซ้อมได้ตามแผนที่วางไว้ในเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 1.03) การเริ่มและเลิกฝึกซ้อมได้ตรงตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 2.92$, S.D. = 1.15) การเดินทางเพื่อมาฝึกซ้อมหรือแข่งขันตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.91) และการไปถึงสถานที่ฝึกซ้อมหรือแข่งขันก่อนเวลาตามที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 0.98)

ด้านการวางแผนการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 0.13) โดยคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงลำดับดังนี้ การวางแผนการแข่งขันก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.89) การมีส่วนร่วมในการวางกติกาในการฝึกซ้อม ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.89) การวางแผนการซ้อมก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.88) การจัดสรรเวลาส่วนตัวและเวลาสำหรับเล่นกอล์ฟได้ ($\bar{X} = 2.92$, S.D. = 1.15) และการวางแผนการเล่นก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.85)

ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.09) โดยคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงลำดับดังนี้ สามารถปฏิบัติตามกฎกติกากลุ่มได้ ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 1.01) สามารถปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้ ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 1.19) สามารถปฏิบัติตามกฎการแต่งกายได้ ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 0.95) สามารถปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้นได้ ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = 0.99) สามารถปฏิบัติตามกฎของการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.97) และสามารถปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้ ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.96)

ด้านการรู้จักประเมินตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.11) โดยคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงลำดับดังนี้ สามารถประเมินได้ว่าการบริโภคใดที่มีผลดีและไม่ดีต่อร่างกาย ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.88) สามารถประเมินผลจากการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 1.09) สามารถประเมินความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟ ($\bar{X} = 2.68$, S.D. = 0.87) และสามารถประเมินข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 2.65$, S.D. = 0.84)

ด้านความเสมอต้นเสมอปลายอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.11) โดยคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงลำดับดังนี้ สามารถไปถึงสนามฝึกซ้อมหรือการแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดเสมอ ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.87) ยึดถือกฎกติกาไว้เป็นหลักอย่างสม่ำเสมอโดยไม่โต้แย้ง ($\bar{X} = 2.83$, S.D. = 0.79) สามารถรักษามารยาทและ

กาลเทศะต่อตนเองและผู้อื่นในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = 1.05) และมีความพยายามในการฝึกซ้อมและการแข่งขันอย่างไม่ย่อท้อ ($\bar{X} = 2.58$, S.D. = 0.87)

ด้านความซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.06) โดยคะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ คือมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่นักศึกษา ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.99) มีความซื่อสัตย์ต่อผู้เข้าร่วมการแข่งขัน ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 1.07) ปานกลาง นอกจากนี้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ คือ มีความซื่อสัตย์ต่อเกมการแข่งขัน ($\bar{X} = 2.82$, S.D. = 0.93) และมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการฝึกซ้อม ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.97)

ตารางที่ 4 สรุประดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชนรวม 6 ด้าน (N=60)

ข้อคำถาม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านตรงต่อเวลา	2.90	0.10	ปานกลาง
2. ด้านการวางแผนการทำงาน	2.94	0.13	ปานกลาง
3. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	2.87	0.09	ปานกลาง
4. ด้านการรู้จักประเมินตน	2.75	0.11	ปานกลาง
5. ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย	2.72	0.11	ปานกลาง
6. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	3.31	0.06	ปานกลาง
รวม	2.92	0.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 แสดงระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชนรวมทั้ง 6 ด้าน พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับการมีวินัยแต่ละด้านได้ดังนี้ โดยมีคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.06) ด้านการวางแผนการทำงาน ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 0.13) ด้านตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 0.10) ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.09) ด้านการรู้จักประเมินตน ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.11) และด้านความเสมอต้นเสมอปลาย ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 0.11)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการในการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

- ต้องรู้หน้าที่ของตนเอง
- มีความรับผิดชอบในด้านการเรียน
- ตรงต่อเวลา เช่น มาฝึกซ้อมให้ทันเวลา ไปโรงเรียนให้ทันเวลา
-

ระยะที่ 2 การเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

การวิจัยในขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ก่อนการจัดกิจกรรม และหลังการจัดกิจกรรม ซึ่งแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านตรงต่อเวลา
2. ด้านการวางแผนการทำงาน
3. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
4. ด้านการรู้จักประเมินตน
5. ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย
6. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและความเรียงประกอบการนำเสนอ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั้งหมด 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง รวมทั้ง 6 ด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการในการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง (N=30)

ข้อมูลพื้นฐาน		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	24	76.66
	หญิง	7	23.34
ระดับการศึกษา	ป. 1 - 3	8	26.67
	ป. 4 - 6	9	30.00
	ม. 1 - 3	8	26.67
	ม. 4 - 6	5	16.66
ประสบการณ์	1 - 3 ปี	22	73.33
	4 - 6 ปี	8	26.67

จากตารางที่ 5 พบว่า เยาวชนในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 76.66 เพศหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.34 ด้านระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ระดับชั้นป. 4 - 6 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาคือ ม. 1 - 3 และระดับ ป. 1 - 3 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67 และ ม. 4 - 6 จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 ตามลำดับ สำหรับด้านประสบการณ์ ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเล่นกอล์ฟอยู่ในช่วงระหว่าง 1 - 3 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.33 และระหว่าง 4 - 6 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67

ตอนที่ 2 ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มควบคุม

ตารางที่ 6 แสดงระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม รวมทั้ง 6 ด้าน (N=30)

ข้อคำถาม	กลุ่มควบคุม (N=15)						กลุ่มทดลอง (N=15)					
	ก่อนการจัดกิจกรรม			หลังการทดลอง			ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านตรงต่อเวลา												
1. ข้าพเจ้าเริ่มและเลิกฝึกซ้อมได้ตรงตามเวลาที่กำหนด	2.73	0.46	ปานกลาง	3.03	1.00	ปานกลาง	2.73	0.45	ปานกลาง	4.87	0.35	มากที่สุด
2. ข้าพเจ้าสามารถเดินทางเพื่อมาฝึกซ้อมหรือแข่งขันตามเวลาที่กำหนด	2.93	0.70	ปานกลาง	3.13	0.73	ปานกลาง	2.93	0.69	ปานกลาง	4.80	0.41	มากที่สุด
3. ข้าพเจ้าสามารถฝึกซ้อมได้ตามแผนที่วางไว้ในเวลาที่กำหนด	2.53	0.64	ปานกลาง	3.23	0.82	ปานกลาง	2.53	0.63	ปานกลาง	4.93	0.26	มากที่สุด
4. ข้าพเจ้าสามารถไปถึงสถานที่ฝึกซ้อมหรือสถานที่แข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดไว้	2.80	0.56	ปานกลาง	2.97	0.85	ปานกลาง	2.80	0.55	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	2.75	0.10	ปานกลาง	3.09	0.11	ปานกลาง	2.75	0.10	ปานกลาง	3.09	0.11	มากที่สุด

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่มควบคุม (N=15)						กลุ่มทดลอง (N=15)					
	ก่อนการจัดกิจกรรม			หลังการทดลอง			ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการวางแผนการทำงาน												
1. ข้าพเจ้ามีการวางแผนการซ้อมก่อนล่วงหน้า	2.56	0.91	ปานกลาง	2.97	0.89	ปานกลาง	2.40	0.89	ปานกลาง	4.33	0.62	มากที่สุด
2. ข้าพเจ้ามีการวางแผนการเล่นก่อนล่วงหน้า	2.53	0.83	ปานกลาง	3.23	0.86	ปานกลาง	2.53	0.82	ปานกลาง	4.13	0.52	มาก
3. ข้าพเจ้ามีการวางแผนการแข่งขันก่อนล่วงหน้า	2.53	0.99	ปานกลาง	2.87	1.01	ปานกลาง	2.53	0.97	ปานกลาง	4.33	0.72	มากที่สุด
4. ข้าพเจ้าสามารถจัดสรรเวลาส่วนตัวและเวลาสำหรับเล่นกอล์ฟได้	2.80	0.68	ปานกลาง	2.90	1.03	ปานกลาง	2.80	0.66	ปานกลาง	4.87	0.35	มากที่สุด
5. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการวางแผนกติกาก่อนการแข่งขัน	2.50	0.63	ปานกลาง	3.23	0.86	ปานกลาง	2.40	0.62	ปานกลาง	4.27	0.59	มากที่สุด
รวม	2.58	0.15	ปานกลาง	3.04	0.08	ปานกลาง	2.53	0.15	ปานกลาง	4.38	0.29	มากที่สุด

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่มควบคุม						กลุ่มทดลอง (N=15)					
	(N=15)											
	ก่อนการจัดกิจกรรม			หลังการทดลอง			ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ												
1. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้	3.00	0.93	ปานกลาง	3.20	0.89	ปานกลาง	3.00	0.91	ปานกลาง	4.60	0.51	มากที่สุด
2. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎของการแข่งขันได้	2.87	0.74	ปานกลาง	2.93	0.98	ปานกลาง	2.87	0.73	ปานกลาง	4.80	0.41	มากที่สุด
3. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้นได้	2.43	0.72	ปานกลาง	3.20	0.85	ปานกลาง	2.33	0.71	ปานกลาง	4.00	0.66	มากที่สุด
4. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎกติกากลุ่มได้	2.60	0.51	ปานกลาง	3.07	0.94	ปานกลาง	2.60	0.50	ปานกลาง	4.47	0.74	มากที่สุด
5. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎการแต่งกายได้	2.80	0.41	ปานกลาง	3.07	0.94	ปานกลาง	2.80	0.41	ปานกลาง	4.53	0.64	มากที่สุด
6. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้	2.91	0.56	ปานกลาง	3.00	0.95	ปานกลาง	2.20	0.55	ปานกลาง	4.33	0.49	มากที่สุด
รวม	2.77	0.19	ปานกลาง	3.08	0.05	ปานกลาง	2.63	0.18	ปานกลาง	4.45	0.31	มากที่สุด

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่มควบคุม (N=15)						กลุ่มทดลอง (N=15)					
	ก่อนการจัดกิจกรรม			หลังการทดลอง			ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการรู้จักประเมินตนเอง												
1. ข้าพเจ้าสามารถประเมินความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟ	3.27	0.78	ปานกลาง	3.38	0.81	ปานกลาง	2.60	0.72	ปานกลาง	3.93	0.60	มาก
2. ข้าพเจ้าสามารถประเมินข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันได้	3.03	0.96	ปานกลาง	3.14	1.17	ปานกลาง	2.27	0.69	ปานกลาง	4.13	0.52	มาก
3. ข้าพเจ้าสามารถประเมินผลจากการแข่งขันได้	3.23	0.94	ปานกลาง	3.31	0.98	ปานกลาง	2.53	0.63	ปานกลาง	4.33	0.49	มากที่สุด
4. ข้าพเจ้าสามารถประเมินได้ว่าการบริโภคที่มีผลดีและไม่ดีต่อร่างกาย	3.07	1.08	ปานกลาง	3.25	1.15	ปานกลาง	2.73	1.08	ปานกลาง	4.20	0.56	มาก
รวม	3.15	0.12	ปานกลาง	3.27	0.16	ปานกลาง	2.53	0.20	ปานกลาง	4.15	0.31	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความคำถาม	กลุ่มควบคุม (N=15)						กลุ่มทดลอง (N=15)					
	ก่อนการจัดกิจกรรม			หลังการทดลอง			ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย												
1. ข้าพเจ้าสามารถรักษามารยาทและกาลเทศะต่อตนเองและผู้อื่นในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน	3.07	0.78	ปานกลาง	3.07	0.78	ปานกลาง	2.80	0.66	ปานกลาง	4.27	0.96	มากที่สุด
2. ข้าพเจ้ามีความพยายามในการฝึกซ้อมและการแข่งขันอย่างไม่มีย่อท้อ	3.03	0.96	ปานกลาง	3.00	0.79	ปานกลาง	2.87	0.63	ปานกลาง	4.67	0.62	มากที่สุด
3. ข้าพเจ้ายึดถือกฎกติกาไว้เป็นหลักอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ได้แย้ง	3.23	0.94	ปานกลาง	3.33	0.71	ปานกลาง	3.13	0.63	ปานกลาง	4.47	0.74	มากที่สุด
4. ข้าพเจ้าสามารถไปถึงสนามฝึกซ้อมหรือการแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดเสมอ	3.07	1.08	ปานกลาง	2.77	1.04	ปานกลาง	2.93	0.45	ปานกลาง	4.47	0.64	มากที่สุด
รวม	3.15	0.12	ปานกลาง	3.04	0.14	ปานกลาง	2.93	0.10	ปานกลาง	4.47	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อความ	กลุ่มควบคุม (N=15)						กลุ่มทดลอง (N=15)					
	ก่อนการจัดกิจกรรม			หลังการทดลอง			ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต												
1. ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการฝึกซ้อม	2.67	0.82	ปานกลาง	2.87	0.82	ปานกลาง	2.67	0.80	ปานกลาง	4.87	0.35	มากที่สุด
2. ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์ต่อเกมการแข่งขัน	2.67	0.62	ปานกลาง	3.07	0.83	ปานกลาง	2.67	0.61	ปานกลาง	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่นักกีฬา	2.53	0.64	ปานกลาง	2.80	0.96	ปานกลาง	2.53	0.63	ปานกลาง	4.87	0.35	มากที่สุด
4. ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์ต่อผู้เข้าร่วมการแข่งขัน	2.80	0.68	ปานกลาง	2.90	1.03	ปานกลาง	2.80	0.66	ปานกลาง	4.87	0.35	มากที่สุด
รวม	2.67	0.09	ปานกลาง	2.91	0.10	ปานกลาง	2.67	0.05	ปานกลาง	4.90	0.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 แสดงระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านตรงต่อเวลา ของกลุ่มควบคุม ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ สามารถเดินทางมาเพื่อฝึกซ้อมหรือแข่งขันตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.70) สามารถไปถึงสถานที่ฝึกซ้อมหรือแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดไว้ ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.56) เริ่มและเลิกฝึกซ้อมได้ตรงตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.46) สามารถฝึกซ้อมได้ตามแผนที่วางไว้ในเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.64) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ สามารถฝึกซ้อมได้ตามแผนที่วางไว้ในเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.82) สามารถเดินทางมาเพื่อฝึกซ้อมหรือแข่งขันตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.73) เริ่มและเลิกฝึกซ้อมได้ตรงตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 1.00) สามารถไปถึงสถานที่ฝึกซ้อมหรือแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดไว้ ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.85)

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านการวางแผนการทำงาน ของกลุ่มควบคุม ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ สามารถจัดสรรเวลาส่วนตัวและเวลาสำหรับเล่นกอล์ฟได้ ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.68) การวางแผนการซ้อมก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 0.91) การวางแผนการเล่นก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.83) การวางแผนการแข่งขันก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.99) มีส่วนร่วมในการวางกติกาในการฝึกซ้อม ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 0.63) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ มีส่วนร่วมในการวางกติกาในการฝึกซ้อม ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.86) มีการวางแผนเล่นก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.86) มีการวางแผนการซ้อมก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.89) สามารถจัดสรรเวลาส่วนตัวและเวลาสำหรับเล่นกอล์ฟได้ ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 1.03) การวางแผนการแข่งขันก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 1.01)

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของกลุ่มควบคุม ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับดังนี้ สามารถปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้ ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.93) สามารถปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้ ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.56) สามารถปฏิบัติตามกฎของการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.74) สามารถปฏิบัติตามกฎการแต่งกายได้ ($\bar{X} = 2.80$, S.D. =

0.41) สามารถปฏิบัติตามกฎกติกาได้ ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = 0.51) และสามารถปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้นได้ ($\bar{X} = 2.33$, S.D. = 0.72) และหลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ สามารถปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้ ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.89) สามารถปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้นได้ ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.85) สามารถปฏิบัติตามกฎกติกาได้ ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.94) สามารถปฏิบัติตามกฎการแต่งกายได้ ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.94) สามารถปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้ ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.05) และสามารถปฏิบัติตามกฎของการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.98)

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านการรู้จักประเมินตน ของกลุ่มควบคุม ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับดังนี้ สามารถประเมินความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟ ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.78) สามารถประเมินผลจากการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.94) สามารถประเมินได้ว่าการบริโภคใดที่มีผลดีและไม่ดีต่อร่างกาย ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 1.08) สามารถประเมินข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.96) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ สามารถประเมินความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟ ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.81) สามารถประเมินผลจากการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.98) สามารถประเมินข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.98) และสามารถประเมินได้ว่าการบริโภคใดที่มีผลดีและไม่ดีต่อร่างกาย ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.15)

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย ของกลุ่มควบคุม ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับดังนี้ ยึดถือกฎกติกาไว้เป็นหลักอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ได้แย้ง ($\bar{X} = 3.23$, S.D. = 0.94) สามารถรักษามารยาทและกาลเทศะต่อตนเองและผู้อื่นในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.78) สามารถไปถึงสนามฝึกซ้อมหรือการแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดเสมอ ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 1.08) มีความพยายามในการฝึกซ้อมและการแข่งขันอย่างไม่ย่อท้อ ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.96) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับดังนี้ ยึดถือกฎกติกาไว้เป็นหลักอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ได้แย้ง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.71) สามารถรักษามารยาทและกาลเทศะต่อตนเองและผู้อื่นในการ

ฝึกซ้อมและการแข่งขัน ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.78) มีความพยายามในการฝึกซ้อมและการแข่งขันอย่างไม่ย่อท้อ ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.79) และสามารถไปถึงสนามฝึกซ้อมหรือการแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดเสมอ ($\bar{X} = 2.77$, S.D. = 1.04)

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ของกลุ่มควบคุม ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ มีความซื่อสัตย์ต่อผู้เข้าร่วมการแข่งขัน ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.68) มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการฝึกซ้อม ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.82) มีความซื่อสัตย์ต่อเกมการแข่งขัน ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.62) และมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่นักกีฬา ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.64) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ มีความซื่อสัตย์ต่อเกมการแข่งขัน ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.83) มีความซื่อสัตย์ต่อผู้เข้าร่วมการแข่งขัน ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 1.03) มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการฝึกซ้อม ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.82) และมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่นักกีฬา ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.96)

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านตรงต่อเวลา ของกลุ่มทดลอง ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ สามารถเดินทางมาเพื่อฝึกซ้อมหรือแข่งขันตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.69) สามารถไปถึงสถานที่ฝึกซ้อมหรือแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดไว้ ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.55) เริ่มและเลิกฝึกซ้อมได้ตรงตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.45) สามารถฝึกซ้อมได้ตามแผนที่วางไว้ในเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.63) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ สามารถไปถึงสถานที่ฝึกซ้อมหรือแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดไว้ ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) สามารถฝึกซ้อมได้ตามแผนที่วางไว้ในเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.26) เริ่มและเลิกฝึกซ้อมได้ตรงตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) และสามารถเดินทางมาเพื่อฝึกซ้อมหรือแข่งขันตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41)

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านการวางแผนการทำงาน ของกลุ่มทดลอง ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ สามารถจัดสรรเวลาส่วนตัวและเวลาสำหรับเล่นกอล์ฟได้ ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.68) การวางแผนเล่นก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} =$

2.53, S.D. = 0.82) การวางแผนการแข่งขันก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.97) มีการวางแผนการซ้อมก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 0.89) ส่วนร่วมในการวางกติกาในการฝึกซ้อม ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 0.62) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของข้อคำถามส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ โดยเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ สามารถจัดสรรเวลาส่วนตัวและเวลาสำหรับเล่นกอล์ฟได้ ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) มีการวางแผนการซ้อมก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.62) มีการวางแผนการแข่งขันก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.72) มีส่วนร่วมในการวางกติกาในการฝึกซ้อม ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.59) ส่วนข้อคำถามที่อยู่ในระดับมากมีจำนวน 1 ข้อ คือ มีการวางแผนเล่นก่อนล่วงหน้า ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.52)

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของกลุ่มทดลอง ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับดังนี้ สามารถปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้ ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 0.91) สามารถปฏิบัติตามกฎของการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.73) สามารถปฏิบัติตามกฎการแต่งกายได้ ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.41) สามารถปฏิบัติตามกฎกติกาของกลุ่มได้ ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = 0.50) สามารถปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้นได้ ($\bar{X} = 2.33$, S.D. = 0.71) และสามารถปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้ ($\bar{X} = 2.20$, S.D. = 0.55) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับมากที่สุด หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับดังนี้ สามารถปฏิบัติตามกฎของการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) สามารถปฏิบัติตามกฎการแต่งกายได้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.64) สามารถปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.51) สามารถปฏิบัติตามกฎการแต่งกายได้ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.64) สามารถปฏิบัติตามกฎกติกาของกลุ่มได้ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.74) สามารถปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.31) และสามารถปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้นได้ ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.85)

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านการรู้จักประเมินตน ของกลุ่มทดลอง ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ สามารถประเมินได้ว่าการบินโยกโยกที่มีผลดีและไม่ดีต่อร่างกาย ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 1.08) สามารถประเมินความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟ ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = 0.72) สามารถประเมินผลจากการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.63) สามารถประเมินข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 2.27$, S.D. = 0.69) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถามสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจาก

คะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ สามารถประเมินได้ว่าการบริโภคที่มีผลดีและไม่ดีต่อร่างกาย ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.56) สามารถประเมินข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.52) สามารถประเมินความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟ ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.60) ส่วนข้อความที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สามารถประเมินผลจากการแข่งขันได้ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.49)

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย ของกลุ่มทดลอง ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อความอยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาเป็นรายข้อความสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ ยึดถือกฎกติกาไว้เป็นหลักอย่างสม่ำเสมอโดยไม่โต้แย้ง ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.63) สามารถไปถึงสนามฝึกซ้อมหรือการแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดเสมอ ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.45) มีความพยายามในการฝึกซ้อมและการแข่งขันอย่างไม่ย่อท้อ ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.63) และสามารถรักษามารยาทและกาลเทศะต่อตนเองและผู้อื่นในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.66) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อความอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อความสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ มีความพยายามในการฝึกซ้อมและการแข่งขันอย่างไม่ย่อท้อ ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.62) ยึดถือกฎกติกาไว้เป็นหลักอย่างสม่ำเสมอโดยไม่โต้แย้ง ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.74) สามารถไปถึงสนามฝึกซ้อมหรือการแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดเสมอ ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.64) และสามารถรักษามารยาทและกาลเทศะต่อตนเองและผู้อื่นในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.96)

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ของกลุ่มทดลอง ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อความอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อความสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ มีความซื่อสัตย์ต่อผู้เข้าร่วมการแข่งขัน ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.66) มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการฝึกซ้อม ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.80) มีความซื่อสัตย์ต่อเกมการแข่งขัน ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.61) และมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่นักกีฬา ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.63) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อความอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อความสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ มีความซื่อสัตย์ต่อเกมการแข่งขัน ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) มีความซื่อสัตย์ต่อผู้เข้าร่วมการแข่งขัน ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการฝึกซ้อม ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) และมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่นักกีฬา ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35)

ตารางที่ 7 แสดงระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง รวมทั้ง 6 ด้าน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม (N=30)

ข้อคำถาม	กลุ่มควบคุม (N=15)						กลุ่มทดลอง (N=15)					
	ก่อนการจัดกิจกรรม			หลังการทดลอง			ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านตรงต่อเวลา	2.75	0.10	ปานกลาง	3.09	0.11	ปานกลาง	2.75	0.10	ปานกลาง	4.90	0.13	มากที่สุด
2. ด้านการวางแผนการทำงาน	2.53	0.15	ปานกลาง	3.04	0.08	ปานกลาง	2.53	0.15	ปานกลาง	4.38	0.29	มากที่สุด
3. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	2.63	0.19	ปานกลาง	3.08	0.05	ปานกลาง	2.63	0.18	ปานกลาง	4.45	0.31	มากที่สุด
4. ด้านการรู้จักประเมินตนเอง	3.15	0.12	ปานกลาง	3.15	0.12	ปานกลาง	2.53	0.20	ปานกลาง	4.15	0.31	มากที่สุด
5. ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย	2.93	0.10	ปานกลาง	3.04	0.14	ปานกลาง	2.93	0.10	ปานกลาง	4.47	0.58	มากที่สุด
6. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	2.67	0.09	ปานกลาง	2.91	0.10	ปานกลาง	2.67	0.09	ปานกลาง	4.90	0.13	มากที่สุด
รวม	3.04	0.14	ปานกลาง	3.05	0.03	ปานกลาง	2.67	0.05	ปานกลาง	4.45	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ 7 แสดงระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน รวมทั้ง 6 ด้าน ของกลุ่มควบคุม ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการรู้จักประเมินตน ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.12) ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.10) ด้านตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.10) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.09) ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.19) และด้านการวางแผนการทำงาน ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.15) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการรู้จักประเมินตน ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.12) ด้านตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.11) ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.05) ด้านการวางแผนการทำงาน ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.08) ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.14) และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.10)

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน รวมทั้ง 6 ด้าน ของกลุ่มทดลอง ก่อนการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.10) ด้านตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.10) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.09) ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = 0.18) ด้านการรู้จักประเมินตน ($\bar{X} = 3.15$, S.D. = 0.20) และด้านการวางแผนการทำงาน ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.15) หลังการจัดกิจกรรม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับการมีวินัยจากคะแนนเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการตรงต่อเวลา และด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน คือ ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.13) รองลงมา คือ ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.58) ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.31) ด้านการวางแผนการทำงาน ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.29) และด้านการรู้จักประเมินตน ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.31)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบผลของกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

วินัยในตนเอง	กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง				t	Sig.
	ก่อน		หลัง		ก่อน		หลัง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านตรงต่อเวลา	3.00	.25	2.75	.43	3.18	.75	4.90	.13	18.45	.004*
2. ด้านการวางแผนการทำงาน	2.87	.57	2.53	.62	3.21	1.01	4.38	.29	10.41	.019*
3. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ	2.99	.69	2.63	.42	3.17	.89	4.45	.31	13.52	.772
4. ด้านการรู้จักประเมินตนเอง	2.89	.67	2.53	.62	3.42	.77	4.15	.31	9.40	.004*
5. ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย	2.89	.67	2.93	.47	3.25	.75	4.47	.58	7.89	.078
6. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	2.70	.45	2.67	.40	3.11	.78	4.90	.13	20.75	.001*

จากตารางที่ 8 พบว่า การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีวินัยในตนเองของเยาวชนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน พบว่า ความมีวินัยในตนเองของเยาวชนทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

การเปรียบเทียบผลของมีวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน กับเยาวชนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดกิจกรรมตามปกติ ผลปรากฏว่า ด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทั้งหมด 4 ด้านคือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($t = 20.75$, Sig. = .001) ด้านตรงต่อเวลา ($t = 18.45$, Sig. = .004) ด้านการรู้จักประเมินตนเอง ($t = 9.40$, Sig. = .004) และด้านการวางแผนการทำงาน ($t = 10.41$, Sig. = .019) สำหรับด้านที่ไม่พบความแตกต่าง คือ ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการในการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

- ควรจัดค่ายเสริมสร้างวินัยในตนเองสำหรับเยาวชนที่เล่นกีฬาอีสปอร์ต
- ควรมีรางวัลสำหรับผู้ที่มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นในด้านวินัยในตนเอง
- ควรมีสมาคมสะสมแต้มประจำตัว

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีวินัยในตนเองของเยาวชน และเพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามทฤษฎีแอนดราโกจี โดยใช้การเรียนรู้แบบชี้นำตนเองและการทำสัญญาแห่งการเรียนรู้ที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental design) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้คือเยาวชนจำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 คือ แบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน และตารางการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย

1. แบบสอบถามความต้องการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่
  - 1.1 ความตรงต่อเวลา
  - 1.2 การวางแผนในการทำงาน
  - 1.3 การปฏิบัติตามกฎระเบียบ
  - 1.4 การประเมินตน
  - 1.5 ความเสมอต้นเสมอปลาย
  - 1.6 ความซื่อสัตย์สุจริต

2. แบบประเมินพฤติกรรมการมีวินัยในตนเองที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน จำนวน 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน

ตอนที่ 2 แบบประเมินพฤติกรรมที่เกิดขึ้นด้านการมีวินัยในตนเองของเยาวชน

ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ความตรงต่อเวลา
- 2.2 การวางแผนในการทำงาน
- 2.3 การปฏิบัติตามกฎระเบียบ
- 2.4 การประเมินตน
- 2.5 ความเสมอต้นเสมอปลาย
- 2.6 ความซื่อสัตย์สุจริต

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ความต้องการ ความมีวินัยในตนเองที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

การดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 เพื่อวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน

ระยะที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งเพื่อสรุปผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองระดับเยาวชน

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปผลการศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองสำหรับเยาวชนทั้ง 6 ด้าน คือ 1.ด้านตรงต่อเวลา 2.ด้านการวางแผนการทำงาน 3. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ 4. ด้านการรู้จักประเมินตน 5.ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย 6.ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน จำนวน 60 คน พบว่าทุกด้านมีระดับความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปผลระดับความมีวินัยในตนเอง ในแต่ละด้าน ดังนี้

1.ด้านตรงต่อเวลา

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.06) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือสามารถฝึกซ้อมได้ตามแผนที่วางไว้ในเวลาที่กำหนด เริ่มและเลิกฝึกซ้อมได้ตรงตามเวลาที่กำหนด สามารถเดินทางเพื่อมาฝึกซ้อมหรือแข่งขันตามเวลาที่กำหนด และสามารถไปถึงสถานที่ฝึกซ้อมหรือแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดไว้

2.ด้านการวางแผนการทำงาน

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านการวางแผนการทำงาน ($\bar{X} = 2.94$, S.D. = 0.13) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือมีการวางแผนการแข่งขันก่อนล่วงหน้า มีส่วนร่วมในการวางกติกาในการฝึกซ้อม มีการวางแผนการซ้อมก่อนล่วงหน้า สามารถจัดสรรเวลาส่วนตัวและเวลาสำหรับเล่นกอล์ฟได้ มีการวางแผนการเล่นก่อนล่วงหน้า

3.ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ($\bar{X} = 2.87$, S.D. = 0.09) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ สามารถปฏิบัติตามกฎกติกากลุ่มได้ สามารถปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้ สามารถปฏิบัติตามกฎการแต่งกายได้ สามารถปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้นได้ สามารถปฏิบัติตามกฎการแข่งขันได้ และสามารถปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้

4.ด้านการรู้จักประเมินตน

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านการรู้จักประเมินตน ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.11) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ สามารถประเมินได้ว่าการบริโภคใดที่มีผลดีและไม่ดี ต่อร่างกาย สามารถประเมินผลจากการแข่งขันได้ สามารถประเมินความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟ และสามารถประเมินข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันได้

5.ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย ($\bar{X} = 2.75$, S.D. = 0.11) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ สามารถไปถึงสนามฝึกซ้อมหรือการแข่งขันก่อนเวลาที่ตนเองกำหนด ยึดถือกฎกติกาไว้เป็นหลักอย่างสม่ำเสมอโดยไม่โต้แย้ง สามารถรักษามารยาทและกาลเทศะต่อตนเองและผู้อื่นในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน และมีความพยายามในการฝึกซ้อมและการแข่งขันอย่างไม่ย่อท้อ

6.ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.06) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่นักกีฬา มีความซื่อสัตย์ต่อเกมการแข่งขัน มีความซื่อสัตย์ต่อผู้เข้าร่วมการแข่งขันและมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการฝึกซ้อม

ส่วนที่ 2 การเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาของระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาของระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน ผลการวิจัยได้เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ได้ตั้งไว้และสามารถสรุปการเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษาของระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ทั้ง 6 ด้าน คือ 1.ด้านตรงต่อเวลา 2.ด้านการวางแผนการทำงาน 3.ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ 4.ด้านการรู้จักประเมินตนเอง 5.ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย 6.ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยนำเสนอแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านตรงต่อเวลา

จากการเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน กลุ่มควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง และหลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านตรงต่อเวลาของกลุ่มทดลอง เปลี่ยนแปลงไปอยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ค่าเฉลี่ยด้านตรงต่อเวลาของกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

2. ด้านการวางแผนการทำงาน

จากการเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม อยู่ในระดับปานกลาง และหลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน พบว่าค่าเฉลี่ยด้านการวางแผนการทำงานของกลุ่มทดลอง เพิ่มขึ้นโดยอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนค่าเฉลี่ยด้านการวางแผนการทำงานของกลุ่มควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

3. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

จากการเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของทั้งสองกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง และหลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่มทดลอง เพิ่มขึ้น โดยอยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่ค่าเฉลี่ยด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของกลุ่มควบคุม ยังคงอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกับก่อนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

4. ด้านการรู้จักประเมินตน

จากการเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ด้านการรู้จักประเมินตนของทั้งสองกลุ่ม มีระดับความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อการจัดกิจกรรมนอกระบบเสร็จสิ้น จึงวัดระดับความมีวินัยในตนเองกับทั้งสองกลุ่มอีกครั้ง พบว่า กลุ่มทดลองมีระดับความมีวินัยในตนเองด้านการรู้จักประเมินตนสูงขึ้น อยู่ในระดับมาก ในขณะที่กลุ่มควบคุม มีระดับความมีวินัยในตนเองคงที่ คือ อยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย

จากการเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ค่าเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนด้านความเสมอต้นเสมอปลาย ของทั้งสองกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง และหลังการจัด

กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้วัดระดับความมีวินัยในตนเองกับกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมอีกครั้ง พบว่า กลุ่มทดลองมีระดับความมีวินัยในตนเอง ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย เพิ่มมากขึ้นในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มควบคุมมีระดับความมีวินัยในตนเองคงที่ คืออยู่ในระดับปานกลาง

6.ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

จากการเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า ทั้งสองกลุ่ม มีระดับความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง หลังการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ผู้วิจัยทำการวัดระดับความมีวินัยในตนเองกับทั้งสองกลุ่มอีกครั้ง พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยระดับความมีวินัยในตนเองสูงขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ในทางกลับกัน กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยระดับความมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับคงที่ คือปานกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านระดับการมีวินัยในตนเองของเยาวชน

จากผลการวิจัย ในระยะแรกที่ทำการศึกษา ระดับการมีวินัยในตนเองของเยาวชนที่เป็นประชากรของงานวิจัย พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่มีระดับการมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อผู้ทำวิจัยได้ทำการทดลองโดยใช้กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนกับกลุ่มทดลองและวัดระดับการมีวินัยในตนเองอีกครั้งพบว่า เยาวชนมีระดับการมีวินัยเพิ่มขึ้น สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

คุณลักษณะของผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองจะต้องประกอบด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ มีความอดทน ตรงต่อเวลา เคารพในสิทธิของผู้อื่น มีความเคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ รู้จักบทบาทหน้าที่และทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับอย่างดี รวมทั้งเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองและต้องเป็นผู้ที่ยอมรับในการกระทำของตนเอง คุณลักษณะเหล่านี้เกิดจากการได้รับการฝึกฝน ผ่านการอบรมหรือกิจกรรมต่างๆ จนทำให้เกิดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของอัญชิสา สุรีย์แสง (2553) ที่ได้ทำการศึกษาระดับการมีวินัยในตนเองของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง รวมถึงในระยะติดตาม 1 เดือนหลังเข้าร่วม ผลงานวิจัยพบว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาความมีวินัยในตนเอง มีวินัยในตนเองสูง

กว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการฝึกทักษะชีวิต ทั้งในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของอัญชลี สว่างจิตร์ (2546) ที่ได้ทำการศึกษาผลการฝึกทักษะชีวิตที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่ ชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีทดลองกับระยะเวลาของการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่เข้าร่วมการฝึกทักษะชีวิต มีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมการฝึกทักษะชีวิต ทั้งในระยะก่อนการทดลอง หลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยข้างต้นจะพบว่า การสร้างกิจกรรมเข้าไปจัดกระทำกับกลุ่มทดลองทำให้มีวินัยในตนเองเพิ่มขึ้น เช่นเดียวกับงานวิจัยในครั้งนี้ โดยในระยะแรกก่อนการศึกษาผู้วิจัยได้สำรวจระดับการมีวินัยในตนเองของประชากรที่ศึกษา พบว่า มีระดับการมีวินัยในตนเองอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อผู้วิจัยได้ทำการทดลองโดยนำกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนมาใช้กับเยาวชนที่กลุ่มทดลอง ภายหลังจากการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการวัดระดับการมีวินัยในตนเองของเยาวชนอีกครั้ง พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่มีวินัยในตนเองเพิ่มขึ้น ซึ่งผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยข้างต้น อีกทั้งกิจกรรมที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้บูรณาการแนวทางการเรียนรู้แบบนำตนเอง (Self-directed) และการนำสัญญาแห่งการเรียนรู้ (Learning contract) รวมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ยังช่วยส่งเสริมให้เยาวชนเกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพราะการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบและควบคุมตนเองได้ดียิ่งขึ้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ด้านผลของกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

จากผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบผลของการมีวินัยในตนเองของเยาวชนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน กับเยาวชนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกปกติ โดยทำการศึกษาวินัยในตนเอง 6 ด้านคือ 1. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 2. ด้านตรงต่อเวลา 3. ด้านการรู้จักประเมินตน 4. ด้านการวางแผนในการทำงาน 5. ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย และ 6. ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เมื่อทำการเปรียบเทียบแล้วพบด้านที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อยู่ 4 ด้านคือ 1. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 2. ด้านตรงต่อเวลา 3. ด้านการรู้จักประเมินตน และ 4. ด้านการวางแผนในการทำงาน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้มีพื้นฐานตามทฤษฎีของแอนดราโกจีโดยใช้การเรียนรู้โดยชี้นำตนเองและการทำสัญญาแห่งการเรียนรู้ที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน จากแนวคิดพื้นฐานของแอนดราโกจี (Knowles, 1980) ที่ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ 1. สร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง เป็นการแสดงการยอมรับในเอกลักษณ์ของผู้เรียน 2. จัดโครงสร้างทางกายภาพ บรรยากาศที่ไม่เป็นทางการ 3. ผู้สอนอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง 4. ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ที่เป็นจริงได้ ในทางการศึกษา ในการเขียนความต้องการที่อยู่ในรูปวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่เหมาะสม ข้อดีของการวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง คือ ภูมิใจในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ในตนเอง และความผูกพันมุ่งมั่นและการยอมรับในสิ่งที่ตนเองระบุเอง 5. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกวิธีการเรียนรู้ เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบและมั่นใจที่จะกระทำ 6. ผู้เรียนจะดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีผู้สอนเป็นพี่เลี้ยงเพื่อให้เกิดความมั่นใจเมื่อติดขัด หรือต้องการความมั่นใจ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถเรียนรู้กันและกัน 7. ประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นระยะ เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจในการกระทำของตนเองตามกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ถ้าจำเป็นต้องดัดแปลงหรือยืดหยุ่น สำหรับการประเมินในขั้นสุดท้ายถือว่าสำคัญมาก ผู้เรียนจะทราบว่าตนเองถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้แล้วหรือยัง ยังขาดอีกเท่าไร จากการใช้สัญญาแห่งการเรียนรู้ ประกอบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน โดยก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เยาวชนในกลุ่มทดลองได้เขียนสัญญาแห่งการเรียนรู้ จากนั้นได้เข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อสิ้นสุดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน พบว่าเยาวชนในกลุ่มทดลองทุกคนสามารถปฏิบัติตามสัญญาแห่งการเรียนรู้ที่เขียนไว้ได้ โดยสัญญาแห่งการเรียนรู้ส่งผลให้เยาวชนในกลุ่มทดลองสามารถเรียนรู้ผ่านการชี้นำตนเอง เพื่อให้ตนเองบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จากการประเมินตนเองขั้นนี้ มีข้อดีที่กลายเป็นการวิเคราะห์ความต้องการหรือสิ่งที่ขาดด้วยตนเองอีกครั้งถ้ายังไม่ถึงจุดหมายที่ต้องการ ผู้เรียนทราบว่าขาดอีกเท่าไร ผู้เรียนเป็นผู้ระบุความขาดหรือความต้องการเอง ทำให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ต่อไป

จากกิจกรรมทั้ง 7 ขั้นตอนของแอนดราโกจี ผู้วิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมที่มีการสร้างบรรยากาศให้มีความเป็นกันเองในระหว่างการจัดกิจกรรม การจัดโครงสร้างทางกายภาพที่ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน เช่น การจัดกลุ่มนั่งเป็นวงกลมในขณะที่เรียนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ผู้สอนอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน เช่น การตรวจและแนะนำการเขียนสัญญาแห่งการเรียนรู้ เป็นต้น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบ เช่น การแข่งขันระหว่างกลุ่ม เป็นต้น โดยวิธีการเรียนรู้ตามความต้องการส่งผลให้ผู้เรียนมีความใส่ใจ และกระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรม

การศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งส่งผลให้ระดับความมีวินัยในตนเอง ด้านตรงต่อเวลา และด้านความเสมอต้นเสมอปลาย เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้การสร้างบรรยากาศในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้มีความเป็นกันเอง ช่วยลดความเครียด เพิ่มโอกาสในการสื่อสารระหว่างผู้วิจัยและเยาวชนกลุ่มทดลอง ทำให้เยาวชนกลุ่มทดลองมีระดับความมีวินัยในตนเอง ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบสูงขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด

การบูรณาการในกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง เป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมให้เยาวชนเกิดการวางแผนในการทำงาน และประเมินตนเอง อีกทั้งการเรียนรู้โดยชี้นำตนเองและการทำสัญญาแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมให้เกิดความรับผิดชอบในตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวัลย์ คำคง (2553) ได้ทำการวิจัยทักษะการสอนของครูที่จำเป็นสำหรับการสอนโดยใช้สัญญาการเรียนรู้ พบว่านักเรียนที่มีความรับผิดชอบสูง ปฏิบัติภาระงานสม่ำเสมอ จะมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงกว่านักเรียนที่มีความรับผิดชอบต่ำ ปฏิบัติภาระงานไม่สม่ำเสมออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยวิธีการสอนโดยใช้สัญญาการเรียนรู้ เมื่อเยาวชนเกิดความรับผิดชอบในตนเอง รู้จักตนเองว่าจะต้องทำอะไรแล้ว เยาวชนก็สามารถที่จะวางแผนในการทำงาน ที่ตนเองรับผิดชอบได้ อีกทั้งการเรียนรู้แบบนำตนเอง เป็นกระบวนการที่ทำให้เยาวชน มีความคิดริเริ่มในการวินิจฉัย ความต้องการเรียนรู้ การวางแผนเป้าหมายและการวางแผนการเรียนอย่างมีระบบ และยังเมื่อนำมาฝึกกับการเล่นกอล์ฟที่เป็นกีฬาที่มีความโดดเด่นในเรื่องของการมีสมาธิและการแข่งขันกับตัวเอง กล่าวคือ ผู้ที่เล่นกีฬานี้นี้จะต้องแข่งขันกับตนเอง เพราะผู้เล่นจะไม่สามารถเดาการแข่งขันได้เลยถ้าไม่ได้ตีลูกออกไป และผู้เล่นจะต้องปรับแผนการเล่นตลอดเวลา คือ จะตีดี ตีเสีย ก็ขึ้นอยู่กับตนเองทั้งสิ้น นักกอล์ฟจึงต้องมีสมาธิที่แน่วแน่ ไม่วอกแวกกับสิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้ประเมินสถานการณ์และวางแผนการเล่นได้อย่างรัดกุม ซึ่งบทบาทและหน้าที่ของโปรกอล์ฟ หรือผู้อำนวยการอำนวยความสะดวก(facilitator) มีหน้าที่ในการเลือกแนวทางเพื่อให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดกับตัวผู้เล่น โดยแผนการเรียนหรือการจัดกิจกรรมจะมุ่งเน้นเพื่อให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียน ดังนั้นก่อนการจัดทำแผนการเรียนการสอน จึงต้องเข้าใจถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน ว่าแต่ละคนมีมุมมองที่ต้องการจัดการกับตารางของตัวเองอย่างไร โดยมีโปรเป็นผู้คอยให้คำแนะนำซึ่งผู้วิจัยนำขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่ ทั้ง 7 ขั้นตอนและนำแนวคิดสัญญาแห่งการเรียนรู้ (learning contact) มาประยุกต์ใช้ให้เป็นส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรม

สำหรับด้านที่ไม่พบความแตกต่างของระดับการมีวินัยในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม คือด้านความเสมอต้นเสมอปลาย และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าถึงแม้ผลการเปรียบเทียบในด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และด้านความเสมอต้นเสมอปลายจะไม่แตกต่างกัน

อาจเป็นเพราะระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองอาจจะน้อยเกินไป เพราะในความเป็นจริง ผู้ที่เล่นกีฬา กอล์ฟจะต้องได้รับการฝึกในเรื่องของการเคารพกฎกติกาและมารยาทในการเล่นอยู่แล้ว เพราะกีฬา กอล์ฟถือเป็นกีฬาที่ผู้เล่นจะต้องปฏิบัติตามกติกาอย่างเคร่งครัด ผู้วิจัยคิดว่าหากกลุ่มตัวอย่างได้ใช้ ระยะเวลาในการทำกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพิ่มขึ้น จะทำให้กลุ่มตัวอย่างมีวินัยใน ตนเองด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนที่ ได้จากการวิจัยครั้งนี้ การใช้หลักทฤษฎีแอนดราโกจี 7 ขั้นตอน พบว่า การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือก วิธีการเรียนรู้ตามความต้องการ และการสร้างบรรยากาศการจัดกิจกรรมด้วยความเป็นกันเอง ส่งเสริม ให้เยาวชน

มีระดับความมีวินัยในตนเอง ด้านตรงต่อเวลา ด้านความเสมอต้นเสมอปลาย และด้านการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ สูงขึ้น

2. การใช้สัญญาการเรียนรู้สามารถนำมาใช้ในการสร้างวินัยในตนเองโดยเยาวชนสามารถ กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ ระยะเวลา และ การประเมินผลด้วยตนเอง

3. ระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน ด้านการประเมินตน ควรมีการส่งเสริมให้เกิดการ พัฒนาให้เพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถประเมินตนเองได้ดีขึ้น

4. เทคนิคที่ค้นพบจากการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนในครั้งนี้ คือ การจัดการ แข่งขันระหว่างกลุ่ม ซึ่งวิธีการนี้ช่วยกระตุ้นให้เยาวชนพัฒนาฝีมืออย่างสม่ำเสมอ และส่งผลให้เกิด ทักษะการตีกอล์ฟอย่างถาวร

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของ เยาวชนไปทดลองใช้กับกีฬาประเภทอื่น

2. ควรทดลองจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการสร้างวินัยในตนเอง โดยเน้นด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อให้ ได้ผลการวิจัยเชิงลึก

3. ควรใช้ภาษาในการทำแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่จะไปเก็บข้อมูลเพื่อช่วย ให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

รายการอ้างอิง

- Balderson, D. W. (2004). The Effects of a Personal Accountability and Personal Model on Urban Elementary Student Positive Social and Off - task Behaviors. *Masters Abstracts International*, 42(3).
- Barlow.R.M. (1974). An Experimental with Learning Contracts. *The Journal of High Education*, June (45).
- Best, J. W. (1970). *Research in Education*. 3rd. ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Chickering, A. W., & Gamson, Z.F. (1987). *Seven principles for good practice in undergraduate education*: AAHE Bulletin.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psycho;ogical testing (3rd ed.)*. New York: Harper Row.
- Dixon, E. (1991). Brief: Nurse Readiness and Time Spent in Self-direct Learning. *Journal of continuing Education in Nursing*.
- Griffin, C. (1983). *Curriculum Theory in Adult Lifelong Education*. London: Croom Helm.
- Griffin, C. (1987). *Curriculum Theory in Adult Lifelong Education*. London: Croorn Helm.
- Guglielmino, L. M., & . (1997). *Development of the Self-Directed Learning Readiness Scale*. (Ed.D), Dissertation University of Georgia., USA.
- Hiemstra, R. (1994). *Self-directed learning*. In T. Husen and T. N. Postlethwaite. *The International Encyclopedia of Education (second edition)*. Oxford: Pergamon Press.
- Knowles, M. S. (1975). *Self-Directed Learning : A Guide for Learners and Teachers*. Chicago: Follett Publishing.
- Knowles, M. S. (1978). *Modern Adult Learning Theory*. San Fransisco: Jossey Bass Publishers.
- Knowles, M. S. (1980). *The Modern Practice of Adult Education*. Chicago: Association press Foilet Publishing Company.

- Murry, D. M. (1974). *Internal revision: a process of discovery: research on composing*. Urbana.
- Skager, R. (1978). *Lifelong education and evaluation practice*. Oxford Frankfurt UNESCO: Institute for Education.
- William, C. (1976.). *Contracting for Student Learning. Educational Technology., March 1976(16), 24-28.*

ภาษาไทย

- เฉลยทรัพย์, ส. (2558). *วิกฤต คุณธรรมเยาวชนไทย, แนวนวนา*.
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์. (2545). *รายงานการวิจัยรูปแบบเครือข่ายพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู.
- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2538). *การศึกษาตลอดชีวิต*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
- กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (2557). *รายงานสถิติคดีประจำปี 2557*. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ.
- กรมวิชาการ. (2542). *กรอบความคิดเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยและความเป็นประชาธิปไตย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กัญระญา รุ่งเรือง. (2545). *ผลของการจัดกิจกรรมกลุ่มแบบหลากหลายต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.), มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- กาญจนา ทาสิตะพันธ์. (2535). *การควบคุมตนเอง ในชุมชนทางวิชาการสามัญศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. (2524). *วิธีสอนทั่วไปและหลักการสอน*. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- กิตติพงษ์ ยะเขียว. (2538). *ผลของการใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อการพัฒนาจริยธรรมด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จรรยาพร ธรณินทร์. (2550). *แนวโน้มการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยยุคใหม่ ทิศทางกคน. ยุคใหม่ปี 2551*. Paper presented at the ประชุมผู้บริหาร กคน.ทั่วประเทศ กรุงเทพฯ.
- ชาญชัย อินทรประวัติ. (2521). *วิธีสอนทั่วไป*. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2522). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชูพงษ์ จุฑาวิริยะสกุล. (2553). *ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนนอกระบบโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการ ความวิตกกังวลของเยาวชนในศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ครุศาสตร์มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.*
- ทองจันทร์ หงส์ดารมภ์, ป. ฉ. (2544). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก*. ข่าวสารกองบรรณาธิการ การศึกษา, 12(89).
- ทิพย์วัลย์ คำคง. (2533a). *การสอนโดยใช้สัญญาการเรียน : การวิเคราะห์ทักษะการสอน การใช้เวลาเรียนของนักเรียนและผลการเรียนรู้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทิพย์วัลย์ คำคง. (2533b). *การสอนโดยใช้สัญญาการเรียน : การวิเคราะห์ทักษะการสอน การใช้เวลาเรียนของนักเรียนและผลการเรียนรู้*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์. (2536). *ปัญหาสำคัญๆในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปฐม นิคมานนท์. (2528). *การศึกษานอกระบบโรงเรียน (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ทิพย์อักษร.
- ปภาณี จิตวิวัฒนา. (2535). *การพัฒนาเด็ก เยาวชนและสตรี*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- พนัส หันนาคินทร์. (2524). *หลักการบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- พรประเสริฐ เสือสี. (2547). *ผลของการจัดกิจกรรมนันทนาการตามทฤษฎีแอนดราโกจี เพื่อเพิ่มความเห็นคุณค่าในตนเอง ของผู้สูงอายุสถานสงเคราะห์คนชราบ้านบางแค กรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรรณทิพย์ พันทอง. (2534). *การเปรียบเทียบผลการใช้บทบาทสมมติแบบมีบทและแบบไม่มีบทที่มีต่อวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบุณทริก อำเภอบุณทริก จังหวัดอุบลราชธานี*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- พรสุวรรณ จารุพันธ์. (2539). *สมรรถนะของอาจารย์ในการจัดการเรียนการสอนในคลินิกที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง: กรณีศึกษาเฉพาะกรณี*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี.
- พิมพ์ ม่วงศิริ. (2544). *ผลของการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อความมีระเบียบวินัยในตนเองของนักกีฬา*. (วิทยานิพนธ์ ค.ด.), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ภิญโญ สาธร. (2523). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มาลินี จุฑะธพร. (2539). *จิตวิทยาการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒนา.
- รุ่ง แก้วแดง. (2540). *พฤติกรรมการศึกษาไทย*, มติชน.
- ลัดดา บุญทรง. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดบรรยากาศในห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- วไลพร จันทศิริ. (2530). *อิทธิพลของกลุ่มสัมพันธ์ต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสารวิทยา กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.)*, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- วิภาหวัน มูลสถาน. (2523). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเลี้ยงดูและความมีวินัยในตนเอง*. (ปริญา นิพนธ์ กศ.ม.), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร., กรุงเทพฯ.
- วีรศักดิ์ ไชยเสน. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างกฎและกระบวนการของห้องเรียนกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- ศศิธร ดีเหมาะ. (2539). *ผลของการใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษา*. ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- สมพร เทพสิทธิ์า. (2540). *การควบคุมทางสังคม (Social Control)*. กรุงเทพฯ: สภาสังคมสงเคราะห์.
- สรรรัชต์ ท่อไพศาล. (2544). *นวัตกรรมและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสหัสวรรษใหม่: กรณีการจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ*. กรุงเทพฯ: ศรีปทุมปริทัศน์.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *แผนพัฒนาเด็กและเยาวชน พ.ศ.2555-2559*. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรีนติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด.
- สุโท เจริญสุข. (2516). *เทคนิคความเป็นครู*. กรุงเทพฯ: แม่บ้านการเรือน.
- สุจิตตรา แก้วตระตัน. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพในการสื่อสารของครูกับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- สุนันท์ พรหมดี. (2540). *การเปรียบเทียบพฤติกรรมผิดระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูและมีสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน*. (ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา), มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

- สุพัตรา เทียนอุดม. (2536). การพัฒนาแบบวัดความมีระเบียบวินัยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน. (2547). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. (ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.
- สุมาลี สังข์ศรี. (2545). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาทางไกลในมหาวิทยาลัยที่คัดสรรจากประเทศต่าง ๆ: ประสพการณ์เพื่อประยุกต์สู่การพัฒนากระบวนการศึกษาทางไกลของไทยในศตวรรษที่ 21. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุรางค์ จันทน์เอม. (2518). จิตวิทยาลังคม. กรุงเทพฯ: แพรวพิทยา.
- หัตยา สารสิทธิ์. (2541). ผลการใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาความมีระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา), มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- อรทัย ศักดิ์สูง. (2543). การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างทฤษฎีแอนดราโกจี ของมัลคัม โนลส์ กับวิธีการสอนในหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. (ปริญญามหาบัณฑิต), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อัญชลี สว่างจิตร์. (2546). ผลการฝึกทักษะชีวิตที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนบ้านบางแสร่ ชลบุรี. (ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.), มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- อัญชิสา สุรีย์แสง. (2553). การใช้กิจกรรมพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนอรุณประดิษฐ์ จังหวัดเพชรบุรี. (ปริญญามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- อาชญญา รัตนอุบล. (2542). การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำพร กาทอง. (2529). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาแลความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่โรงเรียนโดยการสอนแบบซินดิเดทสอนโดยใช้บทเรียนโปรแกรมและสอนตามแนวคู่มือการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, กรุงเทพฯ.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ

1. อาจารย์ ดร.ภัทรพล มหาจันทร์	อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนามนุษยศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน
3. ดร.ปาน กิมปี	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงาน กศน. กระทรวงศึกษาธิการ เขตดุสิต ด้านการวิจัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิธิตา จรุงเกียรติกุล	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาตลอดชีวิต
5. อาจารย์ ดร.ชนินทร์ สุขเจริญ	อาจารย์ประจำคณะวิทยาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร ด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาตลอดชีวิต

ภาคผนวก ข
แบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชน

คำชี้แจง

แบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองของเยาวชนในชุมชนแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

- ส่วนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง และตอบคำถามให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน
- ส่วนที่ 2** ข้อมูลการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนในชุมชนเป็นแบบวัดระดับ ที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนประกอบด้วยความมีวินัย 6 ด้าน
- ตรงต่อเวลา
  - วางแผนในการทำงาน
  - ปฏิบัติตามกฎระเบียบ
  - รู้จักประเมินตน
  - เสมอต้นเสมอปลาย
  - ซื่อสัตย์สุจริต
- โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ให้ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
- ส่วนที่ 3** ข้อเสนอแนะแบบวัดระดับความมีวินัยในตนเองที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชน

- ส่วนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง และตอบคำถามให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. ปัจจุบันอายุ.....ปี
3. วุฒิการศึกษา.....
4. ประสบการณ์ในการเล่นกีฬาเวยาวชน.....ปี
5. เคยเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเยาวชน หรือการแข่งขันเยาวชน
 เคย ไม่เคย

(ถ้าเคยกรุณากรอกด้านล่าง)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความต้องการที่มีต่อการสร้างวินัยในตนเองของเยาวชนในชุมชน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ให้ลงในช่องว่างให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านว่าท่านมีความต้องการเพิ่มควมมีวินัยในด้านใดมากที่สุด

รายการ	ระดับควมมีวินัยในตนเอง				
	5	4	3	2	1
1. ข้าพเจ้ามีการวางแผนการซ้อมก่อนล่วงหน้า					
2. ข้าพเจ้ามีการวางแผนการเล่นก่อนล่วงหน้า					
3. ข้าพเจ้ามีการวางแผนการแข่งขันก่อนล่วงหน้า					
4. ข้าพเจ้าสามารถจัดสรรเวลาส่วนตัวและเวลาสำหรับเล่นกอล์ฟได้					
5. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการวางกติกาในการฝึกซ้อม					
6. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎของสถานที่ได้					
7. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎของการแข่งขันได้					
8. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎที่ตนเองตั้งขึ้นได้					
9. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎติกากลุ่มได้					
10. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎการแต่งกายได้					
11. ข้าพเจ้าสามารถปฏิบัติตามกฎในการฝึกซ้อมได้					
12. ข้าพเจ้าสามารถประเมินความพร้อมและความสามารถของตนเองก่อนและระหว่างการเล่นกอล์ฟ					
13. ข้าพเจ้าสามารถประเมินข้อผิดพลาดในการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันได้					
14. ข้าพเจ้าสามารถประเมินผลจากการแข่งขันได้					
15. ข้าพเจ้าสามารถประเมินได้ว่าการบริโภคใดที่มีผลดีและไม่ดีต่อร่างกาย					
16. ข้าพเจ้าสามารถรักษามารยาทและกาลเทศะต่อตนเองและผู้อื่นในการฝึกซ้อมและการแข่งขัน					
17. ข้าพเจ้ามีความพยายามในการฝึกซ้อมและการแข่งขันอย่างไม่ย่อท้อ					
18. ข้าพเจ้ายึดถือกฎกติกาไว้เป็นหลักอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ได้แย้ง					
19. ข้าพเจ้าสามารถไปถึงสนามฝึกซ้อมหรือการแข่งขันก่อนเวลาตามที่กำหนด					
20. ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการฝึกซ้อม					
21. ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์ต่อเกมการแข่งขัน					
22. ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่นักกีฬา					
23. ข้าพเจ้ามีความซื่อสัตย์ต่อผู้เข้าร่วมการแข่งขัน					
24. ข้าพเจ้าเริ่มและเลิกฝึกซ้อมได้ตรงตามเวลาที่กำหนด					

รายการ	ระดับความมีวินัยในตนเอง				
	5	4	3	2	1
25. ข้าพเจ้าสามารถเดินทางเพื่อมาฝึกซ้อมหรือแข่งขันตามเวลาที่กำหนด					
26. ข้าพเจ้าสามารถฝึกซ้อมได้ตามแผนที่วางไว้ในเวลาที่กำหนด					
27. ข้าพเจ้าสามารถไปถึงสถานที่ฝึกซ้อมหรือแข่งขันก่อนเวลาตามที่ตนเองกำหนดไว้					

ภาคผนวก ค

ตารางการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนการสอน	วินัยในตนเอง
วันที่ 1 ของการจัดกิจกรรม				
9.00 - 10.00 น.	- แนะนำผู้สอน และเนื้อหาใน การจัดกิจกรรม	- เพื่อเตรียมความ พร้อมก่อนการร่วม กิจกรรม	1. ผู้เรียนและผู้สอนแนะนำ ตัวและกล่าวถึงเนื้อหาที่จะใช้ ในการจัดกิจกรรม	
10.00 - 11.00 น.	- แบ่งปัน ประสบการณ์	- เป็นการละลาย พฤติกรรมและ สร้างความคุ้นเคย	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน แรกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการเล่นกีฬาบอลล์	
11.00 - 12.00 น.	- แบบทดสอบ ความมีวินัยใน ตนเองและ พื้นฐานกีฬา บอลล์	- เพื่อให้ทราบถึง ระดับความมีวินัย และพื้นฐานกีฬา บอลล์ร่วมกิจกรรม ว่าอยู่ระดับใด	3. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำ แบบทดสอบความมีวินัยและ พื้นฐานกีฬาบอลล์... ทำเป็น รายบุคคล	- แบบประเมิน ความรู้พื้นฐาน บอลล์
12.00 - 13.00 น.	พักกลางวัน			
13.00 - 15.00 น.	- ทดสอบทักษะ กีฬาบอลล์	- เพื่อให้ทราบถึง ระดับตัวผู้เรียน ก่อนเข้าร่วม กิจกรรม	4. นำเหล็ก Pu, 9, 8, 7 ตีเข้า เป้าหมาย 50, 80, 100, 120 หลา เรียงตามลำดับ ตาม จำนวนและเวลาที่ผู้สอน กำหนด	- แบบประเมิน ความรู้พื้นฐานวง สวิง

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนการสอน	วินัยในตนเอง
วันที่ 2 ของการจัดกิจกรรม				
9.00 - 10.00 น.	- วอร์มร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อและลดอาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากายบริหารตามผู้สอน โดยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละกลุ่มช่วยกันดูท่าที่ถูกต้องตามผู้สอน	
10.00 - 12.00 น.	- การเล่นเกมสั้น	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบถึงขั้นตอนและวิธีการเล่นที่ถูกวิธี	2. แบ่ง 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน 3. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมยืนเป็นครึ่งวงกลมตามที่ผู้สอนจัด 4. ผู้สอนแนะนำวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติ 5. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ระยะ 10 หลา ตามที่ผู้สอนกำหนด	
12.00 - 13.00 น.	พักกลางวัน			
13.00 - 14.00 น.	- การเล่นเกมสั้น (ต่อ)		6. แบ่ง 2 กลุ่มกลุ่มละ 15 คน และทบทวนขั้นตอนและวิธีการโดยทีระยะ 10 หลา ตามที่ไปรกำหนด	
14.00 - 15.00 น.	- แข่งขันลูกสั้น	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีการวางแผนและทบทวนความรู้ในกลุ่มก่อนการแข่งขัน	7. ใช้ 2 กลุ่มเดิมในการแข่งขันส่งผู้เข้าแข่งขันได้ 10 คน/กลุ่ม 8. ทีระยะ 10 หลา จำนวนลูกกอล์ฟและเวลาที่กำหนด กลุ่มใดลูกค้าเป้าหมายตามเวลาที่กำหนด เยอะสุดชนะ	- ประเมินจากการแข่งขัน

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนการสอน	วินัยในตนเอง
วันที่ 3 ของการจัดกิจกรรม				
9.00 - 10.00	- วอร์มร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อและลดอาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากายบริหารตามผู้สอน	
10.00 - 11.00	- พัท	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบถึงวิธีการและขั้นตอนที่ถูกต้อง	2. แบ่ง 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน 3. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมยืนเป็นครึ่งวงกลมตามผู้สอนจัด 4. ผู้สอนแนะนำวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติ 5. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมพัท 5, 8, 10 ฟุต ตามที่ผู้สอนกำหนด	- สังเกตจากพฤติกรรมปฏิบัติกิจกรรม
11.00 - 12.00	- สัญญาแห่งการเรียนรู้ 1) ชั้นเตรียม	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกำหนดวัตถุประสงค์รูปแบบ, เนื้อหา	6. ปรึกษาผู้สอนถึงแนวทางการกำหนดวัตถุประสงค์	
12.00 - 13.00	พักกลางวัน			
13.00 - 14.00	- พัท (ต่อ)	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบถึงวิธีการและขั้นตอนที่ถูกต้อง	7. แบ่ง 2 กลุ่มๆละ 15 คน ทบทวนขั้นตอนและวิธีการพัท 5, 8, 10 ฟุตตามผู้สอนกำหนด	
14.00 - 15.00	- แข่งขันพัท	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบถึงวิธีการและขั้นตอนที่ถูกต้อง	8. ใช้ 2 กลุ่มเตีในการแข่งขันส่งผู้เข้าแข่งขันกลุ่มละ 10 คน 9. พัทระยะ 5, 8, 10 ฟุตตามจำนวนเวลาและลูกกอล์ฟที่ผู้สอนกำหนด กลุ่มใดลูกกลิ้งหลุมตามเวลาที่กำหนด	- ประเมินผลจากวิธีการและทำ

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนการสอน	วินัยในตนเอง
วันที่ 4 ของการจัดกิจกรรม				
9.00 - 10.00	- วอร์มร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อและลดอาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากายบริหารตามผู้สอน	-ประเมินจากการปฏิบัติกิจกรรม
10.00 - 11.00	- ลูกสั้น/พืท	- ทบทวนความรู้วิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติที่ถูกต้อง	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งเป็นครึ่งวงกลม 3. แบ่ง 3 กลุ่มละ 10 คน 4. ทบทวนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเล่นในกลุ่ม	
11.00 - 12.00	- สัญญาแห่งการเรียนรู้ 2) การสร้างสัญญาแห่งการเรียนรู้	- กำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการวัดผลแห่งความสำเร็จ	5. ผู้สอนและนำการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการวัดผลแห่งความสำเร็จ	
12.00 - 13.00	พักกลางวัน			
13.00 - 14.00	ลูกสั้น/พืท (ต่อ)	- ทบทวนความรู้วิธีการขั้นตอนในการปฏิบัติที่ถูกต้อง	6. แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 15 คน 7. กลุ่ม 1 พืท กลุ่มที่ 2 ลูกสั้น เมื่อครบ 30 นาที ให้สลับตำแหน่งการซ้อม	
14.00 - 15.00	- แข่งขัน ลูกสั้น/พืท	- ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบบถึงวิธีการแข่งขันเบื้องต้น	8. จัดการแข่งขัน 9 กลุ่ม และแข่งขันแบบรายบุคคล โดยการเล่นลูกสั้นและพืทจนกว่าจะลงหลุมผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีคะแนนต่ำสุดชนะ	-ประเมินผลจากคะแนนการแข่งขัน

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนการสอน	วินัยในตนเอง
วันที่ 5 ของการจัดกิจกรรม				
9.00 - 10.00	- วอร์มร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อและลดอาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากายบริหารตามผู้สอน	- สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรม
10.00 - 11.00	- ตีระยะ 50 หลา ด้วย PW	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบถึงขั้นตอนและวิธีการที่ถูกต้อง	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งครึ่งวงกลม 3. ผู้สอนอธิบายถึงขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ	
11.00 - 12.00	- สัญญาแห่งการเรียนรู้ 3) ชั้นพิจารณาปัญหา	- ตรวจสอบเนื้อหาสาระว่ามีความถูกต้องอย่างไร	4. จัดหาที่ปรึกษาหรือผู้สอนเพื่ออ่านและแนะนำการสร้างสัญญาแห่งการเรียนรู้	
12.00 - 13.00	พักกลางวัน			
13.00 - 14.00	- ตีระยะ 50 หลา ด้วย PW (ต่อ)	- ทบทวนบทเรียน	5. ผู้สอนทบทวนวิธีปฏิบัติโดยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งเป็นครึ่งวงกลม	
14.00 - 15.00	- แข่งขันตีระยะ 50 หลา ด้วย PW	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำงานเป็นกลุ่ม	6. แบ่งเป็น 2 กลุ่มๆละ 15 คน 7. ผู้สอนกำหนดเป้าหมายในการตี 50 หลา 8. กลุ่มใดตีเข้าเป้าหมายตามจำนวนลูกและเวลาที่กำหนด เยอะกว่าชนะ	- ประเมินผลจากการตอบคำถามใบงาน

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนการสอน	วินัยในตนเอง
วันที่ 6 ของกิจกรรม				
9.00 - 10.00	- วอร์มร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อและลดอาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากายบริหารตามผู้สอน	-สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรม
10.00 - 11.00	- ติวระยะ 80 หลา ด้วยเหล็ก 9 ครึ่งวง	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบถึงขั้นตอนและวิธีการที่ถูกต้อง - สามารถตีครึ่งวงได้	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งเป็นครึ่งวงกลม 3. ผู้สอนอธิบายขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ	
11.00 - 12.00	สัญญาแห่งการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนทำกิจกรรม	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่วางแผนไว้	4. ปฏิบัติตามขั้นตอนของสัญญาแห่งการเรียนรู้	
12.00 - 13.00	พักกลางวัน			
13.00 - 14.00	- ติวระยะ 80 หลา ด้วยเหล็ก 9 ครึ่งวง (ต่อ)	- ทบทวนความรู้และฝึกซ้อมเป็นกลุ่ม	5. ให้ผู้เรียนแบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน และฝึกซ้อมแลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่ม	
14.00 - 15.00	- ติวระยะ 80 หลา ด้วยเหล็ก 9 ครึ่งวง (ต่อ)	- เพื่อการทำงานเป็นกลุ่ม	6. ใช้กลุ่มเดิมในการแข่งขันตีให้ตรงเป้าหมาย 80 หลา ตามที่ผู้สอนกำหนด กลุ่มไหนตีเข้าเป้าหมายจำนวนเวลาและลูกกอล์ฟเยอะสุดชนะ	-สังเกตจากพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรม

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนการสอน	วินัยในตนเอง
วันที่ 7 ของกิจกรรม				
9.00 - 10.00	- วอร์มร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อและลดอาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากายบริหารตามผู้สอน	-สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรม
10.00 - 11.00	- ตีระยะ 100 หลา ด้วยเหล็ก 8 ครั้งวง	- ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบถึงขั้นตอนและวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งครึ่งวงกลม 3. ผู้สอนอธิบายถึงวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติ	
11.00 - 12.00	สัญญาแห่งการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนทำกิจกรรม	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่วางแผนไว้	4. ปฏิบัติตามขั้นตอนของสัญญาแห่งการเรียนรู้	
12.00 - 13.00	พักกลางวัน			
13.00 - 14.00	- ตีระยะ 100 หลา ด้วยเหล็ก 8 ครั้งวง (ต่อ)	- ทบทวนวิธีปฏิบัติ	5. ผู้สอนทบทวนวิธีปฏิบัติโดยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งครึ่งวงกลม 6. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกซ้อมตีระยะ 100 หลาด้วยเหล็ก 8 ครั้งวงกลม	
14.00 - 15.00	- แข่งขันระยะ 100 หลา ด้วยเหล็ก 8 ครั้งวง	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมรู้วิธีการแข่งขันเบื้องต้น	7. ผู้สอนให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันเป็นรายบุคคล ผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่สามารถตีเข้าเป้าหมาย ในจำนวนลูก และเวลาที่จำกัดสูงสุดชนะ	-แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนการสอน	วินัยในตนเอง
วันที่ 8 ของกิจกรรม				
9.00 - 10.00	- วอร์มร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อและลดอาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากายบริหารตามผู้สอน	-สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรม
10.00 - 11.00	- ติวระยะ 120 หลา ด้วยเหล็ก 7 ครั้งวง	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมรู้เทคนิคและขั้นตอนในการปฏิบัติ	2. แบ่ง 2 กลุ่มกลุ่มละ 15 คน 3. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งเป็นครึ่งวงกลม ผู้สอนอธิบายเทคนิคขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติ 4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกซ้อมตามแนวทางผู้สอน	
11.00 - 12.00	สัญญาแห่งการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนทำกิจกรรม	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่วางแผนไว้	5. ทำกิจกรรมตามสัญญาแห่งการเรียนรู้	
12.00 - 13.00	พักกลางวัน			
13.00 - 14.00	- ติวระยะ 120 หลา ด้วยเหล็ก 7 ครั้งวง (ต่อ)	- ทบทวนวิธีปฏิบัติ	6. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกซ้อมและผู้สอนให้คำแนะนำวิธีปฏิบัติ	
14.00 - 15.00	- แข่งขันระยะ 120 หลา ด้วยเหล็ก 7 ครั้งวง	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำงานเป็นกลุ่ม	7. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขัน 3 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน 8. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมตีไปตามเป้าหมายที่ผู้สอนกำหนด ในเวลาที่กำหนด กลุ่มใดคะแนนสูงสุดชนะ	-แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนการสอน	วินัยในตนเอง
วันที่ 9 ของกิจกรรม				
9.00 - 10.00	- วอร์มร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อและลดอาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากายบริหารตามผู้สอน	-สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรม
10.00 - 11.00	- ติวระยะ 150 หลา ด้วยเหล็ก 6 ครั้ง วง	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทราบถึงขั้นตอนและวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งเป็นครึ่งวงกลม 3. ผู้สอนอธิบายวิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติ	
11.00 - 12.00	สัญญาแห่งการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนทำกิจกรรม	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่วางแผนไว้	4. ทำกิจกรรมตามสัญญาแห่งการเรียนรู้	
12.00 - 13.00	พักกลางวัน			
13.00 - 15.00	- ติวระยะ 150 หลา ด้วยเหล็ก 6 ครั้ง วง (ต่อ)	- ทบทวนวิธีปฏิบัติ - แลกเปลี่ยนประสบการณ์ - เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทดลองวิธีปฏิบัติจากการแลกเปลี่ยนความรู้	5. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งเป็นครึ่งวงกลม 6. ผู้สอนทบทวนขั้นตอนวิธีการในการปฏิบัติ 7. ผู้สอนและผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ 8. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทดลองวิธีปฏิบัติจากการแลกเปลี่ยนความรู้	-แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนการสอน	วินัยในตนเอง
วันที่ 10 ของกิจกรรม				
9.00 - 10.00	- วอร์มร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อและลด อาการบาดเจ็บจาก การฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากายบริหาร ตามผู้สอน	-สังเกตจากการ ปฏิบัติกิจกรรม
10.00 - 11.00	- ตีหัวไม้ 3	- เพื่อให้มีผู้เข้าร่วม กิจกรรมรู้ขั้นตอนและ วิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่ง ครึ่งวงกลม 3. ผู้สอนอธิบายขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติ 4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ฝึกซ้อม โดยมีผู้สอนคอย แนะนำ	
11.00 - 12.00	สัญญาแห่งการ เรียนรู้ 4) ขั้นตอนทำ กิจกรรม	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์ที่ วางแผนไว้	5. ทำกิจกรรมตามสัญญา แห่งการเรียนรู้	
12.00 - 13.00	พักกลางวัน			
13.00 - 15.00	- ตีหัวไม้ 3 (ต่อ)	- ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทบทวนขั้นตอนและ วิธีปฏิบัติ - ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม สามารถควบคุม ทิศทางในการตี	6. ผู้สอนทบทวนวิธีการ ปฏิบัติให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 7. ผู้สอนและผู้เข้าร่วม กิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ 8. ติดตามเป้าหมายที่ผู้สอน กำหนด	-แบบประเมิน ปฏิบัติกิจกรรม

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนการสอน	วินัยในตนเอง
วันที่ 11 ของกิจกรรม				
9.00 - 10.00	- วอร์มร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อและลดอาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากายบริหารตามผู้สอน	-สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรม
10.00 - 11.00	- ตีหัวไม้ 1	- เพื่อให้มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมรู้ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง	2. ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั่งครึ่งวงกลม 3. ผู้สอนอธิบายขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ 4. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกซ้อม โดยมีผู้สอนคอยแนะนำ	
11.00 - 12.00	สัญญาแห่งการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนทำกิจกรรม	- ให้ผู้เข้าร่วมทบทวนขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ	5. ทำกิจกรรมตามสัญญาแห่งการเรียนรู้	
12.00 - 13.00	พักกลางวัน			
13.00 - 14.00	- แข่งขันตีหัวไม้ 1	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมทบทวนขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติ	6. ผู้สอนทบทวนวิธีการปฏิบัติให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรม 7. ผู้สอนและผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์	
14.00 - 15.00	- แข่งขันตีหัวไม้ 1	- เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมควบคุมทิศทางและระยะทางในการตีหัวไม้ 1	8. ผู้สอนจัดการแข่งขันการตีหัวไม้ 1 ในทิศทางที่ผู้สอนกำหนดผู้เข้าร่วมกิจกรรมใดที่ตีไกลที่สุดและสามารถเข้าเป้าหมายตามที่ผู้สอนกำหนดคือผู้ชนะ	-แบบประเมินปฏิบัติกิจกรรม

ระยะเวลา	เนื้อหา	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนการสอน	วินัยในตนเอง
วันที่ 12 ของกิจกรรม				
9.00 - 10.00	- วอร์มร่างกาย	- ยืดกล้ามเนื้อและลดอาการบาดเจ็บจากการฝึกซ้อม	1. แบ่ง 3 กลุ่มกลุ่มละ 10 คน และทำท่ากายบริหารตามผู้สอน	
10.00 - 12.00		- สรุปเนื้อหาความรู้ทั้งหมดของกิจกรรม - แบบทดสอบวัดระดับความมีวินัยในตนเองและพื้นฐานกีฬาบอลล์ฟ - สอบถามปัญหาข้อเสนอนะ	2. ผู้วิจัยเข้าร่วมการสรุปกิจกรรมที่เกิดขึ้นอีกครั้ง 3. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสอบถามและแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ 4. ผู้วิจัยให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำแบบทดสอบวัดระดับความมีวินัยในตนเองและพื้นฐานกีฬาบอลล์ฟ	- แบบวัดระดับความมีวินัยในตนเอง - แบบวัดความรู้พื้นฐานกีฬาบอลล์ฟ - แบบสอบถามความพึงพอใจ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายณัจภภัทร์ คุ่มถนอม เกิดวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2527 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาบริหารการจัดการกอล์ฟ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2551 และได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา การศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2555

